

MAANTEEAMET
AASTARAAMAT

2012

HEAD SÕBRAD!

2012. aasta oli Maanteeameti jaoks keeruline, kuid avas samas palju uusi võimalusi. Avalikkuselt sai amet nii positiivset kui negatiivset tähelepanu.

Enamik Maanteeameti töötajaid on olnud organisatsioonis aastaid ja nemad tunnevad toimuvate muutuste mõju erinevalt kui need, kes on alles hiljuti ametiga liitunud. Muudatusi ei tehta muudatuste pärast, vaid kindla eesmärgi nimel. Ümberkorraldused organisatsioonis ja uute inimeste liitumine meeskonnaga töid kaasa muutused senistes arengusuundades. Amet jätkas oma põhitegevusi vaatamata juhtkonna koosseisus toimunud muudatustele.

Suurematest projektidest valmis 2012. aastal Eestis ainulaadne 3+3 sõidurajaga Loo-Maardu teelõik, viidi lõpule kogu Pärnu ümbersõidu ehitus, Tallinna-Narva maanteel valmis Viitna ümbersõit ning Haljala eritasandiline liiklussõlm, Tartu läänepoolisel ümbersõidul valmis Variku viadukt ning Võru-Räpina 14,5 kilomeetrine teelõik.

Kilometraažilt tehti töid 1600 km (v.a jalgratta- ja jalgteed ning sillad) ulatuses, mis jääb küll suurusjärgult alla eelnevatele aastatele, kuid keerukate liiklussõlmede tõttu on rahaliselt siiski kõigi aegade suurim.

Maanteeameti finantstulemused olid head ning majandamiskulude kokkuhoid on positiivne märk.

Liiklusregistri valdkonnas olid ameti tegevused seotud uue rakendustarkvara ARIS2 stabiilsuse tagamise ja koostööpartneritele suunatud elektroonsete teenuste arendamisega.

Liiklusregistribüroodes eksamineeriti keskmiselt 270 (teooriaeksameid 130 ja sõidueksameid 140) inimest päevas ja sõidueksameid võeti vastu kokku ligikaudu 36 000 korral. Tuleval aastal on Maanteeameti üheks prioriteetseks eesmärgiks tõsta sooritamise protsenti.

Ühistranspordi vallas võeti maakonnaliinide teenindamiseks kasutusele 42 uut bussi (ostetud CO₂ saastekvoodi müügist laekunud vahenditest). 2012. aasta jooksul osutati

avalikku maakondlikku bussiveoteenust kokku 33,44 miljoni kilomeetri ulatuses.

2012. aastal langes liikluses hukkunute arv võrreldes 2011. aastaga. Endiselt domineerivad surmaga lõppenud liiklusõnnetustes piirkiiruse ületajad ja joobes juhid.

Maanteemuuseumi tegevus ja korraldatud üritused andsid positiivset tooni kogu 2012. aasta jooksul. Muuseum saavutas konkursil „Eesti ime 2012“ 1033 häälega teise koha. See on suur tunnustus.

Mõeldes Maanteeameti avaliku kuvandi peale, on ametil veel arenguruumi. Kuvand peab paranema ja seda läbi ameti töötajate asjatundlikkuse ja töötulemuste. Maanteeameti suhtumine peab pürgima paremuse poole, arvestades sealjuures avalikkuse soove ja tegelikku elu.

2013. aasta toob Maanteeameti uusi suundi, mis põhinevad valminud kolmeaastases strateegias toodud uutel eesmärkidel ja tegevusplaanidel. ■

2013.

aasta toob Maanteeameti uusi suundi, mis põhinevad äsjavalminud kolmeaastases strateegias toodud uutel eesmärkidel ja tegevusplaanidel.

Aivo Adamson
PEADIREKTOR

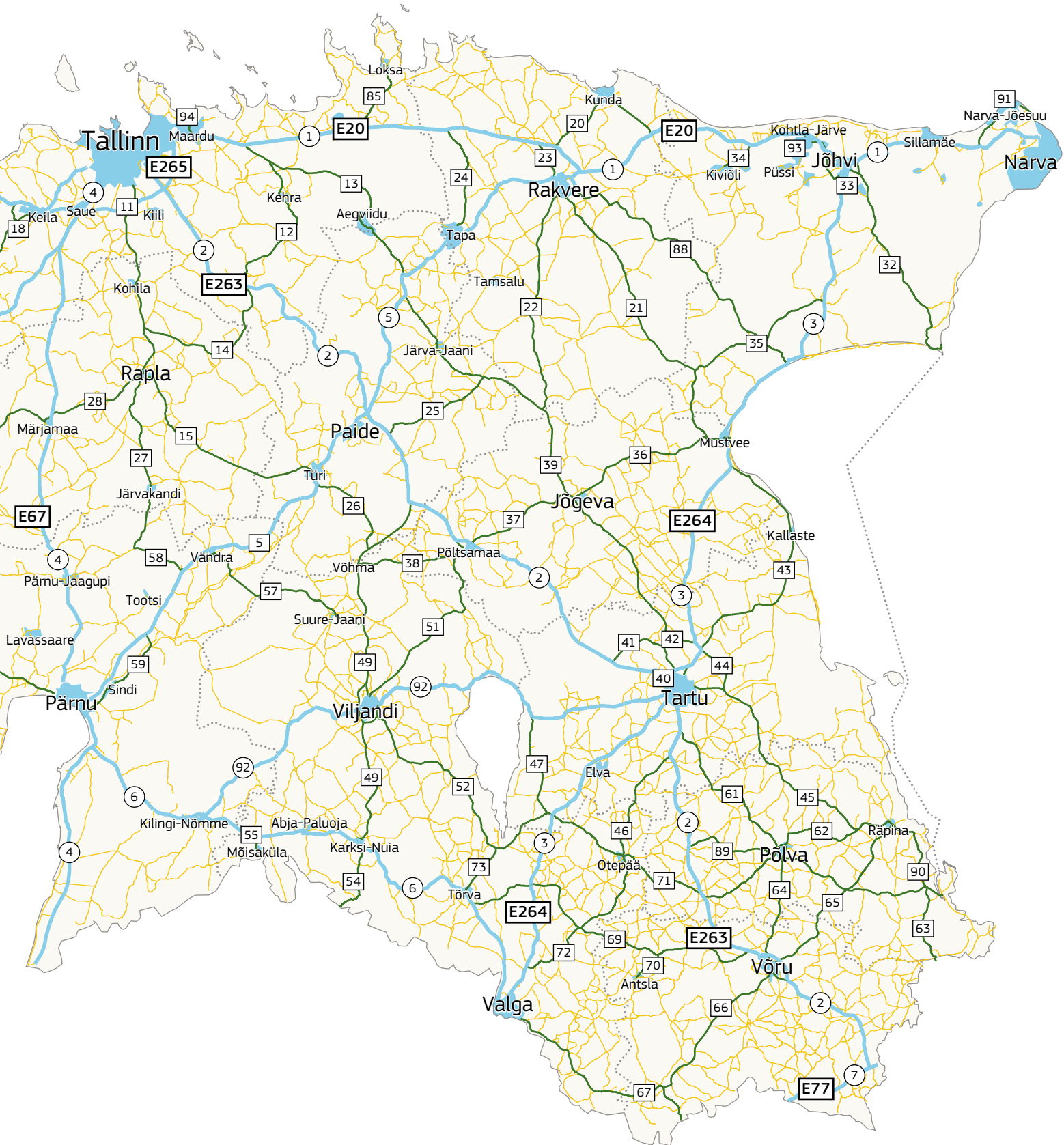
SISUKORD

- 4 Üldtutvustus
- 6 Personal
- 7 Rahvusvaheline tegevus
- 8 Maanteeinfokeskus
- 10 Maanteevõrk
- 13 Sillad
- 14 Keskkonnameetmed
- 15 Teekatete seisukord
- 16 Maanteeameti eelarve
- 21 Riigimaanteede hooldus
- 30 Pärnu ümbersõidu läänepoolne ühendustee
- 32 Tabivere-Pikkjärve teelõik
- 33 Viitna ümbersõit
- 34 Eesti Maanteemuuseum
- 36 Liiklusloendus
- 43 Teeuuringud
- 44 Ühistransport
- 46 Juhtimisõigus ja eksamid
- 48 Liiklusohutus
- 53 Liikluskasvatus
- 59 Tähtsündmused

EESTI PÕHI-, TUGI- JA KÕRVALMAANTEED

- Põhimaantee
- Tugimaantee
- Kõrvalmaantee

ÜLDTUTVUSTUS

Maanteeamet on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalas tegutsev valitsusasutus, mis teostab seaduses ettenähtud alustel ja ulatuses riigi poliitika ja arengukavade elluviimist, juhtimisfunktsiooni ja riiklikku järelevalvet ning kohaldab riiklikku sundi teehoiu, liiklusohutuse, ühistranspordi ja liiklusvahendite keskkon-naohutuse valdkonnas.

Oma ülesannete täitmisel esindab amet riiki. Maanteeamet juhindub oma tegevuses Eesti Vabariigi seadustest, Euroopa Liidu õigusakti-dest, Eesti Vabariigile kohustuslikest rahvus-vahelistest lepingutest, Vabariigi Valitsuse määrustest ja korraldustest, majandus- ja kommunikatsiooniministri määrustest ning käskkirjadest, käesolevast põhimäärusest, aga ka teiste ministrite asjassepuutuvatest määrustest.

Ameti põhiülesanded on:

- teehoiu korraldamine ja tingimuste loomi-ne ohutuks liiklemiseks riigimaanteedel;
- liiklusohutuse suurendamine ja liiklusvahen-dite keskkonnakahjulikkuse vähendamine;
- liikluse ja ühistranspordi korraldamine;
- riikliku tee-ehituse ja remonditööde ehitus-järelevalve, omanikujärelevalve, tee kasu-tamise ja seisundinõuete tagamise järele-

valve ning riikliku järelevalve korraldamine ameti tegevusvaldkonda reguleerivatest õigusaktidest tulenevate nõuete täitmise üle ja vajadusel riikliku sunni kohaldamine;

- riikliku teeregistri, liiklusregistri ja ühis-transpordiregistri pidamine ning õigus-aktidest tulenevate erinõuete rakendamine registrikannete teostamisel;
- osalemine oma tegevusvaldkondi regu-leerivate õigusaktide väljatöötamisel ning ettepanekute tegemine nende õigusakti-de muutmiseks, samuti osalemine ameti tegevusvaldkondade eestikeelse termino-loogia korrastamises;
- osalemine oma tegevusvaldkonnaga seo-tud poliitikate, strateegiatega ja arenguka-vade väljatöötamisel ning rahvusvaheliste projektide ettevalmistamisel ja läbiviimisel.

Maanteeameti struktuuriüksusteks olid 2012. aastal osakonnad ja regioonid. Regioon on ameti piirkondlik struktuuriüksus. Regioon teostab oma tegevuspiirkonnas riigi poliitika ja arengukavade elluviimist, juhtimisfunktsiooni ja riiklikku järelevalvet ning kohaldab riiklikku sundi teehoiu, liiklusohutuse ja liiklusvahen-dite keskkonnaohutuse valdkonnas ning peab arvestust liiklusregistrisse kantud sõidukite, sõidumeerikukaartide, juhilubade ja muude õigusaktidest tulenevate dokumentide üle. ■

AMETI REGIOONID ON:

PÕHJA REGIOON

tegevuspiirkonnaga Harju ja Rapla maakonnas;

LÕUNA REGIOON

tegevuspiirkonnaga Jõgeva, Põlva, Tartu, Valga ja Võru maakonnas;

LÄÄNE REGIOON

tegevuspiirkonnaga Hiiu, Lääne, Pärnu, Saare ja Viljandi maakonnas;

IDA REGIOON

tegevuspiirkonnaga Ida-Viru, Järva ja Lääne-Viru maakonnas.

MAANTEEAMET

PEADIREKTOR

NÕUNIKUD

JUHIABI

VANEMREFERENT

EHITUSVALDKOND

PEADIREKTORI ASETÄITJA

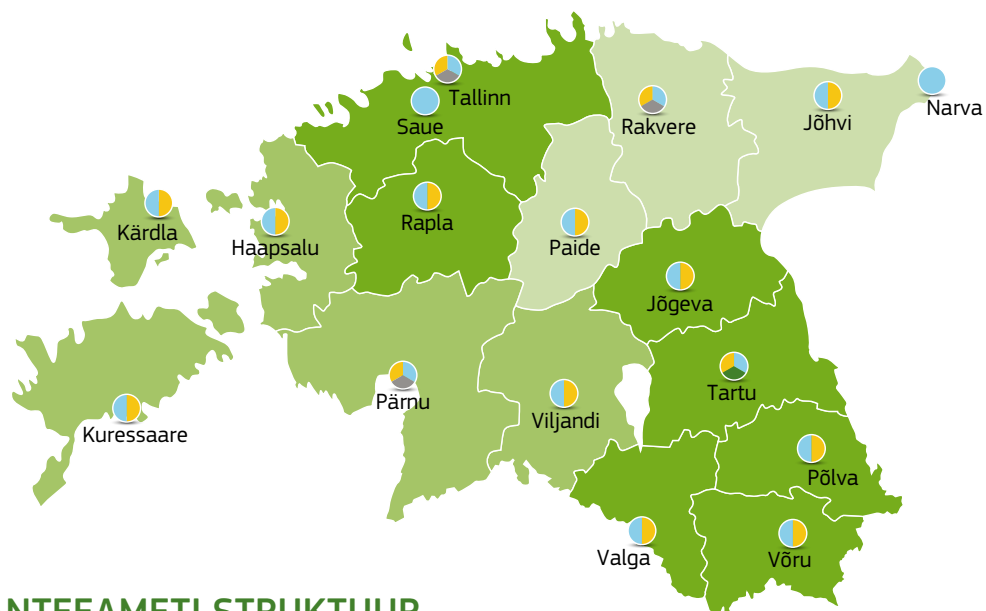
EHITUSOSAKOND

PLANEERINGUTE
OSAKOND

MAATALITUS

TEEREGISTRI TALITUS

EESTI
MAANTEEMUUSEUMI
OSAKOND

MAANTEEAMETI STRUKTUUR

● Maanteeameti esindus
 ● Liiklusregistri büroo
 ● Regionaalne keskus

AVALIKE SUHETE OSAKOND

SISEAUDITI OSAKOND

EELARVEOSAKOND

HOOLDE- JA ARENGUVALDKOND

PEADIREKTORI ASETÄITJA

HOOLDEOSAKOND

JÄRELVALVE TALITUS

UURINGUTE TALITUS

LIIKLUSKORRALDUSE OSAKOND

MAANTEEINFOKESKUSE OSAKOND

STRUKTUURIVAHENDITE OSAKOND

LIIKLUSOHUTUSE VALDKOND

PEADIREKTORI ASETÄITJA

EKSAMIOSAKOND

LIIKLUSOHUTUSE OSAKOND

LIIKLUSKASVATUSE TALITUS

LIIKLUSOHUTUS-PROGRAMMI TALITUS

LIIKLUSREGISTRI JA ÜHISTRANSPORDI VALDKOND

PEADIREKTORI ASETÄITJA

REGISTREERIMIS-OSAKOND

TEHNOOSAKOND

TÜÜBIKINNITUSE JA SERTIFITSEERIMISE TALITUS

TEHNOÜLEVAATUSE TALITUS

ÜHISTRANSPORDI OSAKOND

HALDUSVALDKOND

PEADIREKTORI ASETÄITJA

HALDUSOSAKOND

INFOTEHNOLOOGIA OSAKOND

PERSONALIOSAKOND

ÕIGUSOSAKOND

RIIGIHANGETE TALITUS

MAANTEEAMET PÕHJA REGIOON

DIREKTOR

MAANTEEAMET LÕUNA REGIOON

DIREKTOR

MAANTEEAMET LÄÄNE REGIOON

DIREKTOR

MAANTEEAMET IDA REGIOON

DIREKTOR

PERSONAL

Maanteeameti personalijuhtimise valdkonda ilmestasid möödunud aastal mitmed mastaapsed muudatused.

2012. aasta kevadel seati avalikkuses teravalt kahtluse alla Maanteeameti juhtkonna välislähetuste ja nendega seotud kulude otstarbekus. Tekkinud olukorra tagajärjel lahkus ametist senine peadirektor ja mitmed juhtkonna liikmed. Juhtunu andis alust seniste välislähetuste põhimõtete kriitiliseks ülevaatamiseks ning selliste meetmete kasutuselevõtmiseks, mis aitaksid kaasa koostöö- ja teenistustelavõtmisega seotud ressursside senisest optimaalsemale kasutamisele.

Avalikus teenistuses tervikuna oli 2012 ettevalmistav aasta 01.04.2013 jõustuva uue avaliku teenistuse seaduse rakendamiseks. Ministeeriumide ja ametite koostöös analüüsiti senist ametnike koosseisu ja tööülesandeid avaliku võimu teostamise vaatepunktist ning alustati ettevalmistusi tugiteenustega seotud ametikohtade üleviimiseks töökohtadeks. Töökohtadeks muudeti raamatupidamist, personalitööd, asjaajamistööd, haldustööd, han-

ke, infotehnoloogia ja muud avalikku võimu toetavad ametikohad.

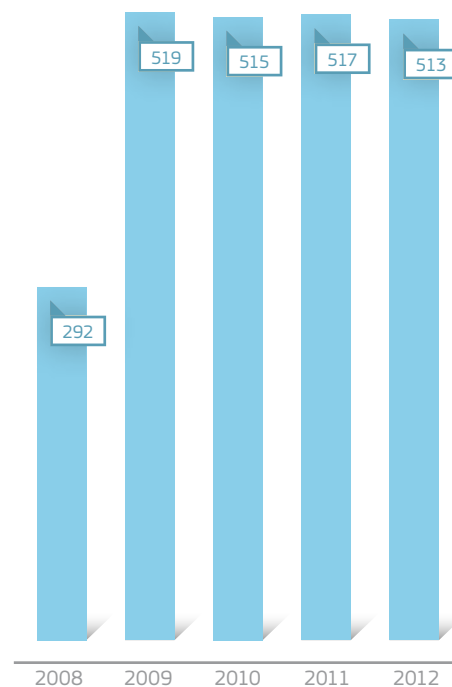
Sügisel jõudis koostöös Fontes Palgakonsultatsioonid OÜga lõpule pool aastat väldanud Maanteeameti teenistuskohade hindamine, palgagruppide moodustamine ja palgaanalüüs. See oli aluseks uue avaliku teenistuse seadusest lähtuva Maanteeameti palgajuhendi koostamisele.

2012. aasta suvel ametisse asunud uus peadirektor algatas aasta teisel poolel oma uue meeskonnaga nii Maanteeameti üld- kui ka valdkondlike strateegiate esmase arutelu ja mitmeid organisatsiooni reformivaid tegevusi. Muuhulgas tehti ettevalmistusi ametisiseste tugiteenuste tsentraliseerimiseks. Uue peadirektori üks prioriteetidest oli ja on personalijuhtimise valdkonna väärtustamine ja tõhustamine.

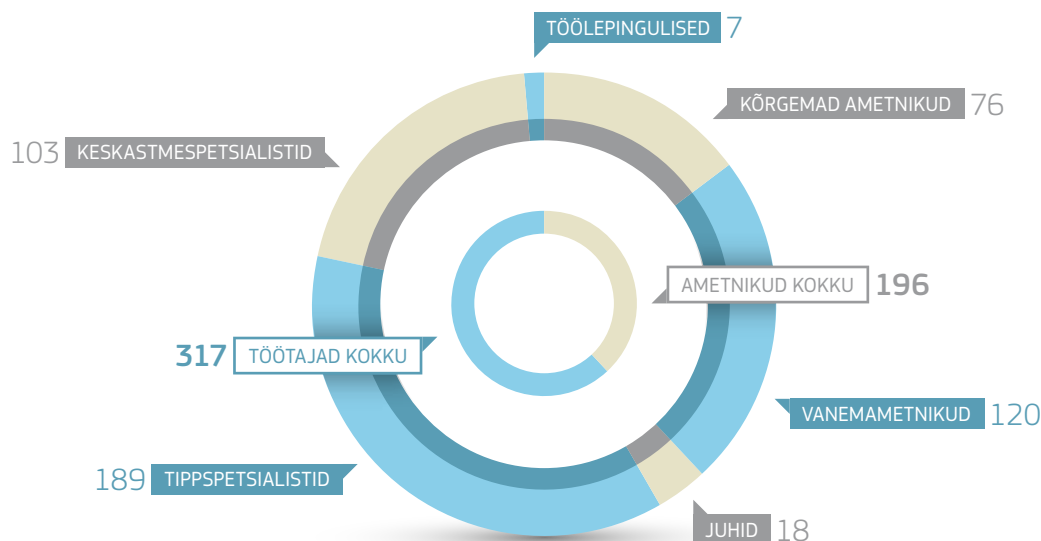
2012. aasta novembris alustas tööd uus personalijuht, kelle ülesandeks on Maanteeameti personalistrateegia kehtestamine ja sellest tuleneva tegevuskava juurutamine aastatel 2013–2015. ■

TEENISTUJATE JA TÖÖTAJATE ARV

AASTAD 2008–2012

PERSONALI KOOSSEIS | SEISUGA 31.12.2012

PERSONAL KOKKU 513*

* arvu hulka on arvestatud ka töösuhete peatumised

RAHVUSVAHELINE TEGEVUS

Maanteeamet on liige paljudes rahvusvahelistes organisatsioonides ning teeb koostööd ka mitme rahvusvahelise organisatsiooni ja -liiduga.

Maanteeamet esindab Eesti Vabariiki ülemaailmses teedeassotsiatsioonis (PIARC¹) ja rahvusvahelises sõidukite ja sõidukijuhtide registreerimise assotsiatsioonis (EReg²). Amet on liige ka Euroopa teededirektorite kogus (CEDR³), Balti Maanteeliidus (BRA⁴), rahvusvahelises sõidukite registreerimise infosüsteemis (EUCARIS), rahvusvahelises mootorsõidukite tehnilise järelevalve komitees (CITA⁵), rahvusvahelises teeliikluse seadusandlusega tegelevate organisatsioonide ühenduses (CORTE⁶), mootorsõidukijuhtide juhtimisõiguse andmise ja eksamineerimise arendamise rahvusvahelises organisatsioonis (CIECA⁷). Koostööd tehakse ka rahvusvahelise teede meteoroloogia komisjoniga (SIRWEC).

Aasta jooksul võttis Maanteeamet vastu erinevate riikide teede- ja transpordiala delegatsioone, nagu näiteks Vietnami, Soome, Venemaa, Läti jt.

7. ja 8. juunil korraldas Maanteeamet Põhjamaade koostöö raames EasyWay töögrupi nõupidamise Eestis.

Väliskoostöö raames osales Maanteeamet paljudes ühisprojektides nagu Euroopa Teedeföderatsiooni projektis White Roads, BALTRIS jpt.

2012. aastal ehitati Eesti-Läti koostöö raames Mazsalaca – Kilingi-Nõmme maantee ühisprojekt, milles Läti projektiosa valmis 2012. aastal. Eesti projektiosa ehitati muldkeha ja alused 2012. aastal ning teekate ehitatakse 2013. aasta esimesel poolaastal.

Eesti Maanteeameti esindajad osalesid Leedu korraldatud Balti Maanteeliidu korralistel istungitel, komiteede koosolekutel ja teistel plaanilistel üritustel. Leedu Maanteeameti periood Balti Teedeliidu eesistujariigina lõpeb 2013. aastal Vilniuses Balti Teedeliidu XXVIII rahvusvahelise konverentsiga. Peale seda tuleb Balti Teedeliidu juhtimine üle Eesti Maanteeametile.

11.–13. juunini toimus koostöös Põhjamaade- ja Balti Teedeliiduga Reikjavíkis järjekordne Põhjamaade teedekonverents Via Nordica, millest Maanteeamet võttis osa koos Läti ja Leedu Maanteeametitega ja osales näitusel.

Olles üks BRA liikmeist haldab Maanteeamet veebilehekülge www.balticroads.net, kus

Soome, Eesti, Läti, Leedu ja Venemaa ühisprojektina edastatakse maanteeinfot reaaliajas. Koostöös BRA-ga antakse regulaarselt välja teadusajakirja „The Baltic Journal of Road and Bridge Engineering“.

Koostöös CEDRiga toimus korraline koostöö nii nõukogu, asejuhatajate kui ka töögruppide osas, millest tehti aastakokkuvõtteid Vilniuses 27. ja 28. septembril toimunud CEDR nõukogu kohtumisel.

PIARC aasta töötulemused ja finantstulemused kinnitati 24.–26. oktoobrini toimunud aastakoosolekul Luzernis, Šveitsis, kus valiti ka uus assotsiatsiooni president ja kinnitati programm järgmiseks konverentsidevaheliseks perioodiks. ■

1. Maailma Teede Assotsiatsioon – World Road Association 2. Sõidukite registreerimist ja juhilubade väljaandmist koordineeriv organisatsioon – Association of European Vehicles and Driver Registration Authorities 3. Euroopa Teededirektorite Kogu – Conference of European Road Directors 4. Balti Maanteeliit – Baltic Road Association 5. Rahvusvaheline Mootorsõidukite Tehnilise Järelevalve Komitee – International Motor Vehicle Inspection Committee 6. Teeliiklusalase Seadusandlusega Tegelevate Organisatsioonide Ühendus – Confederation of Organizations in Road Transport Enforcement 7. Mootorsõidukijuhtide Juhtimisõiguse Andmise ja Eksamineerimise Arendamisega Tegelev Rahvusvaheline Komisjon – Commission Internationale des Examens de Conduite Automobile

MAANTEEINFOKESKUS

2011. aasta septembrikuus moodustati Maanteeametis uus struktuurüksus – maanteeinfo keskuse osakond.

Ööpäevaringselt toimiva riigiteede infoteenuse toomise ameti struktuurüksuseks tingis vajadus hallata paremini teenuse kvaliteeti, infotehnoloogilist arengut ja suhtlemist riigiteiste ametkondadega ning tõhustada informatsiooni operatiivset jagamist. Seni osteti infoteenus aastatel 1997-2011 sisse teenuspakkujalt.

2011. aasta lõpus komplekteeriti maanteeinfo keskuse osakonna meeskond kuuest töötajast, ehitati välja info keskuse IT-lahendus ja ruumid Tallinnas, Maanteeameti keskuse ruumides. 1. jaanuaril 2012. aastal alustati liiklejate teenindamist ööpäevaringselt avatud **lühinumbril 1510**.

Maanteeinfo keskuse osakonna ülesanneteks on avalikkuse, liikleja ning õnnetuste ja hädalukordade lahendamise seotud asutuste teavitamine riigimaanteedel liikluseoludest, liikluskorralduse olulistest muudatustest. Samuti operatiivinfo andmine liiklejatele loodus- või liiklusõnnetusest põhjustatud liikluskorralduse muudatustest.

Lühinumbrile laekub informatsioon teekasutajatelt ohust maanteel ning teehooldes ja liikluskorralduse probleemidest. Vastuvõetud info edastatakse teehooldes ettevõtetele ja Maanteeameti spetsialistidele. Vastatakse ka lihtsamatele infopäringutele ning suunatakse kliente Maanteeameti vastavate spetsialistideni.

2012. aastal vastati maanteeinfo telefoni kaudu kokku enam kui 20 000 kõnele.

Lisaks kõneteenindusele koostab Maanteeinfo keskus igapäevaselt liiklusteateid meediale. Viimased sisaldavad informat-

siooni teeolude ja liikluspiirangute kohta. Koostatud teateid edastavad suuremad raadio- ja telekanalid ning veebiportaalid. Talvisel perioodil antakse ülevaade suuremate teede sõiduoludest hommikul kell 06.00 ja pärastlõunal kell 16.00. Sõiduolude ootamatul muutumisel hoiatatakse liiklejaid täiendavalt olenemata kellaajast. Suvisel perioodil edastatakse teavet liikluspiirangutest ja teetöödest hommikul kell 06.00. Operatiivselt edastatakse Päästeametilt või Politsei- ja Piirivalveametilt laekunud informatsiooni liiklusavariidest, mis häirivad või on peatanud liikluse täielikult.

Maanteeinfo keskus haldab ka riigiteede liikluspiirangute andmebaasi, mis sisaldab teetööde ja liikluspiirangute informatsiooni.

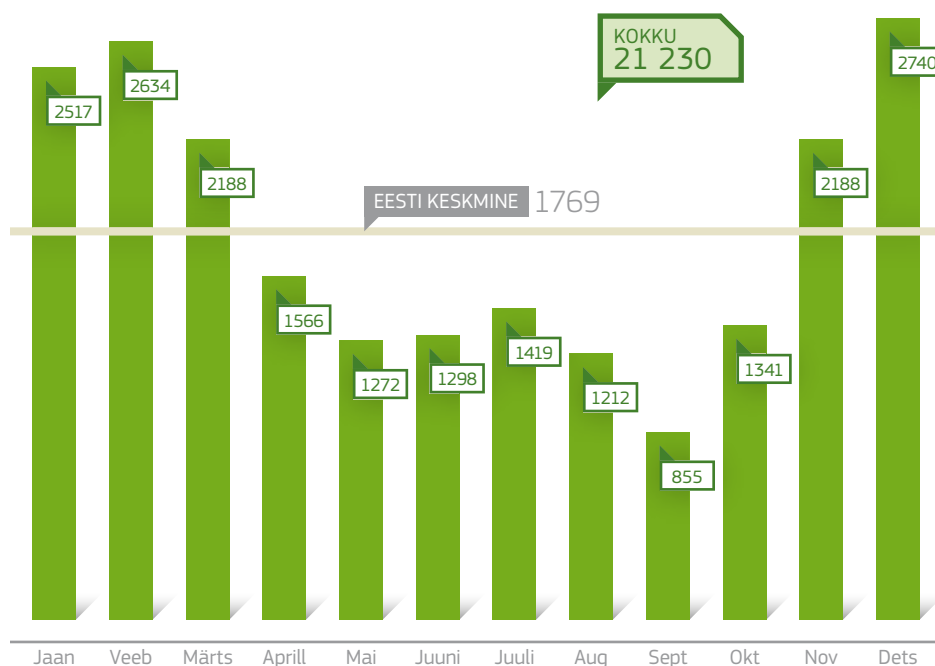
Lisaks maanteeinfo teenuse käivitamisele avati Maanteeameti poolt 2012. aasta juu-

nikuus liiklusinfoportaal Tark Tee, mis kogub erineva liiklusinformatsiooni ühte elektroonsesse keskkonda. Lisaks loodi võimalus vaadata liiklusinformatsiooni mobiilsetes veebilehe ja Android operatsioonisüsteemile tehtud rakenduse kaudu. 2012. aasta lõpus avati ka Maanteeinfo veebileht Facebookis nimega „Teeinfo“.

2012. aastal alustati maanteeinfo keskuse osakonnas uue kõneteenuse - liiklusregistri infotelefoni käivitamise ettevalmistustöid. Alustati kolme uue spetsialisti koolitamist. Liiklusregistri infotelefonile laekub aastast ligikaudu 100 000 kõnet. Liiklusregistri infotelefon käivitub täies mahus maanteeinfo keskuse osakonna teenusena 2013. aasta veebruarikuus. ■

MAANTEEINFO KESKUSE TEENINDUSSAAL
MAANTEEAMETI KESKUSE HOONES TALLINNAS.

MAANTEEINFO KESKUSE LÜHINUMBRIL TEENINDATUD KÕNED | 2012. AASTA

MAANTEEVÕRK | TEEDE OLEM

S eisuga 01.01.2013 on riigimaanteede pikkus 16 469 kilomeetrit ehk 28,1% Eesti teedevõrgu kogupikkusest, mis on 58 768 kilomeetrit. E-tee¹de pikkus Eestis on 995 km.

Riigimaanteede üldpikkus suurenes võrreldes 2011. aastaga kokku 25,9 km. Sellest suurenes põhimaanteede osa 4,4 km, tugimaanteede pikkus 3,4 km ja kõrvalmaanteede ning muude riigimaanteede pikkus 18,1 km. Peamiselt tulenes põhi- ja tugimaanteede pikkuse suurenemine Pärnu ümbersõidu ehitusega seotud teelõikude riigimaanteede nimekirja arvamisest. Kõrvalmaanteede pikkuste suurenemine tulenes suures osas põhi- ja tugimaanteede ehitusobjektide koosseisus uute kõrvalmaanteede teelõikude ehitusest.

Eesti riigimaanteedest 1607 km (9,8%) on põhimaanteed, 2404 km (14,6%) tugimaanteed,

12 458 km (75,6%) kõrvalmaanteed ning muud riigimaanteed.

Kattega teede pikkus suurenes võrreldes 2011. aastaga 191 km. Nende kogupikkus on 10 849 km ehk 65,9% riigimaanteede üldpikkusest. Põhiline suurenemine tulenes kruusateedele katete ehitamisest.

Riigimaanteede tihedus on 364 km 1000 km² territooriumi kohta. Kogu registreeritud maanteevõrgu tihedus on 1300 km 1000 km² kohta.

Riigimaanteedel on 951 silda kogupikkusega 22 605 m, nendest puitsildu on kaks, kogupikkusega 30 m.

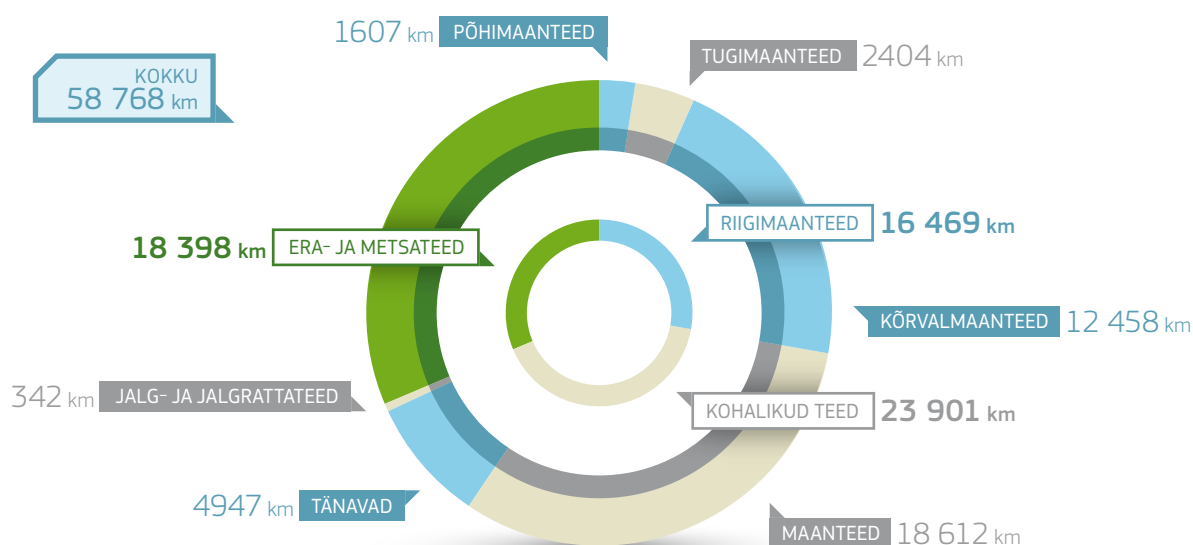
Teeseadusest lähtuvalt on kõigi avalikult kasutatavate teede andmete kogumiseks, töötlemiseks, säilitamiseks ja avalikustamiseks kasutuses riiklik teeregister. Teeregister on veebipõhine andmebaas, mis sisaldab

andmeid nii riigimaanteede kui ka kohalike teede kohta ja see on avalikult kättesaadav aadressilt teeregister.riik.ee. Registri vastutav ja volitatud töötaja on Maanteeamet. Teeregistrisse esitab andmeid riigimaanteede osas Maanteeamet ning kohalike teede osas kohalikud omavalitsused.

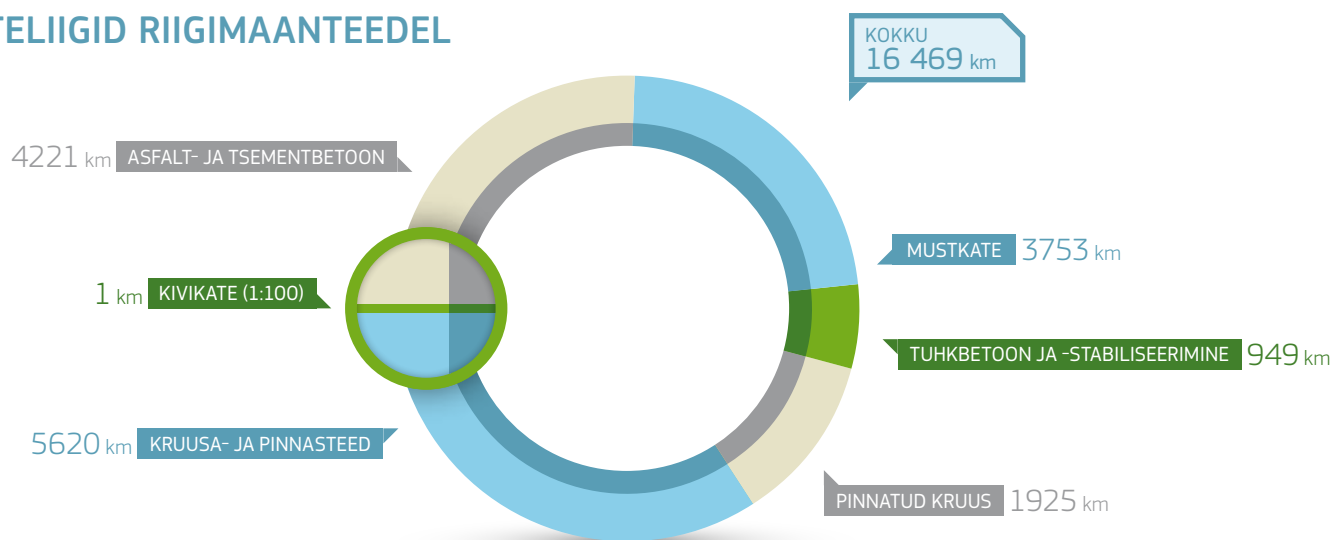
Andmete lisamine ja täiendamine teeregistris toimub regulaarselt teetööde vastuvõtudokumentide ja täiendavate inventeerimiste alusel. Koostöös Maaametiga on kasutusel Eesti põhikaardil põhinev riigimaanteede kiht. Samalaadne kohalike teede kaardikiht avalikustatakse 2013. aastal. Teeregistri andmete visualiseerimiseks kaardil on Maaameti geoportaalis Maanteeameti kaardirakendus, kus hetkel saab kuvada riigimaanteede andmeid. ■

1. UNECE (United Nations Economic Commission for Europe) poolt aktsepteeritud ja süstematiseeritud rahvusvahelisse võrku kuuluvad Euroopa (maan)teed

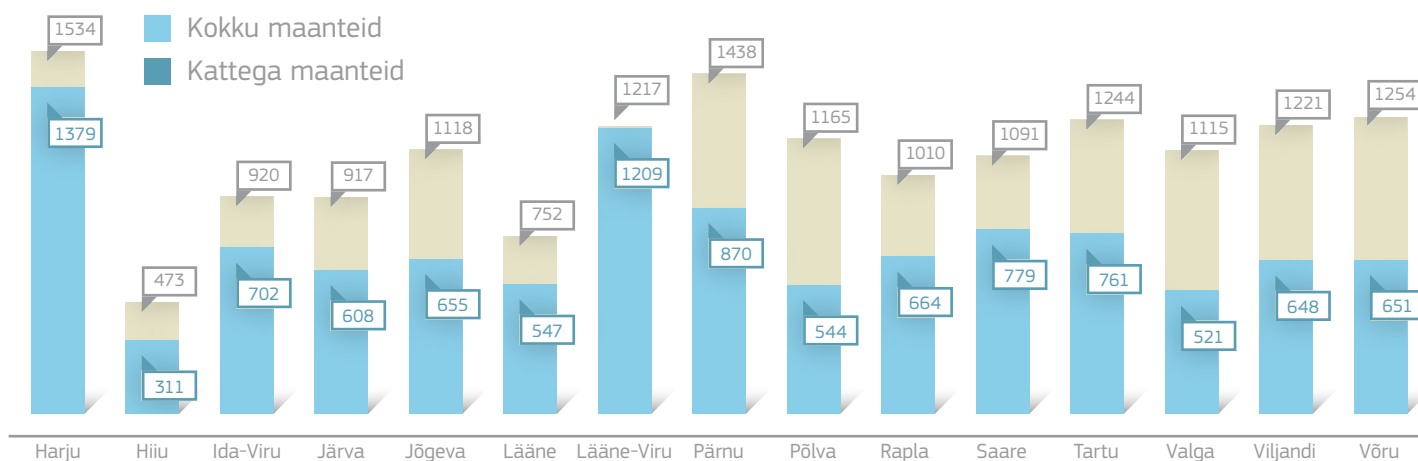
TEEDE OLEM | SEISUGA 31.12.2012

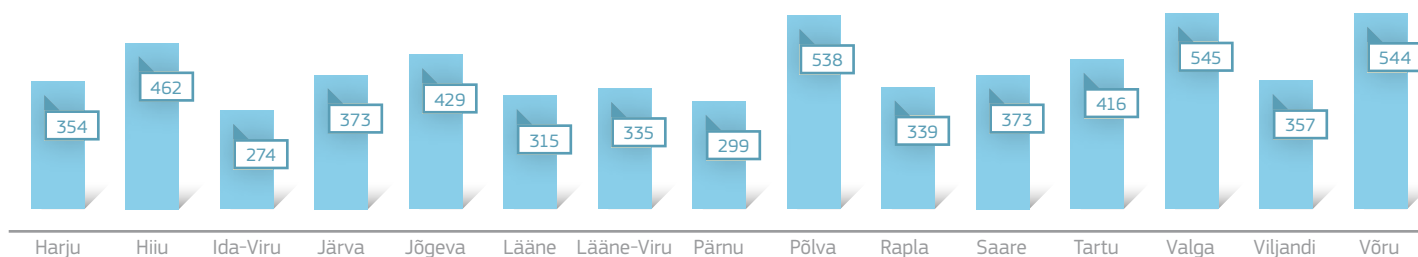
KATTELIIGID RIIGIMAANTEDEL

KATETE OSATÄHTSUS MAAKONNITI | 2012. AASTAL, KILOMEETRITES EESTI KESKMINE (V.A PEIPSI JÄRVE TERRITOORIUM)

RIIGIMAANTEDE TIHEDUS MAAKONNITI | TIHEDUS KM/1000 KM² KOHTA

MAANTEEVÕRK | TEEDE OLEM

RIIGIMAANTEEDE OLEM | MAAKONNITI SEISUGA 31.12.2012

MAAKOND	SEALHULGAS									KATTEGA TEID			
	KOKKU	TSEMENTBEToon	ASFALBEToon	MUSTKATE	TUHKBEToon JA -STABILISEERIMINE	PINNATUD KRUUS JA FREESPUUR	KIVIKATE	KRUUSATEE	PINNASTE	1. JAANUAR 2012		1. JAANUAR 2013	
										KM	%	KM	%
Harju	1533,6	0,2	622,1	385,1	101,9	269,2	0,0	155,0	0,0	1361,0	89,0	1378,6	89,9
Hiiu	472,8	0,0	37,6	208,9	0,0	64,9	0,0	161,4	0,0	308,3	65,2	311,4	65,9
Ida-Viru	920,2	0,0	430,2	80,4	47,9	143,0	0,0	218,0	0,6	691,6	75,2	701,6	76,2
Jõgeva	1117,9	0,0	151,6	314,8	93,5	95,6	0,0	462,5	0,0	642,6	57,8	655,4	58,6
Järva	917,4	0,0	313,6	75,6	58,9	160,5	0,0	308,9	0,0	594,4	64,7	608,5	66,3
Lääne	751,6	0,0	172,5	150,5	9,8	213,4	0,4	204,9	0,0	532,4	70,8	546,7	72,7
Lääne-Viru	1216,6	0,0	595,6	198,3	358,5	56,2	0,0	8,1	0,0	1199,9	99,4	1208,5	99,3
Põlva	1165,1	0,0	130,7	371,7	5,3	36,3	0,0	621,1	0,0	542,1	46,5	544,0	46,7
Pärnu	1437,9	0,0	384,3	258,9	29,1	197,6	0,0	567,2	0,7	820,8	57,5	870,1	60,5
Rapla	1010,3	0,0	250,1	194,6	88,1	131,3	0,1	346,1	0,0	654,9	64,8	664,2	65,7
Saare	1090,8	0,0	82,2	436,6	0,0	260,5	0,0	311,5	0,0	758,4	69,5	779,3	71,4
Tartu	1244,3	0,0	328,5	332,8	17,4	81,9	0,0	475,4	8,2	756,7	60,7	760,6	61,1
Valga	1114,9	0,0	178,4	269,1	43,5	30,1	0,0	576,1	17,6	521,0	46,7	521,1	46,7
Viljandi	1221,1	0,0	213,5	270,7	13,8	149,5	0,0	573,6	0,0	638,0	52,2	647,5	53,0
Võru	1254,1	0,0	329,4	205,3	81,0	35,3	0,0	603,2	0,0	635,5	50,7	651,0	51,9
Kokku	16 468,6	0,2	4220,3	3753,3	948,9	1925,3	0,6	5592,9	27,2	10 657,5	64,8	10 848,5	65,9
rambid ja ühenduste	73,8	0,0	67,1	5,2	0,3	1,1	0,0	0,2	0,0	69,6	100,0	73,6	99,8

RIIGIMAANTEEDE TEEKATETE OLEM | AASTAD 2008-2012

TEEKATE	2008		2009		2010		2011		2012	
	KM	%	KM	%	KM	%	KM	%	KM	%
Asfalt- ja tsementbetoon	3900	23,7	4039	24,5	4116	24,9	4152	25,3	4221	25,6
Mustkate	3855	23,4	3780	22,9	3798	23,0	3769	22,9	3753	22,8
Tuhkbetoon ja -stabiliseerimine	929	5,6	948	5,8	948	5,8	949	5,8	949	5,8
Pinnatud kruus ja freespuur	1238	7,5	1420	8,6	1629	9,9	1787	10,9	1925	11,7
Kivikate			1	0,0	1	0,0	1	0,0	1	0,0
Kattega teed kokku	9 922	60,2	10 188	61,9	10 492	63,6	10 657	64,8	10 849	65,9
Kruusa- ja pinnasteed	6565	39,8	6284	38,1	6008	36,4	5785	35,2	5620	34,1
Kokku	16 487	100,0	16 472	100,0	16 500	100,0	16 443	100,0	16 469	100,0

SILLAD

Riigimaanteedel oli 31.12.2012 seisuga kokku 951 silda.

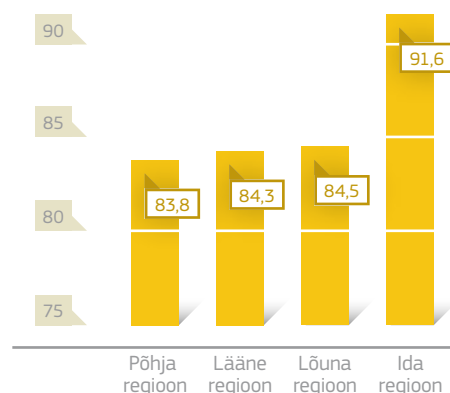
2012. aastal jätkati riigimaanteedel asuvate sildade seisukorra hindamist tarkvaraprogrammi Pontis abiga. Lisaks sillaelementide kahjustuste fikseerimisele tehti ka kontrollmõõtmisi ning täiendati vastavat andmebaasi bms.teed.ee lisaandmete ja fotodega. Silla seisukorra hindamine elementide kaupa (talad, sambad, käsipuud jne) annab võimaluse suuremahulise andmebaasi loomiseks, mis on hindamise järjepidevuse tagamiseks hädavajalik. Tarkvara analüüsimoodulis kasutatavad ühikhinnad põhinevad viimastel aastatel remonditud või ehitatud sildade maksumustel. Ühikhindade põhjal on arvatud sildade remontimiste/asendamiste maksumused ning koostatud vastavad pingeread, mille koostamisel arvestatakse lisaks tehnilisele seisukorrale ka liiklustingimusi.

Võrdlusbaasi ühtlase taseme tagamiseks, inspekteeritakse igal aastal korraga vaid ühe regiooni sildu. 2012. aastal kontrolliti 286 Maanteeameti lõuna regiooni haldusalas olevat silda. Viimase viie aastaga on sildade seisundiindeks pidevalt ja arvestatavalt tõusnud. 2012. aastal oli see 85,6%, samas kui 2011. aastal oli see 84,8% ja 2007. aastal 72,7%.

Põhi- ja tugimaanteedel olid 2012. aastal sarnases olukorras, kuna nende keskmine seisundiindeks on sarnasel tasemel, vastavalt 88% ja 89%. Kõrvalmaanteedel olid veidi halvemas seisukorras – nende keskmine seisundiindeks oli 81%.

Aastatel 2008 kuni 2012 remonditi või asendati keskmiselt 30 kuni 40 silda aastas, mis on olnud piisav katmaks sillavõrgu eeldatavat amortisatsiooni ja samas mahus jätkates saavutatakse sillavõrgu optimaalne tase aastaks 2023. ■

SILDADE KESKMISED SEISUNDIINDEKSID MAANTEEAMETI REGIOONIDES | 2012. AASTA SEISUGA, PROTSENTIDES

RIIGIMAANTEEDE SILDADE OLEM | MAAKONNITI 31. DETSEMBRI 2012 SEISUGA

MAAKOND	KOKKU		PÕHIMAANTEED		TUGIMAANTEED		KÕRVALMAANTEED		SEALHULGAS PUISILLAD	
	TK	JM	TK	JM	TK	JM	TK	JM	TK	JM
Harju	149	4724	64	2522	13	390	72	1812		
Hiiu	16	119			11	91	5	28		
Ida-Viru	65	1848	21	807	14	429	30	612		
Jõgeva	54	1527	10	357	9	493	35	677		
Järva	48	1012	20	518	5	65	23	429		
Lääne	41	1103	9	392	9	93	23	618	1	13
Lääne-Viru	49	1123	11	406	14	262	24	455		
Põlva	59	1101			21	454	38	648		
Pärnu	115	2735	15	589	13	526	87	1620		
Rapla	67	1662	5	177	11	288	51	1197		
Saare	38	297	4	31	7	72	27	194		
Tartu	47	1396	11	849	12	179	24	368		
Valga	56	1016	7	108	16	301	33	607	1	17
Viljandi	73	1309	14	260	13	292	46	757		
Võru	74	1633	7	199	14	443	53	992		
Kokku	951	22 605	198	7214	182	4378	571	11 012	2	30

KESKKONNAMEETMED | MÜRATÖKKESEINTE EHITUS

2012. aastal valminud kolm ehituse suurprojekti, Loo-Maardu, Pärnu ümbersõit ja Luige eritasandiline ristmik, täiendasid riigimaanteedevõrgu müratökkeseinte hulka 13 objekti võrra kogupikkuses 4833 meetrit. See oli oluliselt enam kui varasematel aastatel.

LOO-MAARDU. Tallinna-Narva maantee Loo-Maardu teelõigu rekonstrueerimisel rajati 564 meetrit müratökkeseina Maardu linna Teemeistri eluhoonete ja Maardu järve ranna-ala kaitseks. Müratökkesein ehitati raudbetoonelementidest ning see on teekatte pinnast arvestatuna nelja meetri kõrgune. Müratökkeseina projekteeris AS EA RENG ning ehitas AS Merko Ehitus. Müratökkeseina maksumus oli 117 944 eurot, millele lisandus käibemaks.

PÄRNU ÜMBERSÕIT. Tallinna-Pärnu-Ikla maantee Pärnu ümbersõidu ehitusobjekt paikneb valdavas ulatuses Pärnu linna territooriumil ning on seetõttu paratamatult konfliktis naabruses paiknevate elamualadega, olles paiguti vaid 30 meetri kaugusel lähima-

test elamutest. Projektlahendus tõi maantee hoonestusele veelgi lähemale, mistõttu oli ulatuslik müra leevendamine vältimatu.

Põhimaantee nr 4 Pärnu ümbersõidu lõigule ning Lihula maantee ühendusteele rajati kokku 2632 meetrit müratökkeseinu, milles sisaldub 10 rajatist. Rajatiste rohkuse tingivad mahasõitude võimaldamiseks katkestused müratökkesein. Selline lahendus vähendab aga tökke akustilist efektiivsust müratasemete alandamisel.

Pärnu ümbersõidu müratökkeseinad valmistati saksa tootja K. Schütte GmbH toodetest. Kasutati perforeeritud alumiiniumplekk-katte ja kivivilltäidisega müratökke mooduleid ning läbipaistvaid polükarbonaatelemente betoonseinale. Müratökkeseinad projekteeris OÜ T-Model ning paigaldas OÜ RoadService alltöövõtuna konsortsiumile AS Lemminkäinen Eesti, AS TREF ja AS Teede REV-2. Müra leevenduse kogumaksumus projektis oli 1 238 167 eurot, millele lisandus käibemaks.

LUIGE ERITASANDILINE RISTMIK. Tallinna ringtee ja Tallinna-Viljandi-Rapla-Türi maan-

tee ristumisala paikneb Luige alevikus Harjumaal ja on osaliselt ümbritsetud asumi elamutest. 2007. aastal teostatud mürauuring Tallinna ringtee ja Tallinna-Paldiski maantee eelprojekti koosseisus näitas koheselt norme ületavaid mõjusid elamualadele.

2012. aastal rajati Luige eritasandilise ristmiku ehitusprojekti raames kaks müratökkeseina kogupikkusega 1655 meetrit. Müratökkeseinad on teekatte pinnast arvestatuna kolme meetri kõrgused ning need on valmistatud Saksa tootja R.Kohlahauer GmbH perforeeritud alumiiniumplekk-katte ja kivivilltäidisega müratökke moodulitest. Müratökkeseinad projekteeris ja ehitas AS Nordecon koostöös OÜga KiirWarren.KL. Müratökkeseinte maksumus oli 765 155 eurot, millele lisandus käibemaks. Luige asumi müratökkeseinad saavad täiendust 2014. aastal, kui valmib Tallinna ringtee Kurna-Luige vaheline lõik.

Ühtekokku on Maanteeamet aastatel 1998–2013 Eesti riigimaanteed äärde ehitanud 31 müratökkeseina objekti kogupikkusega 13,89 kilomeetrit. ■

STRATEEGILINE MÜRKAART

Välisõhu kaitse seadusest tulenevate müraallika valdaja kohustuste täitmiseks tellis Maanteeamet 2012. aastal välisõhu strateegilise mürakaardi koostamise maanteelõikudes, mida läbib üle kolme miljoni sõiduki aastas. Selliseid maanteelõike oli 2010. aasta liiklusloenduse põhjal 18 ning nende kogupikkuseks oli 158,743 km. Kaardistatud maanteelõigud asuvad neljas maakonnas (Harju-, Ida-Viru, Pärnu- ja Tartumaal) ning piirnevad peamiselt Eesti suuremate linnadega (Tallinn, Tartu, Kohtla-Järve, Pärnu).

Mürakaardid on koostatud vastavalt

müraindikaatoritele Lden (päeva-õhtu-öö-müraindikaator) ja Lnight (öömüraindikaator) ning kaartidel on esitatud müratase-med Lden > 50 dB ja Lnight > 45 dB.

Kuna strateegilised mürakaardid koostakse vastavalt pikaajalistele müraindikaatoritele Lden (päeva-õhtu-öö müraindikaator) ja Lnight (öömüraindikaator), siis tulemusi saab võrrelda vaid Eestis siseriiklikult kehtestatud ja normeeritud (sotsiaalministri 04.03.2002 määruses nr 42) indikaatoritega – Ld (päevamüraindikaator) ja Ln (öömüraindikaator) viimase, ehk öömüraindikaatori osas. Võt-

tes aluseks olemasolevate elamualade öömüraindikaatori Ln piirtaseme 60 dB müratundliku hoone sõiduteepoolsel fassaadil, paikneb koostatud töö alusel normatiive ületavas müraolukorras 123 eluhoonet ning nendes elab hinnanguliselt ligi 400 inimest.

Kaardistamise tulemuste alusel valmib välisõhus leviva müra vähendamise tegevuskava 2013. aastal. Strateegilise mürakaardi koostas OÜ Estonian, Latvian & Lithuanian Environment ning selle valimist toetas SA Keskkonnainvesteeringute Keskus. ■

TEEKATETE SEISUKORD

Teedel liiklemise mugavust näitab teekatte tasasus. Alates 1995. aastast on riigimaanteedel mõõdetud teekatte tasasust (IRI, ingl *International Roughness Index*) ja inventeeritud teekattel esinevaid defekte.

Alates 1996. aastast on mõõdetud tee konstruktsiooni kandevõimet (FWD) ja 2001. aastast teekatte roopa sügavust. Need neli teekatte seisukorra näitajat koos liiklussagedusega on PMSi (ingl *Pavement Management System*) põhinäitajad. Uuendusena on alates 2011. aastast mõõdetud teekatte tekstuuri (makro- ja megatekstuur) koos teekatte tasasuse mõõtmisega. Selleks on kasutusel uus, täpsem laserseade.

Teekatte seisukorra andmed on üks osa riikliku teeregistri andmebaasist ning kõigile avalikult kättesaadavad. Teekatte seisukorra analüüsimiseks (seisukorra pingerida, remondivajadus, tasuvusarvutused jne) kasutatakse kahte arvutitarkvara: EPMS ja HDM-4. EPMS on spetsiaalselt Eestis väljatöötatud tarkvara teekatte seisukorra analüüsiks ja HDM-4 on rahvusvaheline tarkvara tasuvusanalüüside tegemiseks.

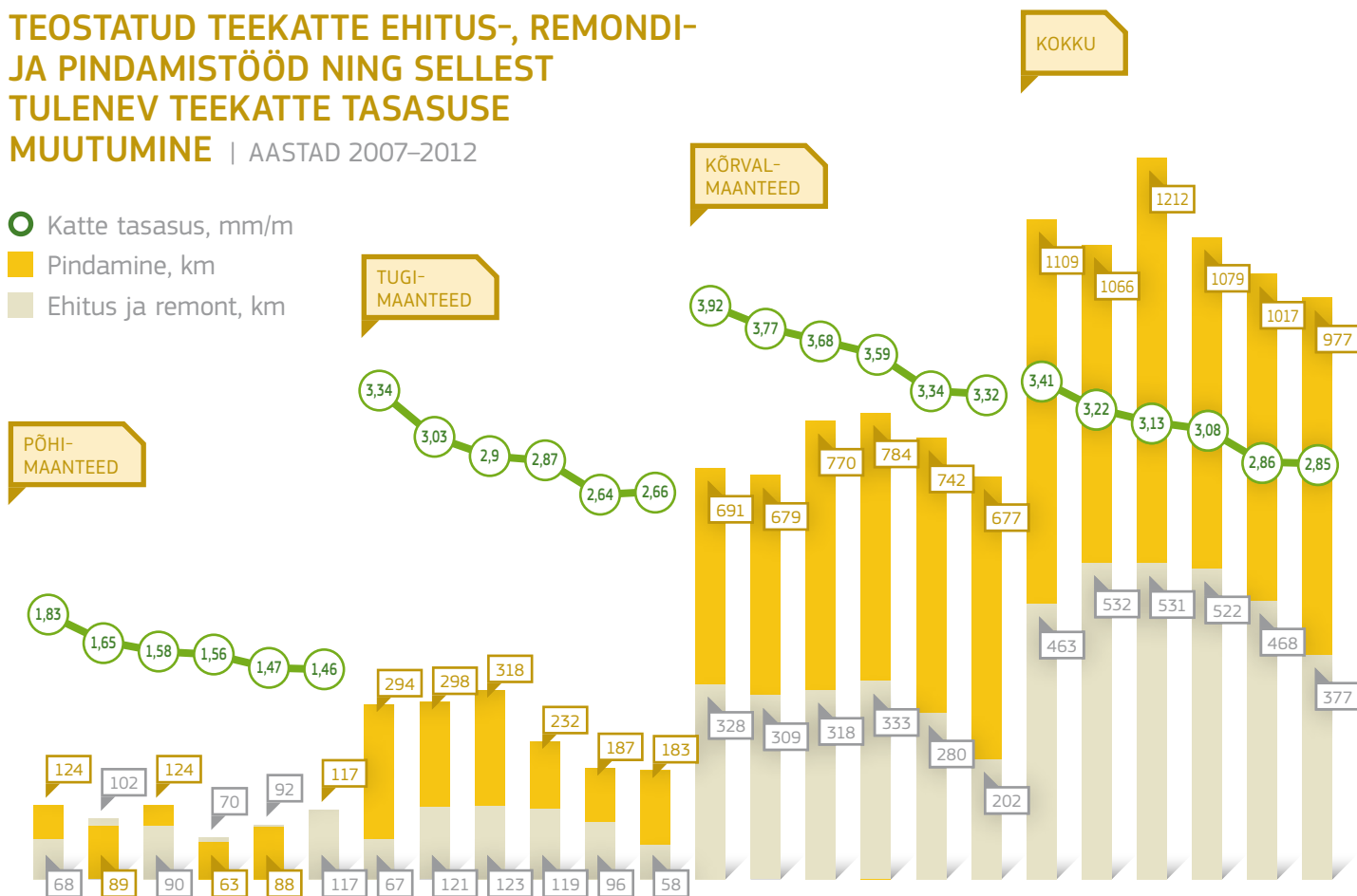
Tasasuse muutumise graafikud näitavad pikas perspektiivis ühtlast paranemist kõigi riigimaanteedel liikide puhul, kuid võrreldes varasemate aastatega, on paranemise kiirus aeglustunud. Seda seoses nõukogudeaegsete ebatasaste katete ümberehitamisega suurema liiklusega teedel ja peamiselt kulumis-

roobastest tingitud taastusremondiga nendel teedel. Madalama liiklussagedusega teede tasasuse parandamisega ei ole jõutud seni piisavalt tegeleda.

Kogu kattega riigimaanteedel võrgu keskmine IRI väärtus on aastatel 2008–2012 paranenud tänu sellele, et teekatte ehituseks, remondiks ja korrashoiuks ette nähtud rahaliste vahendite tase on säilinud ja remondiobjektide planeerimine on otstarbekam. Kui põhimaanteedel keskmine tasasusega võib rahule jääda, siis tugi- ja kõrvalmaanteedel keskmine tasasuse tase on siiani liialt kõrge ja olukord paraneb soovitud aeglasemini. Teekasutaja jaoks tähendab see nendel teedel liikudes väikest sõidumugavust ja suuri kaudseid kulusi. ■

TEOSTATUD TEEKATTE EHITUS-, REMONDI- JA PINDAMISTÖÖD NING SELLEST TULENEV TEEKATTE TASASUSE MUUTUMINE | AASTAD 2007–2012

- Katte tasasus, mm/m
- Pindamine, km
- Ehitus ja remont, km

MAANTEEAMETI EELARVE

Maanteeameti eelarve sisaldab maanteehoiuraha, endise Autoregistrikeskuse tööks vajaminevaid vahendeid ning kohalike omavalitsuste struktuurtoetust (Tartu ja Tallinna linna teeobjektidele).

Teehoiu rahastamiseks nähakse riigieelarves ette vahendid üldsummas, mille suurus vastab vähemalt 75%-le kütuseaktsiisist (v.a erimärgistatud kütused, maagaas ja muud kütused) ja 25%-le erimärgistatud kütuste aktsiisi kavandatud laekumisest. Teedele ettenähtud raha jaotus riigimaanteeade ja kohalike teede hoiuks määratakse teeseadusega. Sellele lisanduvad struktuurtoetused kohalikele omavalitsustele ja Maanteeameti omatulu osa, mida saadakse veolubade väljastamisest ja karjäärdest saadavate materjalide müügist.

Riigimaanteeade ümberehitamiseks saadi toetust Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist (ÜF), Regionaalarengu Fondist (ERF) ja INTERREG programmist. Välisotetuste kasutamise aluseks on Vabariigi Valitsuse korraldusega kinnitatud strateegilised kavad Euroopa Liidu rahasta-

tavatele projektidele aastatel 2002-2007 (I perioodil) ja aastatel 2007-2013 (II perioodil).

ÜFi vahendeid on võimalik kasutada üleuroopalisel transpordivõrku (TEN-T) kuuluvate maanteeade arendamiseks. Eestis kuuluvad TEN-T võrku kuus maanteed, mis kokku moodustavad 6% riigimaanteeade kogupikkusest. Need maanteed on järgmised:

- E67 (tee nr 4) Tallinna–Pärnu–Ikla maantee;
- E20 (tee nr 1) Tallinna–Narva maantee;
- E263 (tee nr 2) Tallinna–Tartu–Võru–Luhamaa maantee;
- E264 (tee nr 3) Jõhvi–Tartu–Valga maantee;
- E265 (tee nr 11) Tallinna ringtee koos (tee nr 8) Tallinna–Paldiski maanteega.

ERFi toetust on võimalik kasutada kõigi teiste, st TEN-T võrku mittekuuluvate maanteeade arendamiseks.

Maanteeameti 2012. aasta riigieelarve seadus kinnitati Vabariigi Valitsuse korraldusega nr 560 (22.12.2011) summas 285,8 miljonit eurot. See summa sisaldas ka ELi toetusi.

Eelarvekulud jagunevad tegevuskuludeks (personali- ja majandamiskulud) ja investeringuteks ning sisaldavad eeldatavaid kulutusi kohalike omavalitsuste projektidele (Ülemiste liiklussõlme rekonstrueerimine Tallinnas ning Tallinna–Tartu–Luhamaa ja Jõhvi–Tartu–Valga maanteed ühendav idapoolne ringtee). Kohalike omavalitsuste projekte rahastatakse Maanteeameti kui rakendusüksuse eelarve kaudu. Tegevuskulude hulka kuuluvad maanteeade hooldetööd, mille eesmärk on tagada teedele nõutav seisunditase ning luua tee kasutajale aastaringset mugavust ja ohutust liiklustingimused. Tegevuskulud on ka organisatsiooni ülalpidamiskulud ning liiklusregistri toimingute arvestuslikud kulud.

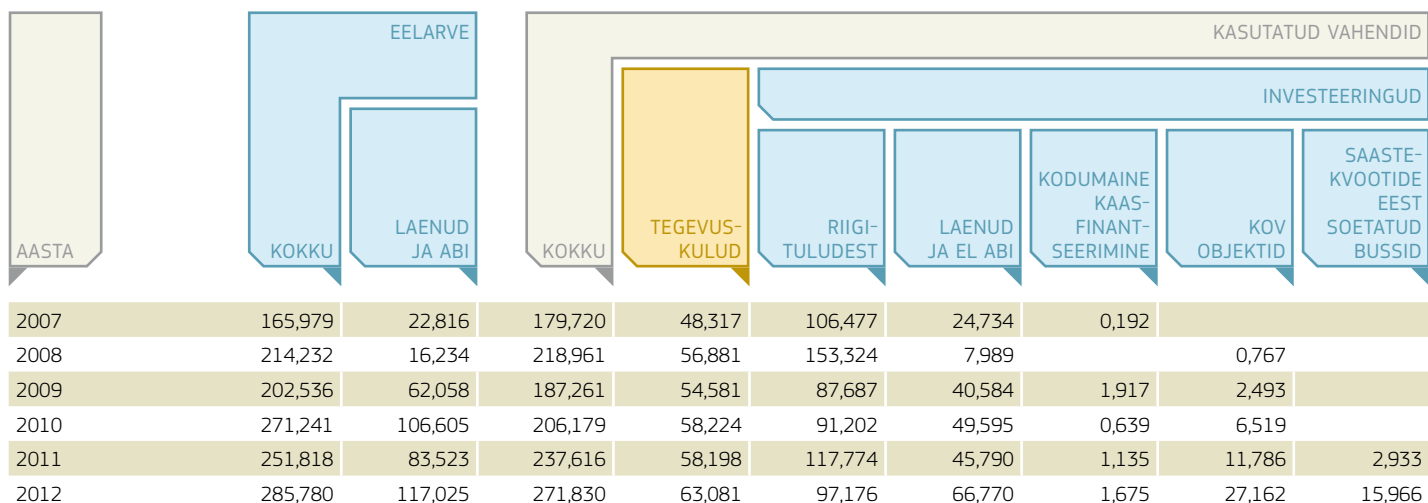
Investeeringute summasid kasutatakse teedevõrgu arendamiseks (uute maanteeade ja sildade ehitamiseks, eritasandiliste ristmikite rajamiseks jm) ning maanteeade ja sildade remondiks, mille eesmärk on nende kulumise ja kahjustuste tagajärjel langenud kvaliteedi taastamine. Lisaks tehakse investeeringutest kulutusi liikluse korraldamiseks ja kontrollimiseks maanteedel (liiklusjärelvalve süsteemi arendamine, liiklusloendus, teeilmajaamade paigaldamine, liiklusregistri infosüsteemi arendus) ning vajaminevate arvutiprogrammide arendamiseks.

Maanteehoiu summade jagamise põhimõtte järgi jäid 2012. aastal Maanteeameti kasutusse ELi struktuurtoetused ja mõningate fondide kaasabil rahastatavate objektide kaasfinantseerimine ning teiste riigituludest rahastatavate olulise tähtsusega põhimaanteeade objektide raha. Ülejäänud põhi-, tugija kõrvalmaanteeade remondi raha ning põhi-osa tegevuskuludest (sh maanteeade hoole) olid Maanteeameti regioonide kasutuses. ■

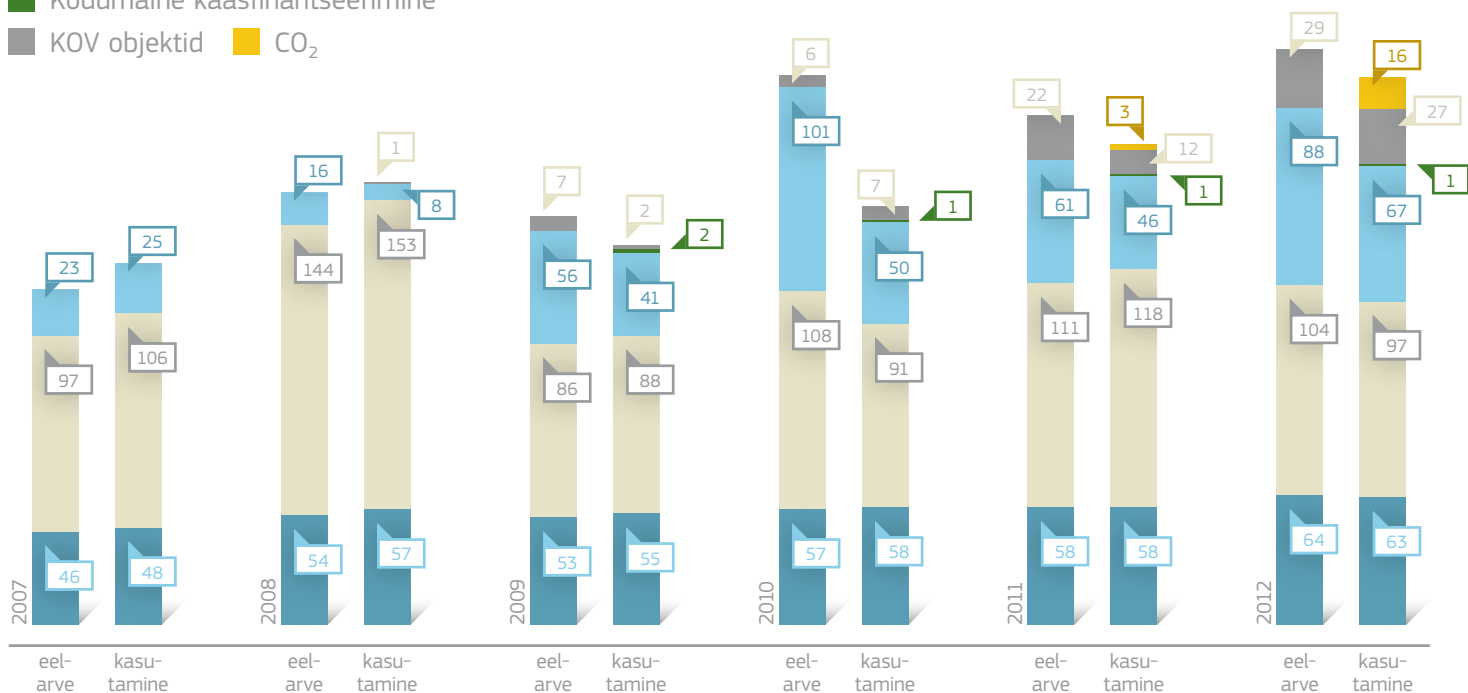
MAANTEEHOIUKS ERALDATUD RAHALISED VAHENDID JA NENDE DÜNAAMIKA

AASTATEL 2007–2012, MILJONIT EURO

Märkused: 1. Riigieelarve vahendite hulka kuuluvad ka omatulud. 2. Kasutatud vahendid on koos 2011. aastast ületunud vahenditega. 3. Alates 01.07.09 on Maanteeametiga ühinenud Autoregistrikeskus ning nende II poolaasta rahalised vahendid on kajastatud ka tabelis.

■ Tegevuskulud ■ Investeeringud riigituludest ■ Laenu ja EL abi
 ■ Kodumaine kaasfinantseerimine
 ■ KOV objektid ■ CO₂

Märkused: 1. Ületäitmine on tingitud omatulude ületäitmisest. 2. Eelarve on ilma ülekantud vahenditeta, kasutatud vahendid on kõik koos. 3. Alates 2009. aasta II poolaastast on andmed koos Autoregistrikeskusega.

MAANTEEAMETI EELARVE

MAANTEEHOIU RAHALISED VAHENDID

2012. AASTA KATTEALLIKAD

KINNITATUD VAHENDID (TUHAT EUROT)	SAADUD RAHALISED VAHENDID (KASSAKULU) (TUHAT EUROT)	OSAKAAL (PROTSENTI)
---	---	------------------------

KATTEALLIKAD, KOKKU	297 170,5	271 830,6	91,5
2012. a riigieelarvest	285 780,4	260 440,5	91,1
riigituludest	167 610,1	146 032,3	87,1
omatulud	745,2	2 835,5	380,5
Euroopa Liidu abirahad	87 990,0	66 769,6	75,9
KOV projektid	29 035,1	27 161,8	93,5
saastekvoodidest		15 966,0	
kodumaine sihtfinantseerimine	400,0	1 675,3	418,8
2011. a ülekantud vahenditest	11 390,1	11 390,1	100,0
riigituludest	11 390,1	11 390,1	100,0

MAANTEEHOIU RAHALISED VAHENDID

2012. AASTA KULUTUSED

KINNITATUD
VAHENDID
(TUHAT EUROT)

SAADUD
RAHALISED
VAHENDID
(KASSAKULU)
(TUHAT EUROT)

OSAKAAL
(PROTSENTI)

KULUTUSED, KOKKU	297 170,5	271 830,6	91,5
Maanteeameti regioonide kasutuses, kokku	149 405,2	142 766,4	95,6
Kinnitatud riigieelarvest, kokku	146 054,7	139 415,9	95,5
personalikulud	6 451,6	6 275,8	97,3
majandamiskulud	46 744,4	46 083,9	98,6
investeeringud	91 770,1	83 318,6	90,8
teede ja rajatiste remont	90 009,0	82 085,5	91,2
projekteerimine	1 264,7	960,1	75,9
maade ostmise	180,9	156,9	86,7
muud investeeringud	315,5	116,1	36,8
omatulud	621,6	2 010,7	323,5
kodumaine sihtfinantseerimine, OSAMAT, piiriäärsed objektid	400,0	1 674,7	
muud kulud	67,0	52,2	77,9
Maanteeameti regioonid, kokku	146 054,7	139 415,9	95,5
Maanteeameti põhja regioon	29 798,5	27 656,1	92,8
Maanteeameti ida regioon	28 874,2	25 130,5	87,0
Maanteeameti lõuna regioon	46 132,5	44 487,9	96,4
Maanteeameti lääne regioon	41 249,5	42 141,4	102,2
2011. a ülekantud vahendid riigieelarvest	3 350,5	3 350,5	100,0
tegevuskulud	445,5	445,5	100,0
investeeringud	2 905,0	2 905,0	100,0
teede ja rajatiste ehituseks ja rekonstrueerimiseks	2 883,3	2 883,3	
Maanteeameti (keskus) kasutuses, kokku	147 765,3	129 064,2	87,3
Investeeringud, kokku (riigieelarve + välisabi)	100 675,9	83 959,6	83,4
teede ja rajatiste ehituse ja rekonstrueerimine	97 100,8	65 682,5	67,6
maade ostmise	2 045,5	1 079,8	52,8
muud investeeringud	1 529,6	1 215,6	79,5
kodumaine sihtfinantseerimine		0,6	
CO ₂ ja CNG bussid ja muud		15 981,1	
Personalikulud	3 811,2	3 424,7	89,9
Majandamiskulud ja muud (sh ARK tegevuskulud)	5 991,2	5 565,0	92,9
Eraldised (liikmemaksud)	88,7	88,7	100,0
Omatulud	123,6	824,8	667,3
Kohalike omavalitsuste objektid	29 035,1	27 161,8	93,5
2011. aasta riigieelarvest ülekantud vahendid	8 039,6	8 039,6	100,0
tegevuskulud	147,0	147,0	100,0
investeeringud	7 892,6	7 892,6	100,0
maade ostmise	1 057,0	1 057,0	100,0
teede ja rajatiste ehituseks ja rekonstrueerimiseks	6 269,6	6 269,6	100,0
automatiseeritud liiklusjärelevalve süsteem, liiklusloenduse automaatsüsteem, teeilmajaamad, IT arendus, inventar	566,0	566,0	100,0

MAANTEEAMETI EELARVE

RAHALISTE VAHENDITE KASUTAMINE RIIGIMAANTEDE HOIUKS | 2012. AASTAL

KINNITATUD
VAHENDID
(TUHAT EURO)

KASUTAMINE
(TEGELIKUD KULUD)
(TUHAT EURO)

OSAKAAL
(PROTSENTI)

VAHENDEID, KOKKU	297 170,5	285 827,1	94,4
Teedele	242 003,3	220 972,6	77,3
Maanteede hooldeks	46 471,5	44 348,9	15,5
kattega teede suvihooldeks		19 239,0	
kruusateede suvihooldeks		7 003,0	
perioodiliseks hooldeks		1 709,0	
teerajatiste hooldeks		662,7	
talihooldeks		15 735,2	
Maanteede remondiks	69 059,1	67 057,4	23,5
kattega teede remondiks	41 268,8	38 171,7	
korduspindamiseks	14 758,4	14 538,7	
kruusateede remondiks	8 794,9	9 114,2	
teerajatiste remondiks	4 237,0	5 232,8	
Ehituseks ja ümberehituseks	126 472,7	109 566,3	38,3
maanteede	105 482,1	89 892,9	
teerajatistele	20 990,6	19 673,4	
Hoonetele	296,5	88,9	0,0
teepiirkondade ja keskuste remondiks ehituseks ja ümberehituseks	296,5	88,9	
Soetisteks	2 136,2	1 826,2	0,6
masinatele ja sõidukitele	154,0	121,5	
infotehnoloogiale	764,6	682,5	
inventarile	30,9	4,5	
liiklusjäarelevalve süsteem, liiklusloenduse automaatsüsteem ja teeilmajaamad	1 186,7	1 017,7	
Projekteerimiseks	2 410,9	2 129,7	0,7
Maade ostuks ja maakorralduseks	3 624,1	2 634,4	0,9
Liikluskasvatuseks	1 249,7	1 248,9	0,4
Muudeks kuludeks (üalpidamiskulud jm)	13 492,70	10 639,4	3,7
Uuringud	490,2	445,3	0,2
Omavahendid**	745,3	1 090,7	0,4
ARK-i tootmiskulud	1 597,8	1 534,5	0,5
Eraldised	88,7	88,7	0,0
KOV projektid	29 035,1	27 161,8	9,5
CO ₂ bussid	0,0	15 966,0	0,0

* Kinnitatud vahendid on koos 2011. aastast ületulnud vahenditega. Välisabi vahendid tulevad üle nulliga.

** omatulust makstud kulud, va. teedel tehtud tööd.

RIIGIMAANTEEDE HOOLDUS

Teehooldajate osas toimused organisatsioonilised muudatused.

Viie riigile kuuluva aktsiaseltsi ühendamisel moodustati AS Eesti Teed, mis jätkab teehoolde 30. märtsil 2012. aastal sõlmitud lepingu alusel. AS TREV-2 Grupp ühendas 24. augustil tütarfirmad AS Põlva Teed, OÜ Valga Teed ja OÜ Kolm Teed üheks ettevõtteks AS Kagu Teed, mis jätkab hooldelepingute täitmist Põlva ja Valga maakonnas.

Maantee hooldeks kasutati 2012. aastal 44,3 miljonit eurot. Sellest kulus talihooldeks 15,7 miljonit eurot ja suvihooldeks 28,6 miljonit eurot. Ühe kilomeetri riigimaantee kohta tehti 2693 eurot hooldekulutusi (2011. aastal 2350 eurot, 2010. aastal 2300 eurot).

Liiklejate arvamus riigimaantee soiduolude kohta

Teehoiu korraldamine ja ohutute sõidutingimuste loomine on üks Maanteeameti põhiülesannetest. Liiklejasõbraliku teekeskonna kujundamiseks kogutakse juba alates 2002. aastast tagasisidet sõidukijuhtidelt. Uuringute eesmärk on hinnata küsitlusest saadava info abil teede kasutaja seisukohast riigimaantee-

de soiduolusid ja hooldust ning saada ülevaade rahulolu arengust aastate jooksul.

2012. aastal korraldas Maanteeamet kaks soiduoludega rahulolu uuringut – märtsi alguses 2011/2012. aasta talviste soiduolude kohta ning suveperioodi lõpus suviste soiduolude kohta. Mõlemas uuringus küsitleti kahte soidukijuhtide rühma – nn tavajuhtide (valim juhilubasid omava elanikkonna alusel) ning veoautojuhtide (majandustegevuse registris registreeritud riigisiseste kaubaveo sõidukite üldkogumi alusel moodustatud veoautojuhtide valim). Olulise tähelepanekuna märkas Maanteeamet, et veoautojuhid on soiduolusid ja teehoolduse korraldamist hinnates kriitilisemad.

Nii tavajuhtide rühma kui ka veoautojuhtide rühma üldhinnang talvistele soiduoludele riigimaanteedel oli hea. Nii pidas 72% tavajuhtidest ja 67% veoautojuhtidest soiduolusid heaks või väga heaks. Kõige paremaks peeti soiduolusid Eesti peamistel riigimaanteedel: Tallinna-Narva, Tallinna-Tartu-Võru-Luhamaa ja Tallinna-Pärnu-Ikla maanteedel, mille soiduolusid hindas heaks või väga heaks 67% nii tavajuhtidest kui ka veoautojuhtidest. Ka teiste suuremate maantee soiduolud olid

2011/2012. aastal talvel üldhinnanguna head või väga head (vastavalt 56% tavajuhtidest ja 52% veoautojuhtidest). Väiksemate maantee soiduolusid hinnati tunduvalt halvemaks (38% hea või väga hea, 49% halb või väga halb tavajuhtide rühma seisukohast, 34% hea või väga hea, 67% halb või väga halb veoautojuhtide seisukohast).

82% tavajuhtidest arvas, et 2011. aasta suvel olid riigimaantee suvised soiduolud üldiselt head. Veoautojuhtidest pidas suviseid soiduolusid riigimaanteedel üldiselt heaks 67% vastanutest. Kõige rohkem oldi rahul sõidutingimustega põhimaanteedel (tavajuhtidest 79% ning veoautojuhtidest 81%), madalaim väiksematel riigimaanteedel (vastavalt 51% ja 33%).

Talvise teehoolduse operatiivsust pidas heaks või väga heaks 65% tavajuhtidest. Veoautojuhtidest vastanute rühm hindas talvise teehoolduse operatiivsust ligikaudu 20% kriitilisemalt kui tavajuhtide rühm.

Hinnang suvise teehoolduse kohta oli sarnane hinnangule talihoolduse kohta. 2012. aasta suvel pidasid teehooldust heaks või

RIIGIMAANTEEDE HOOLDUSTÖÖD JAGUNESID HOOLDEETTEVÕTJATE VAHEL JÄRGMISELT:

■ AS TREV-2 Grupp – 3294,5 km (20%). Töid teevad AS TREV-2 Grupp Rapla maakonnas ning tütaretevõtte AS Kagu Teed Põlva ja Valga maakonnas.

■ AS Lemminkäinen Eesti – 935,4 km (5,7%). Töid teeb ettevõtte Virumaa osakond Ida-Viru maakonnas.

■ OÜ Sakala Teed – 1241,8 km (7,5%). Töid tehakse Viljandi maakonnas.

■ AS Nordecon – 2073,4 km (12,6%). Töid teevad ASi Nordecon osakond Harju maakonna Keila piirkonnas ning tütaretevõtted

OÜ Hiiu Teed Hiiu maakonnas ja AS Järva Teed Järva maakonnas.

■ AS Vooremaa Teed – 1113,6 km (6,8%). Töid tehakse Jõgeva maakonnas.

■ AS Üle – 1591,4 km (9,7%). Töid teeb OÜ Üle ise Harju maakonna Kose ja Kuusalu piirkonnas ning tütaretevõtte OÜ Lääne Teed Lääne maakonnas.

■ AS Eesti Teed – 6217,9 km (37,7%). Töid tehakse Lääne-Viru, Pärnu, Saare, Tartu ja Võru maakonnas.

RIIGIMAANTEEDE HOOLDUS

väga heaks 66% tavajuhtidest ja 55% veo-
autojuhtidest.

Maanteeameti jaoks on oluline säilitada liik-
lejate rahulolu vältides teekatendite amorti-
seerumist ning pidades kinni teede talviste
seisunditasemete nõuetest. Maanteeameti
tegevus on tarbijakeskne, sõiduolude parane-
des kasvavad ka liiklejate ootused ja vajadu-
sed, mis suunavad ka Maanteeameti edasisi
teehooldealaseid püüdlusi.

Taliteed

Kuuest Maanteeameti korraldavast taliteest
oli 2012. aastal võimalik avada liiklus kahel:

- Haapsalu-Noarootsi talitee pikkusega 3,8
km oli avatud 13 päeva, rajaja OÜ Para-
lepa Sadam;
- Rohuküla-Sviby talitee pikkusega 10,2 km oli
avatud üheksa päeva, rajaja OÜ Lääne Teed.

Tärkma-Triigi ja Munalaiu-Kihnu taliteedel
tehti uuringuid, kuid avamine ei olnud või-
malik. Heltermaa-Rohuküla ja Kuivastu-Virtsu
taliteedel ei olnud uuringute alustamine jääo-
lude tõttu võimalik.

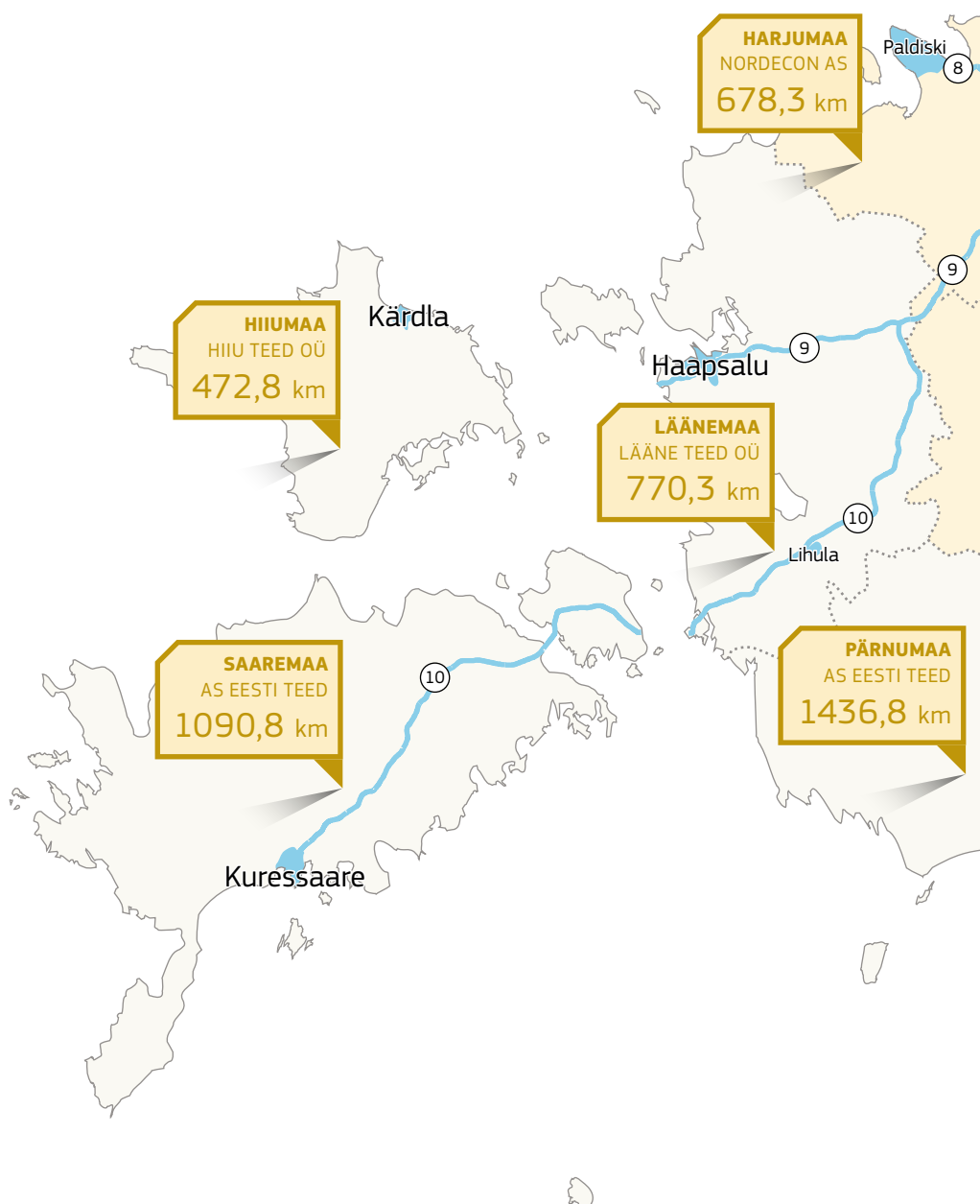
Taliteede rajamiseks kulus 39,4 tuhat eurot.
Ametlikult avatud aegadel kasutas taliteid
kokku 5316 sõidukit, mis teeb ühe sõiduki
ülesõidu hinnaks seitse eurot.

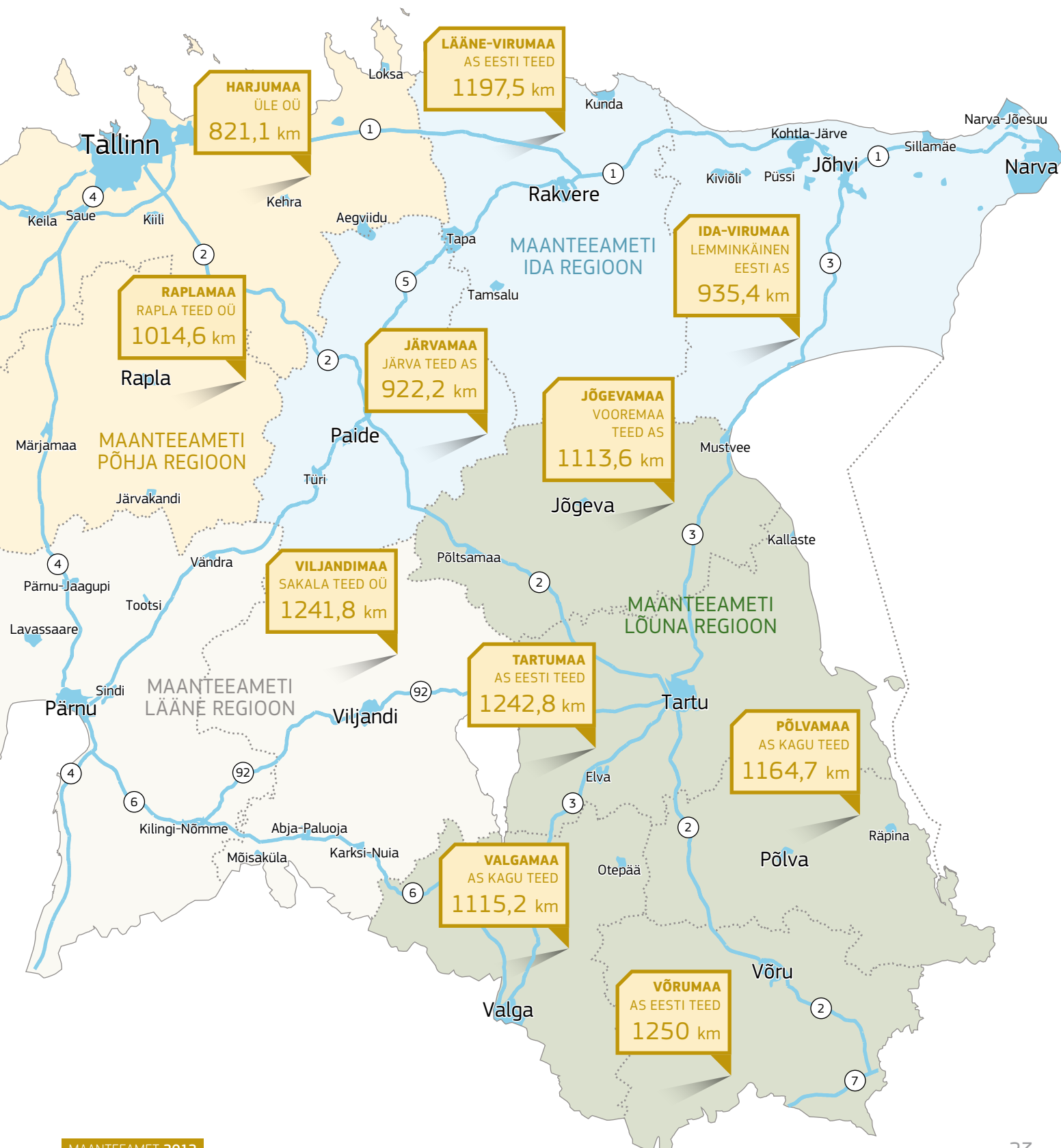
Teeilmajaamade infosüsteem

Teeilmajaamade infosüsteemi arendus jätkus
2012. aastal, mil ehitati 26 uut teekaamerat,
millest 15 asuvad Tallinna-Pärnu-Ikla maan-
teel Pärnu linnas ja näitavad pilti reaajas.
Ehitati ka uus muutabega elektrooniline
liiklusmärk Luhamaa piiripunkti teele nr 7
Riia-Pihkva suunal.

Teeilmajaamade infosüsteemis oli 2012. aasta
lõpus kokku 60 ilmajaama, 69 kaamerat ning
viis muutabega elektroonilist liiklusmärki. ■

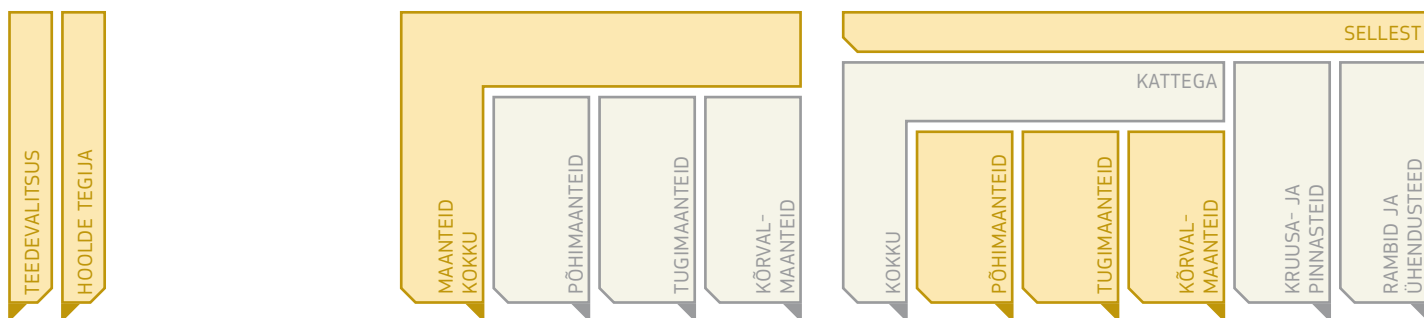
HOOLDUSTÖÖDE JAGUNEMINE MAAKONNITI TEOSTAJATE JÄRGI

RIIGIMAANTEEDE HOOLDUS

HOOLDE TEGIJAD | REGIOONITI 2012. AASTAL

MA põhja regioon	2514,0	270,0	330,4	1913,7	2013,0	270,0	330,4	1412,6	501,1	42,9
Nordecon AS	678,3	112,3	56,2	509,8	579,9	112,3	56,2	411,4	98,4	13,9
Rapla Teed OÜ	1014,6	48,1	165,4	801,1	665,4	48,1	165,4	451,9	349,2	0,6
Üle OÜ	821,1	109,7	108,8	602,7	767,7	109,7	108,8	549,2	53,4	28,4

MA lääne regioon	5012,4	517,9	734,5	3760,1	3192,3	517,9	734,5	1939,9	1820,2	6,0
AS Eesti Teed (Pärnumaa)	1436,8	221,5	111,1	1104,2	870,1	221,5	111,1	537,5	566,7	2,1
AS Eesti Teed (Saaremaa)	1090,8	73,3	185,6	831,8	779,3	73,3	185,6	520,3	311,5	0,9
Hiiu Teed OÜ	472,8	0,0	140,0	332,9	311,4	0,0	140,0	171,4	161,4	0,0
Lääne Teed OÜ	770,3	126,7	73,6	570,0	565,4	126,7	73,6	365,2	204,9	0,2
Sakala Teed OÜ	1241,8	96,3	224,3	921,2	666,1	96,3	224,3	345,5	575,7	2,9

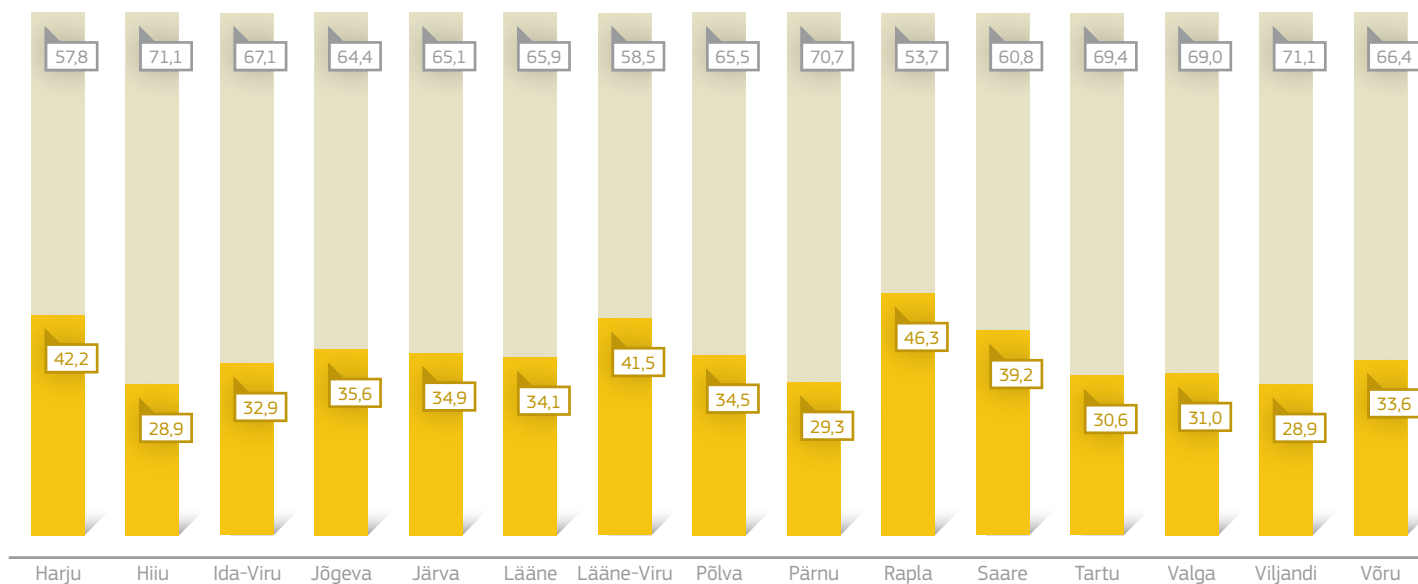
MA lõuna regioon	5886,3	420,1	865,9	4600,3	3123,0	420,1	865,9	1837,1	2763,3	9,8
AS Eesti Teed (Tartumaa)	1242,8	149,7	173,3	919,7	759,7	149,7	173,3	436,7	483,1	4,7
AS Eesti Teed (Võrumaa)	1250,0	71,3	120,4	1058,4	651,7	71,3	120,4	460,0	598,4	0,7
AS Kagu Teed (Põlvamaa)	1164,7	31,0	253,0	880,7	536,8	31,0	253,0	252,8	627,9	1,2
AS Kagu Teed (Valgamaa)	1115,2	88,0	164,5	862,7	521,8	88,0	164,5	269,3	593,4	0,0
Vooremaa Teed AS	1113,6	80,1	154,7	878,8	653,1	80,1	154,7	418,3	460,5	3,1

MA ida regioon	3055,1	398,8	472,8	2183,5	2519,6	398,8	472,8	1648,0	535,5	15,0
AS Eesti Teed (Lääne-Virumaa)	1197,5	110,9	203,0	883,5	1196,3	110,9	203,0	882,3	1,2	4,1
Järva Teed AS	922,2	136,4	103,8	682,0	606,5	136,4	103,8	366,3	315,7	4,3
Lemminkäinen Eesti AS	935,4	151,5	165,9	618,0	716,8	151,5	165,9	399,4	218,6	6,6

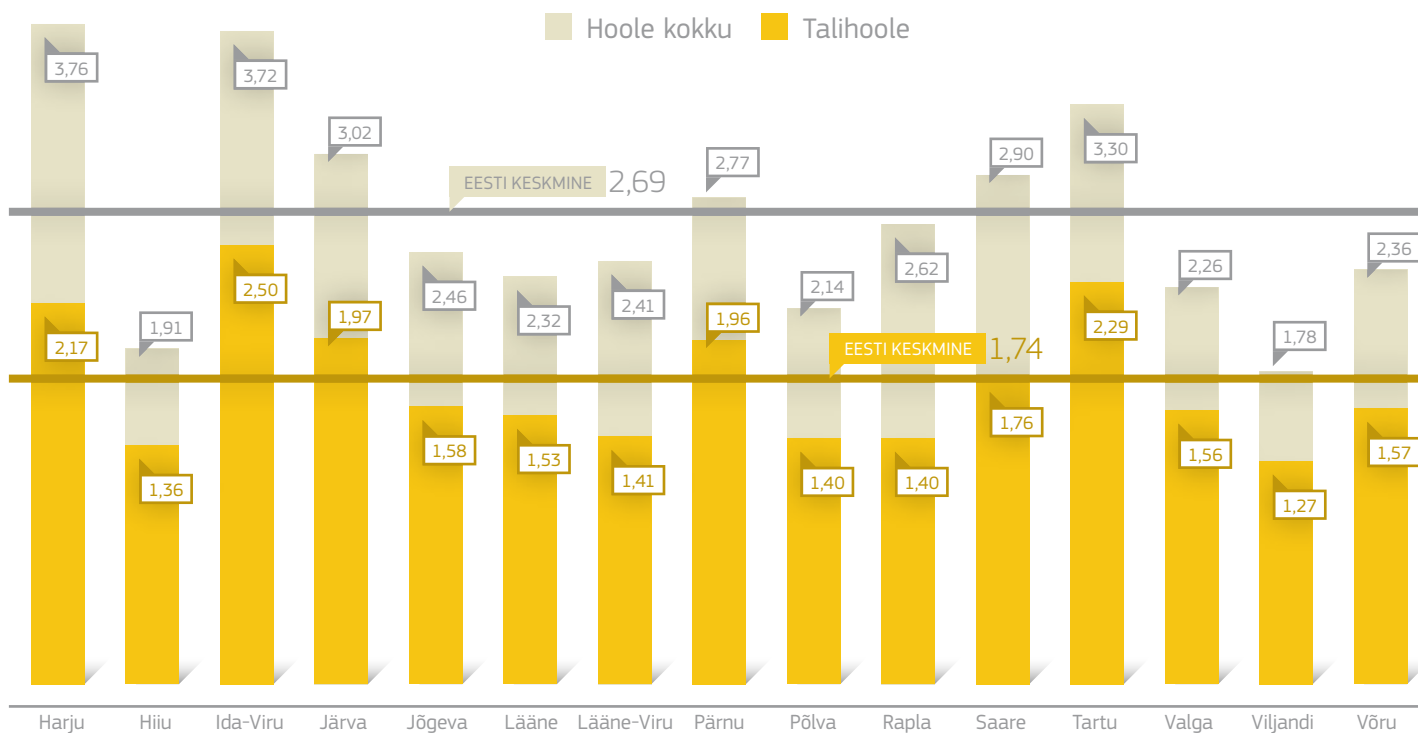
Kokku	16 467,9	1606,7	2403,5	12 457,6	10 847,8	1606,7	2403,5	6837,6	5620,1	73,8
-------	----------	--------	--------	----------	----------	--------	--------	--------	--------	------

MAANTEEHOOLDE KULUDE JAOTUS | MAAKONNITI 2012. AASTAL, PROTSENTIDES

Suvehoole Talihoole

MAANTEEHOOLDE KULUTUSED 1 KM TEE KOHTA | TUHANDETES EURODES, 2012. AASTA

RIIGIMAANTEEDE HOOLDUS

EHITUS-, REMONDI- JA HOOLDETÖÖD RIIGIMAANTEEDEL | 2012. AASTAL

TÖÖ NIMETUS	TEED KOKKU		PÕHIMAANTEED		TUGIMAANTEED		KÕRVAL-MAANTEED	
	MAKSUMUS (TUHAT EUROT)	MAHT (KM)	MAKSUMUS (TUHAT EUROT)	MAHT (KM)	MAKSUMUS (TUHAT EUROT)	MAHT (KM)	MAKSUMUS (TUHAT EUROT)	MAHT (KM)
Maanteede ja katete ehitus	89 892,9		66 345,3		12 503,1		11 044,5	
ehitatud katteid	89 892,9	222,5	66 345,3	27,7	12 503,1	8,5	11 044,5	186,3
sellest:								
asfaltbetoonkatteid	85 269,9	52,8	66 345,3	27,7	12 503,1	8,5	6421,5	16,6
muid teel või segistis sideainetega segatud katteid	1130,1	24,6					1130,1	24,6
freespurust kattega	1138,4	68,0					1138,4	68,0
pinnatud kruusateid	2354,5	77,1					2354,5	77,1
ehitatud kruusateid	0,0	0,0						
Sildade, viaduktide ja tunnelite ehitus ja rekonstrueerimine	19 673,4		12 146,2		5290,0		2237,2	
sildu	7 tk, 235 m				1 tk, 69 m		6tk, 116 m	
viadukte ja tunneliteid	2 tk, 81 m		2 tk, 81 m					
Maanteede remont *	61 824,7		15 124,7		21 076,5		25 623,5	
remonditud katteid	38 171,8	154,3	12 603,9	88,9	17 814,5	49,7	7753,4	15,7
sellest:								
asfaltbetoonkatteid	38 075,6	154,3	12 603,9	88,9	17 794,9	49,7	7676,8	15,7
muid teel või segistis	96,2	0,0			19,6		76,6	
sideainetega segatud katteid							0,0	
remonditud kruusateid	9114,2	306,0					9114,2	306,0
tehtud korduspindamist	14 538,7	976,9	2520,8	117,1	3262,0	182,8	8755,9	677,0
Sildade, viaduktide ja tunnelite remont	5232,8		2928,5		1330,1		974,2	
sildu	13 tk, 1111,8 m		4 tk, 740,7 m		6 tk, 273,8 m		3 tk, 97,3 m	
viadukte ja tunneliteid	1 tk, 66,6 m		1 tk, 66,6 m					
Maanteede hoole **	44 348,9		10 809,1		9205,9		23 671,2	
suvihoole	27 951,0		6473,8		5318,9		16 158,3	
talihoole	15 735,2		4335,3		3887,0		7512,9	
teerajatiste hoole***	662,7							
Maanteede ehitus-, remondi, ja hooldetööd kokku	220 972,7		107 353,8		49 405,6		63 550,6	
Projekteerimine	1601,6							
Hoonete remont,ehitus ja rekonstruktsioon	154,0							
Ehitus-, remondi- ja hooldetööd kokku	222 728,3							

*Kajastab kõiki riigitulude (sh omatulu) ja Euroopa Liidu abi arvel tehtud töid;

**Maanteede remont sisaldab ka hooldelepingute alusel tehtud perioodilise hoolde töid;

EHITUS-, REMONDI- JA HOOLDETÖÖDE MAHUD | AASTAD 2008–2012

TÖÖ NIMETUS	KASUTATUD VAHENEID (TUHAT EUROT)					EHITATUD JA REMONDITUD TEID (KM) SILDU (TK/M)				
	2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012
Maanteeede ja katete ehitus	47 143	71 699	56 904	75 547	89 893					
ehitatud katteid	45 316	71 699	56 904	75 443	89 893	264,2	394,1	369,8	337,9	222,5
asfaltbetoonkatteid	34 271	64 686	48 933	68 473	85 270	43,5	168,9	79,0	113,1	52,8
freespurust ja muid teel ning segistis segatud katteid	7979	4 806	5817	4063	2268	132,2	153,0	235,9	153,6	92,6
pinnatud kruusateid	3066	2207	2154	2907	2355	88,5	72,2	54,9	71,2	77,1
ehitatud kruusateid	1826			104		13,6			2,2	
Sildade, viaduktide ja tunnelite ehitus	5937	9021	7900	11 603	19 673					
sildu				3109	7822	13 315	19 170,7	16 247,6	16 559,12	7 235
viadukte ja tunneliteid				8494	11 851	3 308	1 58,2	12 542,52	7 216,5	2 81
Maanteeede remont	80 591	34 708	64 986	64 571	61 825					
remonditud katteid	56 466	12 099	41 970	42 027	38 172	268,5	136,9	146,9	130,7	154,3
asfaltbetoonkatteid	54 769	10 745	38 935	40 516	38 076	250,6	118,6	123,9	118,5	154,3
muid teel ja segistis segatud katteid	1697	1354	3036	1511	96	17,9	18,3	23,0	12,2	
remonditud kruusateid	8363	9092	8971	9057	9114	330,9	532,6	433,5	377,2	306,0
tehtud korduspeetamist	15 762	13 516	14 045	13 487	14 539	1065,8	1212,0	1072,6	1017,4	976,9
Sildade, viaduktide ja tunnelite remont	8513	3273	6782	6298	5233					
sildu				5143	4378	17 279,4	33 761,73	22 765,4	20 479,67	13 1111,8
viadukte ja tunneliteid				1155	855	2 262	4 282,8		1 203	1 66,6
Maanteeede hoole	37 723	39 156	37 829	38 643	44 349					
suvihoole	26 071	26 464	25 232	25 678	28 614					
talihoole	11 652	12 693	12 597	12 965	15 735					
Maanteeede ehitus-, remondi- ja hooldetööd kokku	179 907	157 857	174 401	196 662	220 973					

SUUREMAD REMONDITÖÖD RIIGIMAANTEEDEL | 2012. AASTAL

- Sildade ehitus ja remont
- Maantee ehitus
- Teekatte taastusremont
- Kruusatee tolmuvaibaks muutmine
- Kruusatee remont

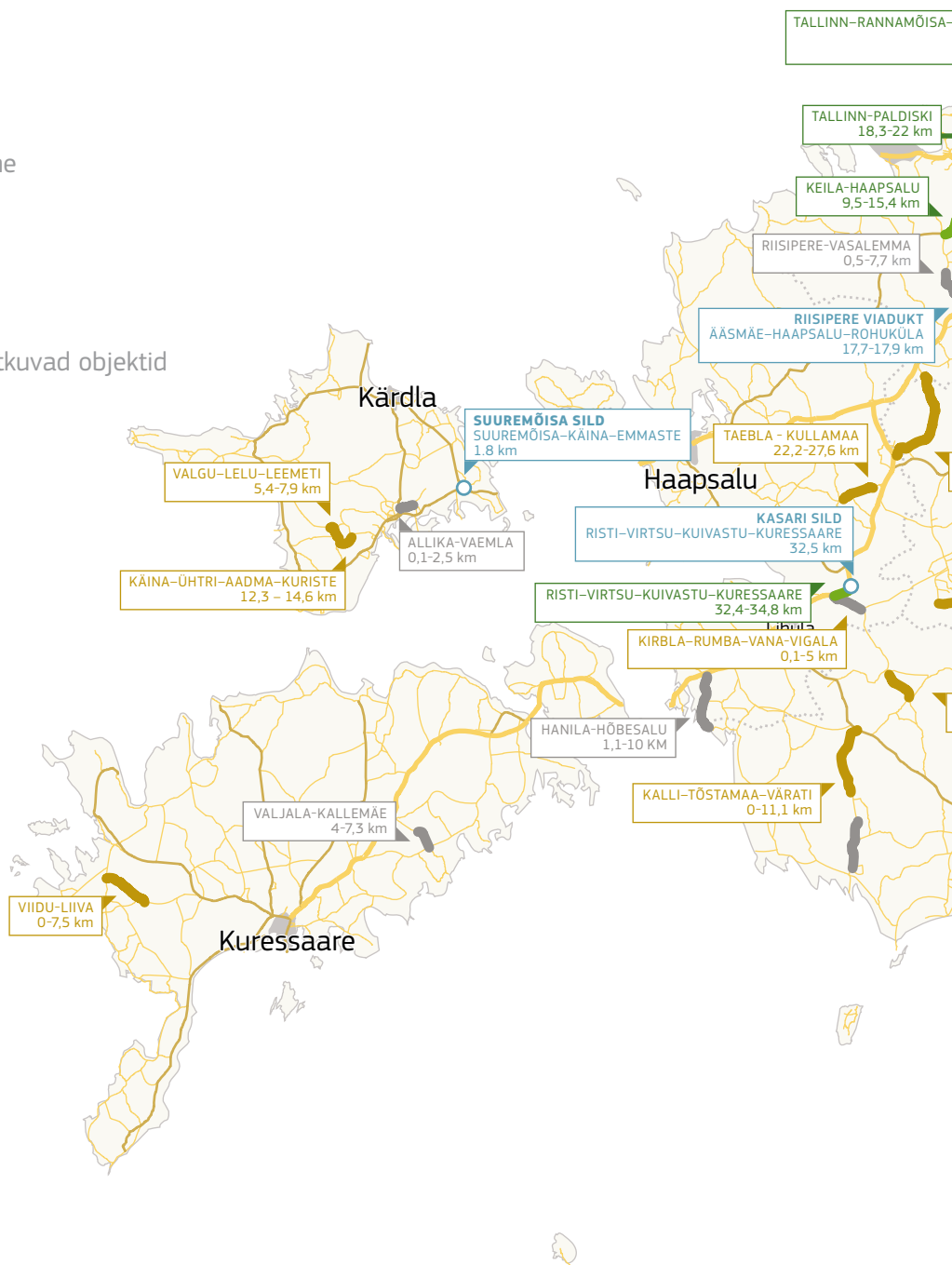
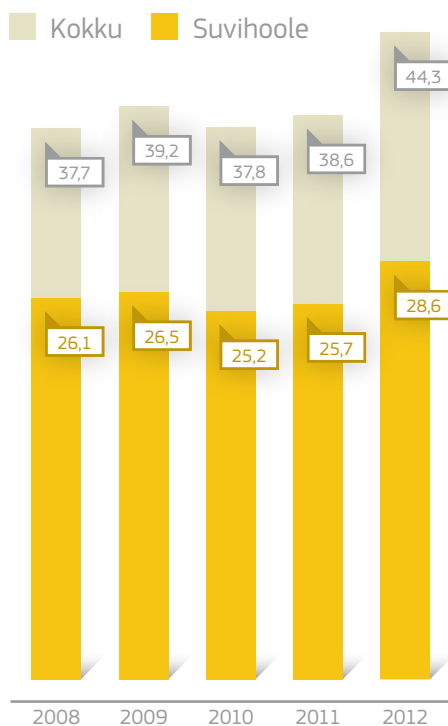
* 2011. aastast ületulevad objektid

** 2013. aastal jätkuvad objektid

*** 2011. aastast ületulevad ja 2013. jätkuvad objektid

HOOLDEKULUD

AASTAD 2008–2012,
MILJONIT EURO

PÄRNU ÜMBERSÕIDU LÄÄNEPOOLNE ÜHENDUSTEE

Pärnu ümbersõit on osa E67 Tallinna–Pärnu–Ikla maanteest, mis kuulub üle-euroopalisse TEN-T transpordivõrgustikku ning oli pudelikaelaks Via Baltica Eestit läbival osal.

Ehitajate tee ja läänepoolse ühendustee ehitamine on kaks esimest etappi Pärnu ümbersõidu koondprojektist, mille peamine eesmärk oli parandada liiklustingimusi ja -ohutust ning teekeskonda, arendada üle-euroopalise transpordivõrgustiku ühendusi ja viia Pärnu ümbersõit vastavusse kehtivate standarditega.

23. septembril 2009 sõlmis Maanteeamet Pärnu ümbersõidu Ehitajate tee ehituslepingu ja 3. novembril 2009 läänepoolse ühendustee ehituslepingu konsortsiumiga, mida juhtis AS Koger & Partnerid. 2010. aasta suvel sai konsortsiumi juhtivpartneriks SIA Binders.

Vastavalt sõlmitud lepingutele pidi läänepoolne ühendustee valmima oktoobris 2010 ning Ehitajate tee septembris 2011.

Läti firmast SIA Binders ja Eesti firmast AS Koger & Partnerid koosnenud konsortsium jättis nii Ehitajate tee kui läänepoolse ühendustee ehituse 2011. aasta kevadtalvel pooleli.

2. septembril 2011 allkirjastasid Maanteeamet ja konsortsium AS Lemminkäinen Eesti, AS TREF ja AS Teede REV-2 lepingu, millega jätkati eelmisest ehitajast pooleli jäänud ehitustöid.

Töödega jätkati Tallinna maantee ja Ehitajate tee 5,8 km pikkuse 2+2 eraldusribaga teelõigu ehitusel. Selle käigus rajati 2,9 km kogujateid, 9 km jalg- ja jalgrattateid, 5 jalg- ja jalgrattateede tunnelit ning 2,5 km müra-tõkkeseinu.

Läänepoolsel ühendusteel jätkati pooleli jäänud töid Tallinna ja Lihula maantee vahelisel 2,8 km pikkuse 1+1 rajaga teelõigul. Samuti lõpetati Lihula maantee 0,9 km pikkuse 2+2 rajaga ja eraldusribaga teelõigu ehitustööd ning viidi lõpule 1 km ristuvate teede ja ringristmike, kahe jalg- ja jalgrattateetunneli ning kommunikatsioonide ehitus.

Üle Sauga jõe ehitati uus sild, millel on 1+1 sõidurada ja 4 m laiune jalg- ja jalgrattateed. Sild on arvestatud kandma kuni 360 t raskust eriveokit. Silla kogulaius on 16,5 m ja pikkus 70 m.

Tegu oli tee-ehitusobjektiga, kus maantee asus linnaoludes ja -tingimustes. Enne põhiliste teetööde alustamist teostati suures mahus erinevate kommunikatsioonide ümberehitusi. Samuti toimus Ehitajate tee ehitus pideva liikluse all ehk pidevalt tuli ümber

korraldada ajutist liiklust nii raskeveokitele, ühistranspordile kui ka kohalike elanike tarvis.

9. oktoobril 2012 avati sümboolse lindilõikamisega Pärnu ümbersõidu Ehitajate tee ja läänepoolne ühendustee ning sellega kuulutati valminuks kogu Pärnu ümbersõidu ehitus. Ehitajate tee ja läänepoolse ühendustee ehitustööd läksid maksma 26,2 miljonit eurot, millest 80% finantseeriti Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist.

Kokku läksid Pärnu ümbersõidu neli etappi maksma 39,7 miljonit eurot, mis oli algselt kavandatud 51,1 miljoni euroga võrreldes 22% odavam. Projekti raames valmis kokku 9,63 km pikkuses põhimaanteed (Via Baltica), 7,38 km kogujateid ja linnatänavaid, 16,69 km jalg- ja jalgrattateid, 9 jalg- ja jalgrattateetunnelit ja 2,6 km ulatuses müratõkkeseinu. ■

TABIVERE-PIKKJÄRVE TEELÕIK

Piibe maantee Tartu ja Jõgeva linna-
de vahele jääva Tabivere-Pikkjärve
teelõigu suuremahulised rekonstrueeri-
mistööd algasid 2011. aasta septembri-
kuus ning jõudsid lõpusirgele 2012. aasta
oktoobrikuu esimestel päevadel.

Kokku läksid Maanteeameti lõuna regiooni
tellitud tööd maksma 4,36 miljonit eurot,
mille eest tugevdati Tartu–Jõgeva–Aravete
maantee 10kilomeetrise teelõigu muldkeha,
rajati uued kraavid ja truubid ning paigaldati
teele uus kahekihiline asfaltbetoonist kate.

Lisaks sõidumugavuse paranemisele tõst-
sid teetööd oluliselt ka kergliikluse ohutust,
sest ratturitele ning jalakäijatele ehitati väl-
ja turvaline liiklusruum nii Tabivere kui Pala-
muse valda. Tabivere valla elanikud said
tee-ehituse tulemusena enda kasutusse
kolme meetri laiuse ja veidi üle 800 meetri

pikkuse jalg- ja jalgrattatee, mis ühendab
Tormi küla Tabivere alevikuga. Palamuse
valda rajati aga ligi 2,7 kilomeetri pikkune
jalg- ja jalgrattatee, mis ulatub Nava ristmi-
kust kuni Pikkjärveni, kus jalgteel saab kokku
aasta varem Kaarepere viadukti juurde raja-
tud kõnniteega.

Tabivere–Pikkjärve teelõigul ehitati välja neli
bussipeatust, lisandväärtusena rajati Õva-
nurmes maantee äärde spetsiaalne sõiduki-
juhtidele mõeldud puhkeala 16 sõiduautole
ja seitsme veokile ette nähtud parkimiskoha,
istepinkide ja tualetiga.

Tänu vana teekatte ülesfreesimisel vabane-
nud freespurule said tolmuvaba katte kaks
Jõgevamaa teelõiku: Mullavere–Saadjärve
tee 1,5 kilomeetri ulatuses ning kaks teelõiku
kohaliku tähtsusega Tabivere–Uhmardu teest
kogupikkusega üle 2,3 kilomeetri.

Tabivere–Pikkjärve remondilõigu projekteerimistööd tegi OÜ SKA Inseneribüroo, ehitustööd teostas AS Tref, omanikujärelvalvet teostasid OÜ P.P. Ehitusjärelvalve ja AS Infragate Eesti.

Tartu–Jõgeva–Aravete maantee Tabivere–
Pikkjärve teelõigu ehitustööde lõppemisega
on kahte tähtsat maakonnakeskust Tartut ja
Jõgevat ühendava Piibe maantee trassi esi-
mene 44kilomeetrine lõik läbinud uuendus-
kuuri täies pikkuses. Selle eesmärgi nimel on
rekonstrueerimistööd etapi kaupa teostatud
alates 2005. aastast, mil esimesena valmis
Kaarepere ja Jõgeva vaheline tugimaantee
lõik. Järgmisena rekonstrueeriti 2006.–2007.
aastal Tartu–Tabivere teelõik ning 2011. aastal
valmis kolm samatasandilist raudteeüle-
sõidukohta likvideerinud Kaarepere viadukt,
mis muutis liiklemise Piibe maanteel palju
ohutumaks. ■

VIITNA ÜMBERSÕIT

Viitna möödasõidu ajalugu algab aastaga 1974, kui kinnitati muuhulgas Viitna möödasõidu teetrass.

Uute teelõikude ehitamist Lääne-Virumaa piirist Aaspereni alustati 1985. aastal. Viitna viadukt valmis 1987. aastal. Viitna möödasõidul alustati töödega Rakvere poolsest otsast, kuid tööd peatusid 1992. aastal. Valmis ehitati paar kilomeetrit ühes sõidusuunas ja osaliselt ka teemuldkeha. Tööde uuesti alustamisel 2010. aastal kasvasid muldkehal võsa ja puud.

Projekteerimise ja ehitamise leping sõlmiti 08.12.2009. Ehitajateks olid AS Lemmin-käinen Eesti, AS Teede REV-2 ja AS Tref. Teelõigu projekteeris OÜ Reaalprojekt. Järelevalvet teostas OÜ Vealeidja koos ASiga Celu Inženier. Ehitustöödega alustati 2010.

aasta kevadel. Esialgne valmimise tähtaeg oli augustis 2011, kuid seoses vaidlustega maa võõrandamisel nihkus teelõigu valmimine edasi. Viitna möödasõit valmis 20.07.2012.

Projekteeriti ja ehitati uus 8 km pikkune 2+2 sõidurajaga, Viitna asumist mööduv esimese klassi maanteelõik. Uus teelõik ühendas juba olemasolevad 2+2 sõidurajaga teelõigud enne ja peale Viitnat. Ehitati üks eritasandiline valgustatud ristmik kasutades ära juba 1987. aastal rajatud viadukti Viitna-Koljaku maanteel. Teeäärsetele kinnistutele juurdepääsemiseks ehitati juurdepääsu- ja kogujateid. Uue tee valmimisega vähenes oluliselt sõiduaeg. Seni olid Viitnal 50 km/h ja 70 km/h kiiruspiirangud. Möödasõidul on aga lubatud sõidukiirus 90 km/h ja suvel suurendatud sõidukiirus 110 km/h. Samal ajal suurenes oluliselt ka

liiklusohutus, kuna valdav osa liiklusest viidi eemale elamualast ja jalakäijatest. Sellega vähenesid ka müra ja saaste Viitna asumis.

Viitna möödasõidu rajamine oli üks osa Valgejõe-Rõmeda teelõigu koondprojektist, mille käigus rekonstrueeriti ka Liiapeksi-Loobu teelõik 20 km ulatuses enne Viitna möödasõitu. Kolmandas etapis rekonstrueeritakse 6,1 km ulatuses Viitnat läbiv vana Tallinna-Narva maantee, mis jääb kasutusele Viitna möödasõidu kogujateena. Kolmandas etapis tehakse ka üle Viitna möödasõidu viiva viadukti remont koos 1,6 km pikkuse teelõiguga Viitna-Koljaku maanteest.

Viitna möödasõidu ehitustööde kogumaksumus oli 8,5 miljonit eurot, millest 85% tuli Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist. ■

EESTI MAANTEEMUUSEUM

2012 oli Maanteemuuseumile edukas ja tegus aasta. Muuseumi külastas kokku **38 249** inimest (lisaks teatripublik 2000 inimesega), mis on läbi aegade parim tulemus.

Tuntust ja tunnustust muuseumi tegevusele tõid „Eesti ime 2012“ konkursil saavutatud teine koht ning ajakirja Pere ja Kodu omistatud Eesti Peresõbralikuma Muuseumi tiitel. 2012 oli ka juubeliaasta – Eesti ainus terviklikult säilinud ja muuseumi kodus olev Varbuse postijaam sai maikuus 150 aastaseks.

Muuseumi pidevalt kasvanud külastusnumber ja avalikkuse suur huvi muuseumi tegevuste vastu kannab selget sõnumit, et teede- ja liikluse ajalugu on põnev ja avastamistväärt valdkond. Selleks, et külastajate ja avalikkuse huvi muuseumi tegevuse vastu püsiks, arendatakse ekspositsioonikeskkondi ja seal pakutavaid tegevusi ning programme järjepidevalt.

Hooajanäitus ja teadustegevus

Maanteemuuseumi 2012. aasta hooajanäitus „Laadawärk“ keskendus laatade ajaloole. Näituse eesmärgiks oli tuua esile viimase pooleteise sajandi jooksul toimunud muutusi inimeste eluolus ja liikumisvõimalustes. Laadateel oli kolm keskset peatuskohta: Valkla kõrts, Ambla pood ja Hauka laadapaik. Kõigi kolme laadapildi keskmes olid vastava ajastu inimeste laadatoimetused, mida muuseumi töötajad läbi erinevate tegevuste ja lugude muuseumi külastajateni vahendasid.

Maanteemuuseumi teadustöös oli jätkuvalt esikohal teede- ja liiklusalal uurimine. Tähtsamateks uurimisteedeks olid talupoegade teedekohustus ja liikumisvõimalused 19. sajandil. Seoses juubeliaastaga oli eraldi tähelepanu keskmes Varbuse postijaama ajalugu ning hilisema teemeistrikeskuse kujunemine. Uuring tõi käibesse mitmeid uusi fakte ja aspekte nii Varbuse postijaama kui ka Kanepi teemeistrikeskuse kohta.

20. sajandi teemadest on olulisem Eesti NSV sõiduautode levikut ja kättesaadavust käsitlev uurimisprojekt, mis on osa muuseumi uuest autoajastu püsiekspositsioonist. Jätkuvalt on muuseumi teadustegevuse fookuses ka Eesti sillapärandiga seonduv. Lisaks uutele infotahvlitele kinnitas Maanteeameti peadirektor 2012. aasta kevadel ajalooliste sildade nimekirja, mille eesmärgiks on tagada Eesti sillapärandi silmapaistvamate näidete autentsem säilitamine. Suur osa muuseumi teadustegevusest oli suunatud uue autoajastu püsiekspositsiooni väljatöötamisele.

Kogud

2012. aasta jooksul täienesid muuseumi kogud 5096 ühiku võrra, nii uute soetuste kui ka varasema materjali süstematiseerimise ja andmebaasis MUIS arvelevõtmise läbi. Kokku kuulus muuseumi kogudesse aasta lõpul 30 703 museaali.

Muuseumi kogudesse lisandunud hinnalistematest esemetest olulisem on mullatööde teostaja roomikekskavaator E-304, Eesti autostumise ajaloos murrangu toonud 1971. aastal välja lastud originaalseisundis VAZ-2101 ja lauluisa Gustav Ernesaksale kuulunud Pobeda GAZ-M-20. Kasutuskogusse lisandusid pöörlev auto ja GAZ-69 ning mitmed hobusõidukite koopiad. Muuseumi kogudesse võeti vastu Eesti silmapaistvaima teedemasinate konstruktori Arnold Volbergi fotokogu.

Restaureerimistö tulemusena ennistati väljaspool muuseumit sõiduauto GAZ-24, buldooser T-100 ja väliköök. Hobuajastu perioodist tehti tööd kaariku ja vedruvankri juures. Muuseumi konserveerimis- ja restaureerimistöös väärib esiletõstmist kahekohalise kaubarolleriga Muravei ja kasutuskogusse kuuluva GAZ-69 ennistamine. Samuti oli oluline Eesti konstruktori Boris Upine poolt valmistatud seitsme teemasina mudeli restaureerimine. Neist mitmed mudelid on töötavad ning

võimaldavad jälgida masinate tööprotsesside põhimõtteid. Restaureeritud mudeleid on kavas eksponeerida tulevikus muuseumi masinahallis.

Programmid ja üritused

Muuseumi 2012. aasta külastushooaeg algas 1. mail, kus lisaks muuseumi tegevustele tutvustati kogu Põlvamaa turismisuve. Muuseumiöö raames näidati maanteemuuseumis esmakordselt autokino – vaatajateni jõudis Nõukogude Liidu esimene katastroof-film „Keskpäevane praam“. Muuseumi üks suuremaid üritusi on alati olnud Postijaama päev, mis oli seekord pühendatud bussisõidu temaatikale. Kohal oli mitukümmend ajaloolist bussi.

Juulikuu tähtsündmused olid vanal Tartu-Võru maanteel ehk ajaloolisel Postiteel tegutsevate ettevõtete vahel koostööna sündinud ühisüritus „Postitee pillerkaar“ ning Maanteemuuseumi sünnipäev „Küll hobu veab, kui look peab“, mis oli pühendatud Varbuse postijaama 150. aastapäevale.

Augustikuus sai teatripublik näha inglise huumoriklassikat. Roman Baskini lavastatud G.B. Shaw „Mesallianss“ tõi vaatajate ette vaimuka perekomöödia.

Hooaja viimane suurem üritus oli septembrikuu alguses toimunud vanavanematepäev, mida tähistati suurejoonelise Volga-de paraadiga. Kohale vuras 37 uuemat ja vanemat nõukogudeaegset unistuste autot, lisaks veel erinevad mudelid Gorki autotehasest. Üritust täiendas näitus „Gorki autotehas 80“, mida sai näha virtuaalsel kujul muuseumi kodulehel ja välja panekuna Tartu Motoshow'l.

Sügisesse perioodi jäid traditsioonilised isadepäeva eriprogrammid ja teedeajaloo konverents ning aasta lõpetas traditsiooniline „Jõulutee“ programm.

Liikluskasvatus

Muuseumi õppesuuna prioriteedi liikluskasvatuse jaoks algas aasta pilootprojektiga „Minu tee, ise teen“. Projekti eesmärgiks oli liikluskasvatuse viimine madalhooajal muuseumist väljapoole. Kokku valiti pilootprojekti raames kolm kooli (Tartu Kivilinna Gümnaasium, Võru Kreutzwaldi Gümnaasium ja Põlva Ühisgümnaasium).

Liiklusprogrammidesse lisandus kaks uut õppestendi: pöörlev auto ja kehamassi kalkulaator. Pöörleva auto lisandumine on tõstnud huvi liikluskasvatuse vastu eeskätt täiskasva-

nute ja vanemate kooliõpilaste seas, samuti oli märgata senisest suurem huvi pereprogrammide vastu. Muuseumi liikluskasvatusalast tegevust toetas OÜ Rovico omapoolse hooajanäitusega alkomeetritest. Näitus jääb külastajatele avatuks ka 2013. aastal.

Mai- ja septembrikuus toimunud liiklusnädalal oli fookuses koolinoorte korrektne liikluskäitumine. Juunikuus maanteemuuseumis toimunud liiklusohutuse perepäev oli suunatud perega reisimise turvalisusele. Maanteeameti üritustest toimus septembrikuus muuseumis jalgrattavõistlus „Vigurivänt“ regionaalne voor. ■

LIIKLUSLOENDUS

Muutused Eesti majanduses kajastusid otseselt ka 2012. aasta liiklusloenduse tulemustes.

Kui aastatel 1998-2007 toimus pidev liiklussageduse kasv, mis ulatus põhi- ja tugimaanteedel keskmiselt 6-10%-ni aastas, siis aastatel 2008-2010 liiklussagedus vähenes ning 2011. aastal oli see taas kergel tõusuteel (kasv 0,5%). 2012. aastal kasvas liiklussagedus riigimaanteedel 0,1% võrreldes eelnenud aastaga, sealhulgas põhimaanteedel 1,3% ja tugimaanteedel 0,9%. Kõrvalmaanteedel vähenes liiklussagedus aga 3,6%.

Suurima liiklusega teelõik asub jätkuvalt Tallinna linna piiril Tallinna–Pärnu–Ida maanteel, mille lõigul 13,0-13,7 km möödeti aasta keskmiseks liiklussageduseks 31 411 autot ööpäevas.

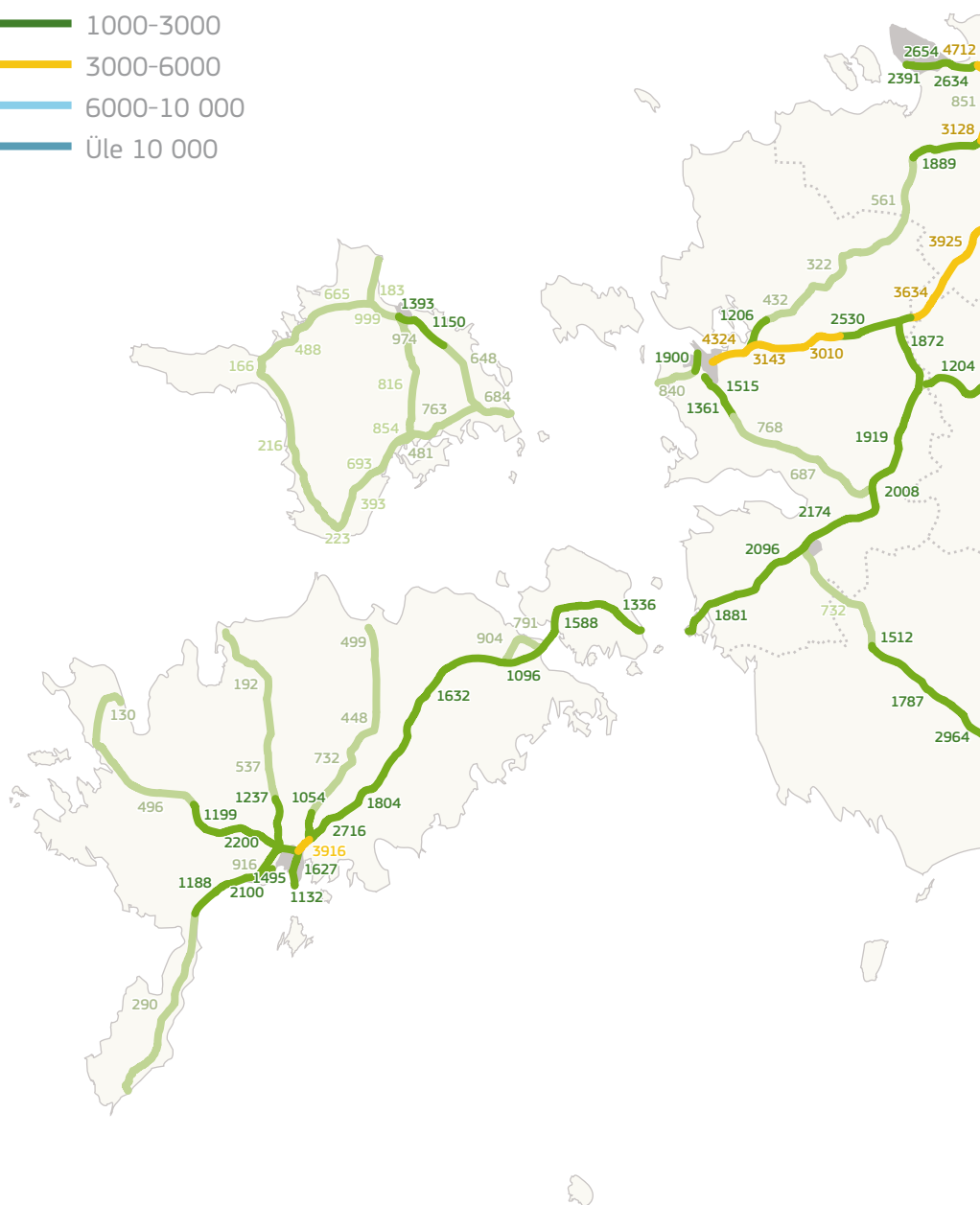
Alates 2012. aasta suvest toimub püsiloenduspunktide andmete edastamine iga 15 minuti tagant tarktee.ee portaali. See sai võimalikuks tänu 2011. aastal tehtud püsiloenduspunktide sideseadmete uuendamisele.

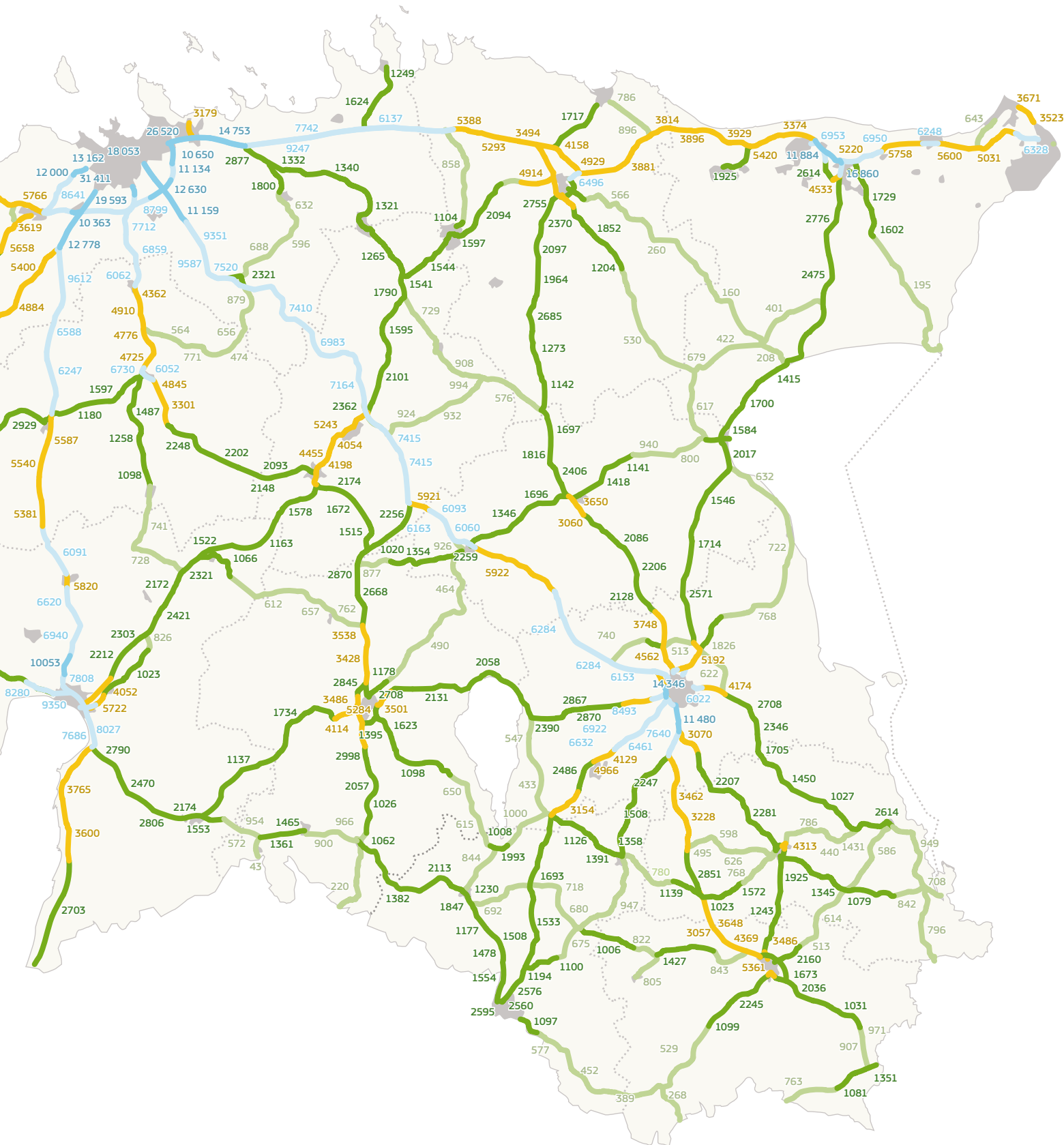
2012. aasta lõpus sai Eestis läbi 4 aastane liiklusloendustsükkel, mille käigus toimus reaalne liiklusloendus praktiliselt kõikidel riigimaanteedel loendusloikudel. Loenduse tulemusena on Eestis esmakordselt olemas võrreldavad ja kindla kvaliteediga loendusandmed kogu riigimaanteedel võrgu kohta.

Spetsiaalse loendusandmete analüüsitarkvara abil on edaspidi võimalik vähendada lühiajaliste liiklusloenduste mahtu ning suurendada tarkvara arutatud loendustulemuste osakaalu eelkõige kõrvalmaanteedel. See tähendab riigi jaoks rahalist kokkuhoidu kaotamata samas loendusandmete kvaliteedis. ■

AASTA KESKMINE ÖÖPÄEVANE LIIKLUSSAGEDUS | AUTOT ÖÖPÄEVAS

- Alla 1000
- 1000-3000
- 3000-6000
- 6000-10 000
- Üle 10 000

LIIKLUSLOENDUS

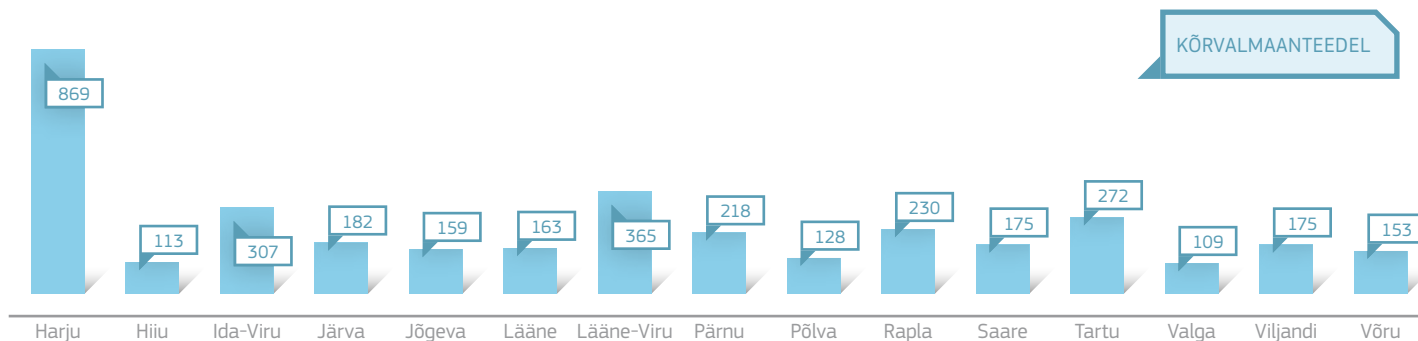
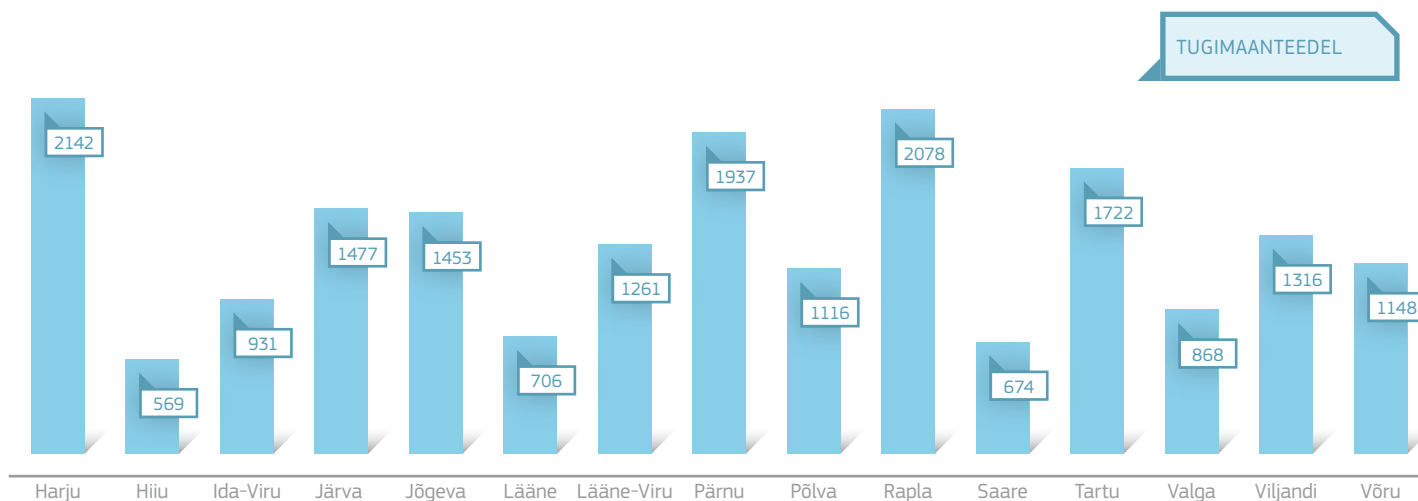
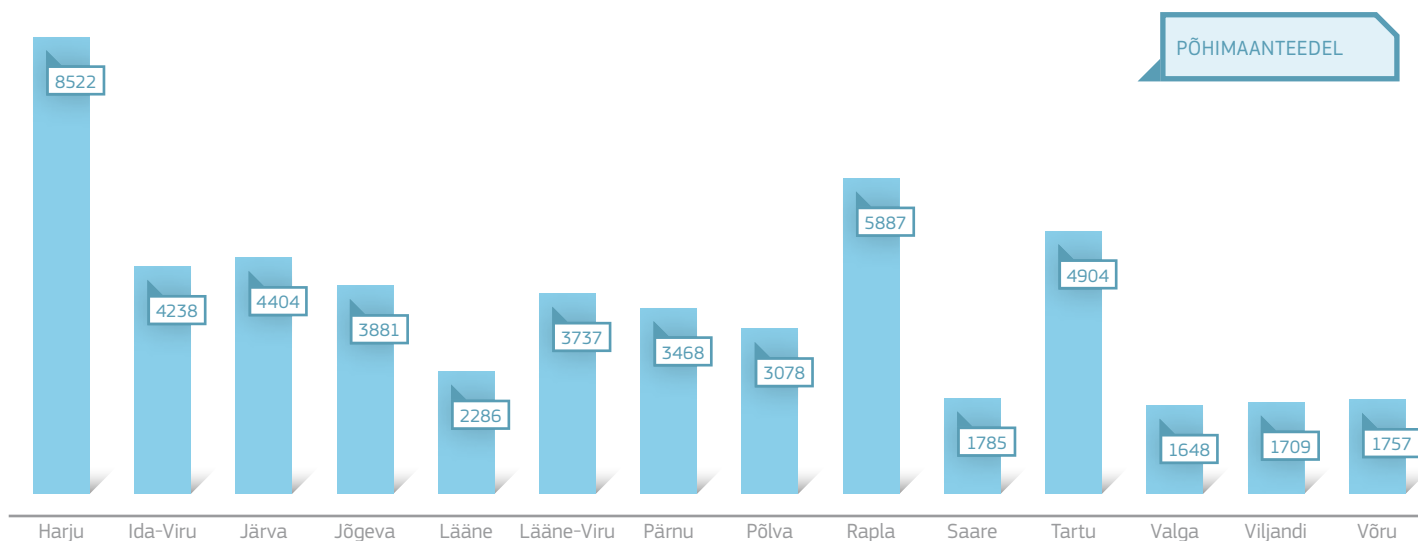
SÕIDUKITE ARV

MAAKONNITI SEISUGA

31.12.2012

	SÕIDUAUTOD		BUSSID		VEOAUTOD		MOOTORRATTAD (SEALHULGAS MOPEEDID)		HAAGISED	
	KOKKU	ERA	KOKKU	ERA	KOKKU	ERA	KOKKU	ERA	KOKKU	ERA
Harjumaa	230 841	151 650	1749	134	35 076	7318	11492	10098	25647	11310
Tallinn	157 494	100 413	1393	73	24 003	4011	6669	5658	15854	5979
Hiiumaa	6362	5315	23	8	956	422	655	625	1045	720
Kärdla	2010	1625	4	1	418	126	179	170	373	209
Ida-Virumaa	54 383	46 340	733	71	5929	2131	1863	1760	4625	2730
Narva	18 369	16 138	143	31	1624	570	573	547	1147	590
Kohtla-Järve	12 921	11 057	396	9	1089	388	304	293	817	543
Jõhvi	4701	3466	49	3	812	169	151	137	529	275
Jõgevamaa	17 672	14 528	120	30	2633	1112	1470	1395	2673	1899
Jõgeva	2966	1995	25	10	410	117	177	163	335	226
Järvamaa	16 865	13 869	71	25	2480	935	1172	1105	2180	1463
Paide	3706	2912	12	6	459	129	193	171	454	270
Läänemaa	14 762	11 031	73	17	2504	762	893	842	1993	1411
Haapsalu	5665	3709	20	4	1171	168	274	249	662	450
Lääne-Virumaa	30 631	24 745	227	16	5193	1945	1950	1837	4317	2648
Rakvere	7702	5785	109	3	1345	367	392	353	1082	666
Põlvamaa	18 854	16 369	79	34	2596	1243	1227	1185	2431	1714
Põlva	3625	2962	14	3	657	160	219	209	594	305
Pärnumaa	39 793	31 677	134	35	6148	2316	2792	2609	5726	3503
Pärnu	16 425	12 424	63	11	2465	665	1037	946	2184	1165
Raplamaa	19 498	15 960	117	39	2879	1214	1420	1332	2652	1714
Rapla	2605	1988	35	1	393	89	188	170	412	215
Saaremaa	18 913	15 442	90	10	2672	1114	1654	1538	3125	2241
Kuressaare	7094	5493	51	0	1110	286	506	461	1220	796
Tartumaa	64 225	50 198	452	52	9409	2780	3828	3513	9898	5341
Tartu	38 093	28 647	345	26	5489	1224	1955	1741	5940	2768
Valgamaa	16 492	14 181	56	15	2224	1006	993	938	2121	1498
Valga	5678	4999	10	3	778	316	289	276	661	483
Viljandimaa	26 355	21 811	241	47	3877	1718	2101	1961	3607	2596
Viljandi	8830	6927	151	13	1421	418	676	618	1225	785
Võrumaa	20 176	17 572	142	40	2975	1411	1212	1135	2597	1780
Võru	6646	5563	18	3	1047	346	386	347	886	514
Määramata	6311	5270	4	4	494	415	551	534	520	432
Kokku	602 133	455 958	4311	577	88 045	27 842	35 273	32 407	75 157	43 000

KESKMISED LIIKLUSSAGEDUSED | MAAKONNITI 1 KM KOHTA AUTOT ÖÖPÄEVAS

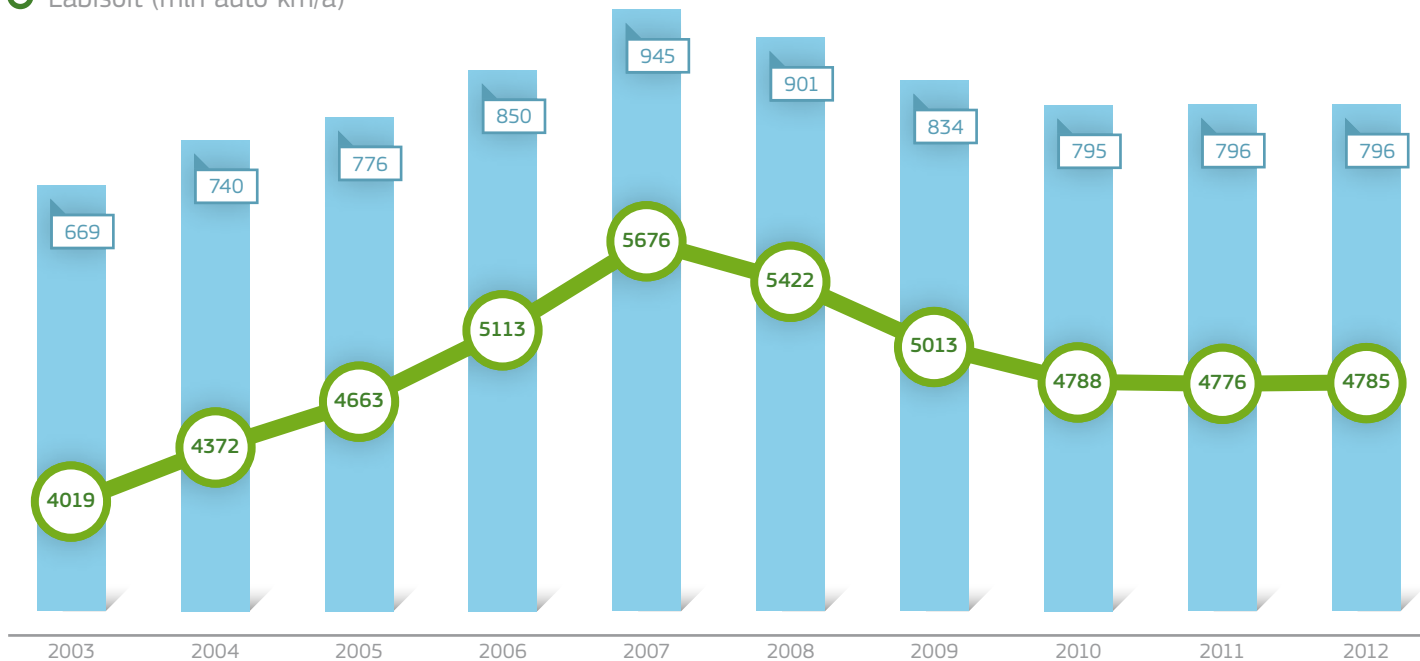

LIIKLUSLOENDUS

LIIKLUSSAGEDUS JA ÜLDINE LÄBISÕIT RIIGIMAANTEEDEL | AASTAD 2003-2012

■ Liiklussagedus (autot/ööpäevas)

○ Läbisõit (mln auto km/a)

LIIKLUSREGISTRIS ESMASELT REGISTREERITUD SÕIDUAUTOD | TOP 15, 2012. AASTAL

MARK	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996	1995	1994	1993	1992	VANEMAD	KOKKU
Volkswagen	1746	82	101	301	412	393	323	288	275	301	296	316	370	409	390	305	192	113	76	27	25	36	6777
Toyota	2522	54	86	146	195	248	160	141	130	139	111	58	38	26	24	11	5	5	10	0	1	24	4134
Audi	386	158	124	299	456	396	261	234	158	147	183	195	183	232	191	176	143	89	29	14	12	25	4091
Ford	843	18	44	190	422	292	176	179	222	224	252	194	177	181	91	51	36	17	10	8	7	22	3656
Volvo	431	76	67	183	318	340	243	207	249	227	241	170	204	171	116	68	38	10	3	7	1	15	3385
Bmw	377	153	111	158	243	215	139	167	218	218	215	192	171	147	73	36	50	22	24	11	17	39	2996
Mercedes-Benz	312	135	104	104	183	167	184	118	104	137	120	115	97	82	58	59	41	25	25	22	15	90	2297
Škoda	1750	15	33	72	72	49	33	17	17	28	33	21	25	17	10	3	1	0	0	0	0	0	2196
Opel	594	22	25	71	90	105	86	102	134	148	132	127	161	147	78	39	35	16	12	9	5	7	2145
Nissan	1118	9	9	18	23	36	51	79	76	68	55	29	29	15	14	11	10	6	4	7	0	10	1677
Peugeot	1141	7	18	14	27	31	27	25	36	31	24	32	26	27	19	6	15	4	4	1	3	5	1523
Honda	1012	18	36	46	41	58	41	44	54	27	23	5	10	13	7	9	5	3	1	1	3	3	1460
Renault	911	4	10	10	21	29	27	42	66	53	39	24	32	22	26	16	7	7	5	1	2	3	1357
Kia	953	5	7	10	13	39	40	69	62	69	26	4	6	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1304
Hyundai	892	11	11	14	12	37	52	39	31	29	30	17	10	12	8	2	2	0	1	0	0	0	1210

LIIKLUSREGISTRIS REGISTREERITUD SÕIDUAUTOD | NÄITAJATE JÄRGI 2012. AASTA

VÄRV	ARV	MOOTORI VÕIMSUS	ARV	MOOTORI MAHT (CM³)	ARV
Must	10 971	kuni 59	3080	kuni 950	543
Hall	8228	60 - 74	6068	951 - 1150	303
Hõbedane	5692	75 - 99	14 753	1151 - 1250	1955
Valge	3676	100 - 124	14 183	1251 - 1350	557
Sinine	3373	125 - 149	5409	1351 - 1450	2390
Tumesinine	2992	150 - 199	4564	1451 - 1550	1033
Tumehall	2970	200 - 249	1082	1551 - 1650	6901
Punane	2896	250 - 299	250	1651 - 1750	623
Pruun	1849	300 - 399	194	1751 - 1850	3259
Beež	1306	400	7	1851 - 1950	4480
Roheline	1146	405	2	1951 - 2150	11 305
Helehall	935	408	9	2151 - 2350	2422
Tumeroheline	798	410	1	2351 - 2550	5530
Tumepunane	625	412	8	2551 - 2750	784
Helesinine	441	416	3	2751 - 2950	1176
Lilla	346	419	1	2951 - 3450	4762
Heleroheline	254	420	2	3451 - 3950	533
Kuldne	238	423	12	3951 - 4950	723
Tumepruun	232	426	2	4951 - 5950	244
Kollane	217	448,7	1	üle 5951	112
Oranž	203	463	1	Kokku	49 635
Helebeež	128	486	1		
Helepruun	98	515	2		
Helekollane	11	Kokku	49 635		
Roosa	8				
Määramata	1				
Tumekollane	1				
Kokku	49 635				

UKSI	ARV
5	36 877
4	10 376
3	1531
2	844
0	5
1	1
6	1
Kokku	49 635

KERETÜÜP	ARV
Universaal	22 975
Luukpära	9584
Sedaan	8663
Mahtuniversaal	7202
Kupee	647
Lahtine	364
Elamu	91
Sihtotstarbeline	64
Võistlusauto	30
Limusiin	8
Määramata	5
Pikap	2
Kokku	49 635

LIIKLUSLOENDUS

TEHNOÜLEVAATUSE LÄBINUD SÕIDUKID | BÜROODE JÄRGI 2012. AASTAL

V.A TRAKTORID JA NENDE HAAGISED

BÜROO NIMETUS	ÜLEVAATUSEID			KORRALISI ÜLEVAATUSEID				SÕIDUKITE ARV	SÕIDUKITE VANUS
	KOKKU	KORRAS	KORDUS	KOKKU	KORRAS	KORDUS	KORDUVA %		
Haapsalu	7298	6311	984	7071	6088	980	13,86	6098	12
Jõgeva	14 146	12 872	1273	13 880	12 606	1273	9,17	12 485	14
Jõhvi	25 370	22 778	2579	23 837	21 298	2526	10,60	20 937	12
Kuressaare	12 548	11 310	1238	12 399	11 162	1237	9,98	11 093	13
Kärdla	4076	3761	310	3980	3666	309	7,76	3633	14
Narva	15 622	14 657	964	14 308	13 383	924	6,46	13 157	14
Paide	13 885	13 111	773	13 363	12 589	773	5,78	12 492	13
Põlva	13 230	11 553	1659	12 924	11 249	1657	12,82	11 178	14
Pärnu	35 344	32 088	3233	33 304	30 056	3225	9,68	29 828	12
Rakvere	23 833	21 839	1992	23 022	21 059	1961	8,52	20 913	13
Rapla	8489	7949	535	8149	7609	535	6,57	7613	13
Saue	59 849	55 125	4696	48 504	44 313	4172	8,60	45 522	11
Tallinn	144 740	13 456	14 204	134 326	120 325	13 921	10,36	119 932	11
Tartu	60 421	54 980	5391	56 558	51 341	5169	9,14	51 037	12
Valga	12 918	11 722	1189	12 473	11 279	1187	9,52	11 240	14
Viljandi	19 353	17 755	1595	19 006	17 412	1591	8,37	17 284	13
Võru	12 034	11 228	797	11 376	10 571	796	7,00	10 450	13
Kokku	483 156	439 495	43 412	448 480	406 006	42 236	9,42	404 892	12

TEHNOÜLEVAATUSE KÄIGUS AVASTATUD RIKKED | 2012. AASTA, TOP 15

RIKKE GRUPP	RIKKE ALAMGRUPP	RIKETE ARV
Identifitseerimine ja varustus	Lisaseadmed ja kasutustögis	36 298
Valgustusseadmed	Lähi- ja kaugtule laternad	19 228
Valgustusseadmed	Numbritule laternad	18 622
Veermik ja kere	Kere	16 375
Veermik ja kere	Esi- ja tagatelg	16 306
Pidurid	Sõidupidur, rikke- ja seisupidur, aeglusti	15 873
Veermik ja kere	Korrosioon ja välimus	15 687
Valgustusseadmed	Eesmised-, külje- ja tagumised ääretule laternad	15 181
Mootor	Väljalaskesüsteemid	11 491
Mootor	Lambda-anduriga ja katalüsaatoriga ottomootorite heitgaasid	6618
Veermik ja kere	Vedrud, amortisaatorid ja stabilisaatorid	6605
Juhtimiseseadmed	Roolihoovastiku liigendid ja esirastate pöördapiirikud	6346
Pidurid	Piduritorustik	6227
Valgustusseadmed	Suunatule laternad ja ohutuled	5969
Valgustusseadmed	Eesmised- ja tagumised udutule laternad	5927

TEEUURINGUD

Maanteeamet paneb järjest suuremat rõhku kohalike ning taaskasutatavate materjalide uuringutele ning kasutamisele.

2012. aasta jooksul alustati mitme materjali uuringuga, mille peamiseks eesmärgiks oli olemasolevate kohalike materjalide vastupidavuse testimine ja analüüsimine.

2012. aastal valmis põhjalik uuring, kus kolme aasta jooksul jälgiti riigimaantee nr 1 oleva Kukruse-Jõhvi teelõigu ehitamise käigus kasutatud põlevkiviaheraine ja liiva segu käitumist tee muldkehas. Uuringu tulemusena täheldati, et edaspidi võib väheväärtuslikku aherainet mulletes liivaga segatuna kasutada. 2013.

aastal valmib Maanteeametis ka vastav mulletes aheraine kasutamise juhend.

AS Viru Keemia Grupiga sõlmiti 2012. aasta sügisel koostöölepe uuringuid puudutava informatsiooni vahetamiseks. Koostöölepe hõlmab lisaks ka tööstuses ülejäävate materjalide omaduste määramiseks ja parendamiseks läbiviidavaid edasisi uuringute teostamisi. Uuringute eesmärk on leida optimaalsed võimalused jääkmaterjalide kasutamiseks makimaalses koguses.

Maanteeamet jätkab osalemist projektis OSAMAT, mille eestvedajaks on AS Eesti Energia. OSAMAT on keskkonnavalase uurimis- ja arendusprojektiga, mille eesmärk on leida

põlevkivituhale uusi kasutusalasid, mida oleks võimalik levitada ja rakendada ka rahvusvaheliselt ning standardiseerida ajalooliselt kasutusel olnud lahenduste puhul. Projekti raames katsetatakse ja demonstreeritakse põlevkivituhha ja aheraine kasutamist teedeehituses erinevatel viisidel ja tingimustel: pehmete turbapinnaste mass-stabiliseerimise kaudu või olemasoleva aluse kihtstabiliseerimise kaudu kasutades sideainena aherainet ja põlevkivituhka.

Maanteeamet jätkab ka tulevastel aastatel aktiivselt kohalike ja taaskasutamist vajavate materjalide uuringutega eesmärgiga vähendada uute ja imporditavate materjalide kasutamist teedeehituses ning samas tagades teekonstruktsioonide vastupidavuse. ■

ÜHISTRANSPORT

Maanteeameti ühistranspordiosakond tegeleb bussitranspordi korraldamisega, täpsemalt maakonnaliinide korraldamise organiseerimise ja kaugliinilubade väljaandmisega ning ühistranspordialase registri pidamise ja arendamisega.

Maanteeamet teeb Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile analüüsi ja ettepanekud maakonnaliinide toetamiseks eraldatavate riigieelarve vahendite jaotuse kohta. Maakonnaliiniveol on ameti partneriteks maavalitsused ja Harju, Järva ja Jõgeva maakonnas moodustatud ühistranspordikeskused, kus vastavalt riigihangete korrale sõlmitakse vedajatega avaliku liiniveo lepingud. 2012. aastal oli vedajatega sõlmitud kehtivaid lepinguid 52, mis oli keskmiselt 3,5 lepingut maakonna kohta. 2012. aastal lõppes hankemenetlus Ida-Virumaa kolme suurema mahuga lepingu osas ja uute lepingute järgne liiniteenindus algas 1. aprillil 2012. aastal,

kusjuures vedaja kasutusse anti 42 riigi poolt ostetud bussi. Viimased osteti Eesti Vabariigi ja Hispaania Kuningriigi vahelise lubatud CO₂ heitkoguse ühikutega kauplemise lepingu alusel laekuvatest vahenditest Tšehhi firmalt Iveco Irisbus.

2012. aastal alustati Harju- ja Lääne-Virumaal hankemenetlusega vastavalt lepingute kehtivuse lõppemise tähtaja oodatava saabumisele. Maanteeameti ühistranspordiosakond nõustas ka hankemenetluse korraldamist vedaja leidmiseks Kohtla-Järve linnaliinidele. Viimatinimetatud kolm hankemenetlust jätkuvad ka 2013. aastal. Hispaania Kuningriigi elluviidava rohelise investeerimisskeemi raames korraldati maagaasi ja hübriidbusside soetamiseks hankemenetlus. Selle projekti raames sõlmis Maanteeamet novembrikuus ettevõtete MAN Truck & Bus AG ning Keil M.A. OÜga hanket lepingu seitsme maagaasibussi ja kolme maagaasi-elektri-hübriidbussi soetami-

seks. Nimetatud bussid rakendatakse Pärnu ja Narva linnaliinide teenindamisel. Ühtlasi andis vastav projekt tõuke maagaasitanklate rajamiseks eelnimetatud linnades, luues nii potentsiaali suurema arvu maagaasi sõidukite kasutusele võtmiseks.

Seoses bussiliiniveo kulude jätkuva suurenemisega on riigieelarvelise toetuse vahendeid eraldatud aasta-aastalt üha suuremas mahus. Kui 2011. aastaks eraldatud summa oli 20,72 miljonit eurot, siis 2012. aastal eraldati 21,71 miljonit eurot ehk 4,8% enam. Piletitulu ja kohalike omavalitsuste toetuse osa suurendamine ei ole olnud võimalik veoteenuse kulude kasvuga samas tempos. Sõitjate arv on viimastel aastatel vähenenud, mistõttu on võetud osadel liinidel kasutusele väiksemad bussid. Liinivõrku korraldatakse pidevalt ümber vastavalt vajadusele, kuid liinimahtu ei ole vähendatud, kuna siis kaoks võimalus ka praegustel soovijatel liigelda. Mõne kommertsliini tühistamise tõttu on lisandunud teenindatavat mahtu. Vedajad on loobunud teenindamisest laekuva piletitulu vähesuse tõttu, kuid sõitjate teenindamiseks oli vaja need asendada avalike liinidega.

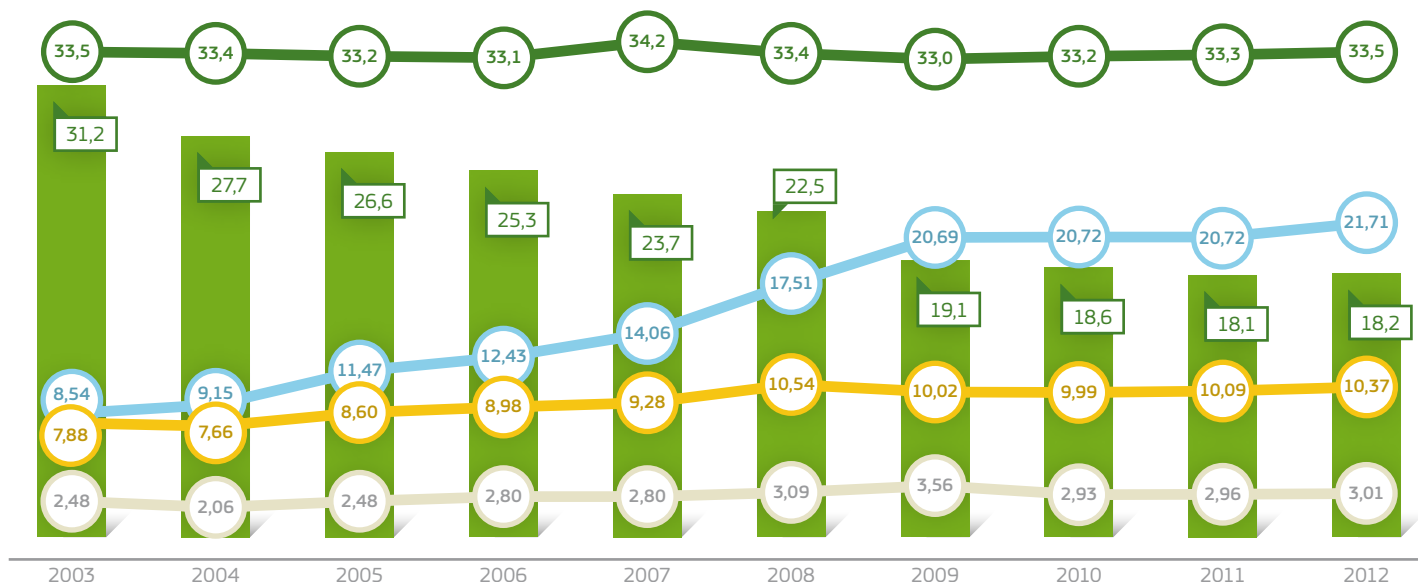
Kohalikud omavalitsused eraldavad toetust bussiliiniveole vastavalt õpilaste vajalikele sõitudele ja mõnel pool ka vanuritele tehtavate sõidusoodustuste eest. Õpilaste sõitude arvu vähenemisel või samaks jäädes ei suurene ka omavalitsuste toetuse osa. Seega surve riigieelarve toetuse suurendamisele jätkub, et tagada elanikele vajalikeks liikumiseks piisav bussitransport. Riigieelarvest makstava toetuse osakaal oli liinikilomeetri maksumusest 2012. aastal juba 61%. 2012. aastal pärast üldist langustendentsi sõitjate arv siiski tõusis 60,1 tuhande võrra ehk 0,3%. Võrreldes 2010. aastaga on riigieelarvest makstava toetuse osakaal tõusnud üle 61%.

Erinevates maakondades on riigitoetuse osatähtsus erinev sõltuvalt liinivõrgu eri-

AVALIKUD MAAKONNALIINID | 2012. AASTAL

■ sõitjate arv, mln ○ läbisõit, mln km ○ maavalitsustele eraldatud riigieelarvetoetused, mln €
○ piletitulu, mln € ○ KOV ja muu, mln €

pärast, sõitjate keskmisest arvust liinidel ja hankemenetluse läbiviimise ajal olnud turusituatsioonist, mis määras liinikilomeetri maksumuse taseme pakkumustes. Nii oli 2012. aasta riigieelarvest makstava toetuse osakaal Ida-Virumaal 45,1%, Tartumaal 53,1% ja Harjumaal 55,4%, Hiiumaal 79,4%, Valgumaal 74,6%, Saare- ja Võrumaal 72,3%. Ida-Virumaal vähenes riigieelarvest eraldatava toetuse osakaal seoses riigi ostetud busside kasutuselevõtmisega, mis võimaldas ka katta tegelike liinivõrgu kulude tõusust tingitud kulutusi teistes maakondades.

Maanteeameti partneriteks kaugbussiliinide korraldamisel on vedajad. Riigisisese kaugbussiliini lubasid väljastati 2012. aasta jooksul 33 ja kinnitati 35 sõiduplaani muudatust. Enneaegselt tunnistati kehtetuks kaheksa liiniluba ja liinilõua väljastamisest keelduti kolmel korral. Alustati liinilubade väljaandmise kaalutluspõhimõtete täiendamist kaasates vedajate esindajaid.

Bussiliinide järelevalvemenetlusi viidi läbi 20, sealhulgas liinilõua nõuete täitmise, busside tehnilise seisukorra (koostöös Politsei- ja Piirivalveametiga) ja maavalitsuste maakonnaliinivõrgu korraldamise osas. Nende menetluste käigus tehti kaks ettekirjutust, määrati kolm erakorralist ülevaatus ja kehtestati üks liikumiskeeld ning koostati soovitusel puuduste likvideerimiseks.

Töö ühistranspordiregistri osas jätkus **peatusee** portaali täiendamisega, kus on näha riigisisese sõiduplaani maakonna-, linna-, kaug- ja rahvusvahelisel bussiliinidel, rongi-, lennu- ja parvlaevaliinidel ning trolli- ja trammiliinidel. Peatus.ee portaali külastuste arv oli 2012. aastal keskmiselt 360 000 kuus. Kasutajate arv tõusis märtsis septembrikuus, mil ühe kuu külastuste arv oli kokku 427 000. Portaali kasutajate arvu jätkuv tõus näitab süsteemi vajalikkust ühistranspordi kasutajatele, kuid tõendab ühtlasi vajadust panustada jätkuvalt nii

andmekvaliteedi kui ka portaali kasutusmugavuse tagamisse.

2012. aastal alustati registri andmekoosseisu täiendamist tehes kättesaadavaks informatsiooni Tartu ja Jõgeva maakonnaliinide piletihindade kohta. Selle informatsiooni kättesaadavuse tagamine peatus.ee portaalis on ka 2013. aastal ühistranspordi valdkonna IT-arenduste üheks prioriteediks.

Paralleelselt tegeleti 2012. aastal ka ühistranspordi reaalaja infot pakkuvate lahenduste täiustamisega ning Tartu linna ja maakonna andmete esitamisega infosüsteemis. Kaasamaks ühistranspordiregistri andmetel põhinevate mugavate kasutajarakenduste väljaarendamiseks ka erasektorit, avaldas Maanteeamet 2012. aastal ühistranspordiregistri avaandmete allalaadimise kanali. Ettevalmistused viidi läbi Eestis käigusoleva ühistranspordi andmete avaldamiseks Google'i keskkonnas. ■

JUHTIMISÕIGUS JA EKSAMID

Maanteeamet pöörab üha rohkem tähelepanu algajate juhtide ettevalmistuse taseme tõstmisele ja nende eksamineerimisele, et esmase juhiloa saaks anda hea ettevalmistusega ning juba piisava juhikogemustega noorele juhile.

Viimane tähendab, et autokoolis õppija ei piirduks ainult autokooli antavate sõidutundidega, vaid tal oleks võimalik juhendajaga koos sõites saada väga vajalikku sõidupraktikat. Selleks on koostatud Maanteeameti kodulehel kättesaadav juhendaja juhendmaterjal. Viimane annab selgitava ülevaate juhendamise eesmärgist, juhendaja rollist ning sõidupraktika tähtsusest noore juhi ettevalmistamisel. Samuti jagatakse juhendajale praktilisi näpunäiteid mootorsõidukijuhi juhendamiseks ning sõidupraktika edukaks läbiviimiseks. Viimastel aastatel on juhendamine saanud üha populaarsemaks – näiteks 2012. aastal väljastati 7408 juhendaja tunnistust, mida oli 400 tunnistuse võrra rohkem kui 2011. aastal.

Juhendaja ei ole sõiduõpetaja ega võta endale tema rolli. Kui sõiduõpetaja eesmärk on juhti õpetada ning anda talle edasi vajalikke süvateadmisi ja oskusi, siis juhendaja eesmärk on juhti suunata ning aidata tal iseenda sõidupraktika kogemuse pinnalt juhile vajalikke oskusi arendada ning ohutu sõidu käitumist omandada. Sõidupraktika käigus annab juhendaja ka oma juhendatavale tagasisidet ning suunab teda õigete väärtushinnangute poole. Soovitav sõidupraktika enne sõidueksamile tulekut on vähemalt 3000-4000 km. Mida rohkem praktikat, seda ohutum juht läheb liiklusesse.

EKSAMINEERIJATE KOOLITUS 2012. AASTAL

Rahvusvaheline statistika kinnitab, et liiklusõnnetuste peapõhjus ei ole mitte auto tehnikates ega halvas liikluskorralduses, kuivõrd juhtide ekslikus käitumises. Näiteks juht ei olnud liiklusolukorras piisavalt tähelepanelik, sest rääkis sõidu ajal mobiiltelefoniga, või kiirustas pisut, riskeeris ja ületas ristmiku foori kollase tulega, et kiiremini kohale jõuda. Möödalaskmiste põhjused peituvad inimeses endas, tema käitumises ja väheses juhtimiskogemuses. Seetõttu aitab piisav sõidupraktika ka õnnetustes sattumist vältida.

Eksamineerijal on suur roll liiklusohutuse kujundamisel juhi ettevalmistamise, eksamineerimise ja juhtimisõiguse andmise etappides. 2012. aastal tutvustati eksamineerija iga-aastasel täienduskoolitusel eksamineerijatele esmakordselt uue kompetentsipõhise hindamismetoodika üldpõhimõtteid, mis erinevad oluliselt traditsioonilisest vigadepõhisest hindamisest. Kompetentsipõhine hindamine on kaasaegne hindamissüsteem, mis võimaldab eksamineerijatel anda juhikandidaadi oskustele ja käitumisele oluliselt isikut motiveerivama hinnangu, võrreldes vigadepõhise hindamisega. Iga juhikandidaat ootab, et teda hindab usaldusväärne, õiglane ja professionaalne ekspert ning talle antakse pärast eksamit põhjalik ja motiveeriv tagasiside. Samuti aitab uus hindamissüsteem tõsta noorte juhtide taset isegi sõidueksamil, sest tagasiside käigus antav informatsioon eksamil toimunu kohta on õpetliku ja hariva sisuga.

B-KATEGORIA SÕIDUEKSAMITE STATISTIKA | 2012. AASTAL

BÜROO	ILMUS	SOORITAS	SOORITAS %	I KATSEL ILMUNUTE ARV	I KATSEL SOORITANUTE ARV	SOORITAS %
Haapsalu	770	471	61,2%	464	284	61,2%
Jõgeva	513	359	70%	334	250	74,9%
Jõhvi	1540	598	38,8%	719	293	40,8%
Kuressaare	668	464	69,5%	467	338	72,4%
Kärdla	190	146	76,8%	143	107	74,8%
Narva	1663	758	45,6%	826	315	38,1%
Paide	1356	869	64,1%	846	532	62,9%
Põlva	587	349	59,5%	380	226	59,5%
Pärnu	1788	956	53,5%	1059	559	52,8%
Rakvere	1839	786	42,7%	909	410	45,1%
Rapla	972	570	58,6%	553	354	64%
Saue	33	19	57,6%	24	14	58,3%
Tallinn	8097	4010	49,5%	4416	2240	50,7%
Tartu	2943	2012	68,4%	2149	1474	68,6%
Valga	459	344	74,9%	346	264	76,3%
Viljandi	960	599	62,4%	607	394	64,9%
Võru	672	484	72%	502	369	73,5%
Kokku	25 050	13 794	55%	14 744	8423	57,10%

VÄLJASTATUD LOAD JA TUNNISTUSED | BÜROODE KAUPA 2012. AASTAL

BÜROO	ESMANE JUHILUBA	JUHENDAJA TUNNISTUS	JUHILUBA	JUHI ÕPETAJA TUNNISTUS	PIIRATUD ÕIGUSEGA JUHILUBA	VÄKELAEVAJUHI TUNNISTUS	ADR JUHI TUNNISTUS	JETI TUNNISTUS	KUTSETUNNISTUS	TAKSOJUHI KUTSETUNNISTUS	RAHVUSVAHELINE JUHILUBA
Haapsalu	303	128	765	2	9	30	16		80	4	6
Jõgeva	312	188	742	9	2	15	9		83	1	4
Jõhvi	590	463	2452	5	5	64	108		589	11	6
Kesklinna	1404	590	10 286		1	349	48	7	445	338	207
Kuressaare	406	93	1194	4	14	42	15		102	8	18
Narva	662	254	2232	15	15	70	78		516	43	14
Paide	485	209	1208	15	13	2	34		204	4	7
Põlva	249	116	771		18	19	27		114	5	10
Pärnu	934	412	2870	13	29	101	91	4	453	21	13
Rakvere	736	477	2182	5	24	45	61	5	393	27	13
Rapla	396	182	929	8	7	21	33		118	1	10
Saue	390	533	2317	11	1	70	83	1	311	19	38
Tallinn	3558	2390	10 447	73	54	491	441	20	1148	401	215
Tartu	2110	962	7138	38	40	256	122	1	767	139	79
Valga	307	85	886	2	11	24	25		139		1
Viljandi	558	195	1541	3	12	27	36	1	210	14	10
Võru	451	131	1529	2	12	10	20		178	7	12
kokku	13 851	7408	49 489	205	267	1636	1247	39	5850	1043	663

LIIKLUSOHUTUS

Rahvusliku Liiklusohutusprogrammi 2013-2015 tegevused

2012. aasta oli kümnes aasta, mil liiklusohutusalase töö korraldamisel oli aluseks Eesti Rahvuslik Liiklusohutusprogramm aastateks 2003-2015. Kui enne programmi käivitumist 2002. aastal registreeriti Eestis liiklusõnnetustes 223 surmajuhtumit, siis programmi viimase etapi ava-aastal 87. Eesti on seadnud liiklusohutusalaseks eesmärgiks jõuda programmi lõpuks 2015. aastal tasemele – alla 75 hukkunu aastas (2013-2015 aastate keskmisena). Selle saavutamiseks ei tohtinud 2012. aastal hukkuda rohkem kui 94 inimest. Selle vahe-eesmärgi Eesti täitis.

Eesti on oma programmiliste eesmärkide püstitamisel lähtunud Euroopa Liidu (EL) liiklusohutusprogrammidest. ELi järjekorras juba neljanda liiklusohutusprogrammi kohaselt peavad kõik liikmesriigid andma oma panuse ühise eesmärgi saavutamisse, et vähendada

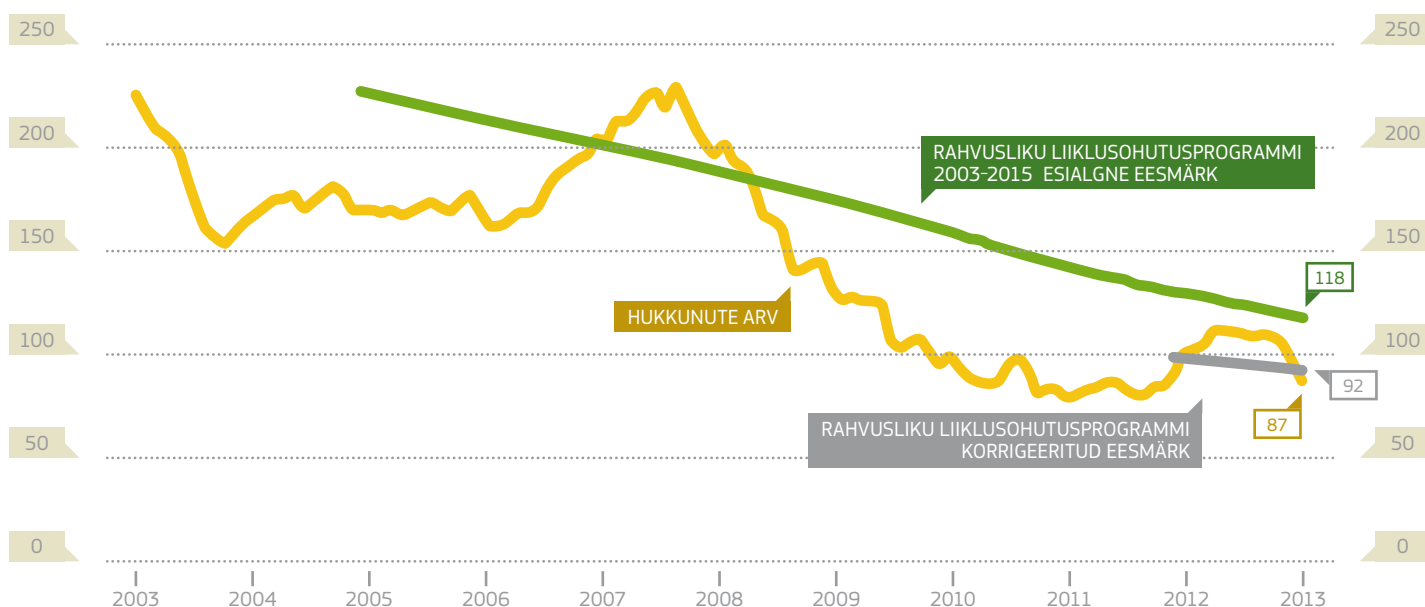
aastaks 2020 võrreldes 2010. aastaga liiklusõnnetustes hukkunute arvu poole võrra. Kuna aastal 2010 hukkus Eesti teedel 79 inimest, seab see Eestile väga ambitsioonika eesmärgi – 2020. aastal mitte rohkem kui 40 hukkunut.

Liiklusohutusprogrammi rakendusplaan koondab erinevaid tegevusi, mis on suunatud liiklejate koolitusele ja nende teadlikkuse parandamisele, uute sõidukijuhtide kvaliteetsemale väljaõppele, töhusamale liiklusjärelvalvele, õnnetuste tagajärgede leevendamisele, ohutuma liikluskeskkonna kujundamisele. Programmi on kaasatud lisaks Maanteeametile ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile veel Siseministeeriumi, Haridus- ja Teadusministeeriumi, Sotsiaalministeeriumi, Justiitsministeeriumi, Rahandusministeeriumi, Politsei- ja Piirivalveameti, Päästeameti, Eesti Linnade Liidu, Eesti Maaomavalitsuste Liidu, Tallinna Tehnikaülikooli ja Tallinna Linnavalituse spetsialistid.

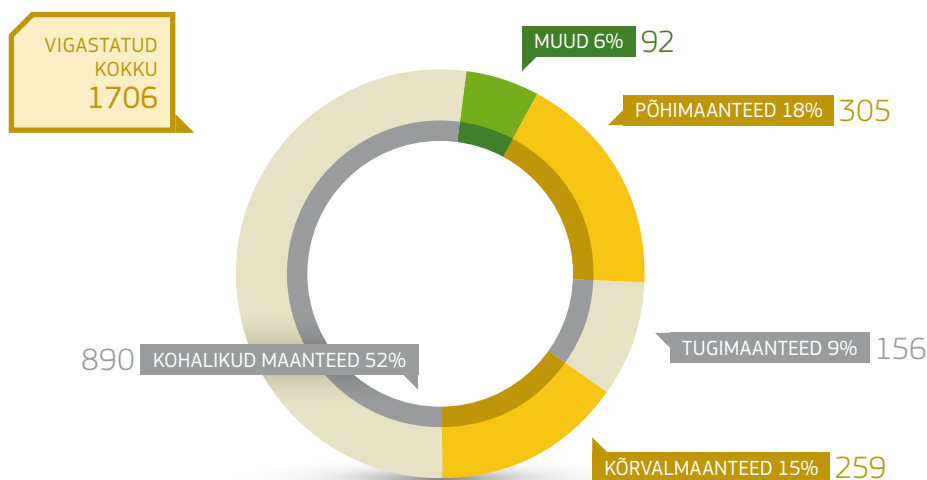
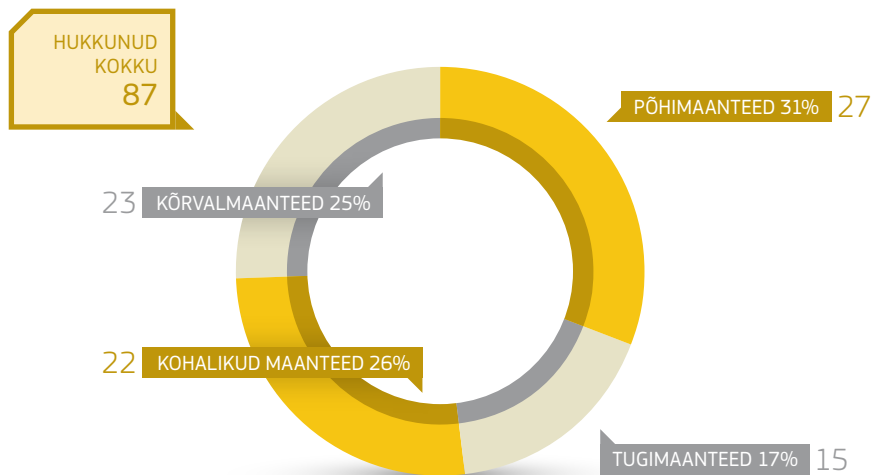
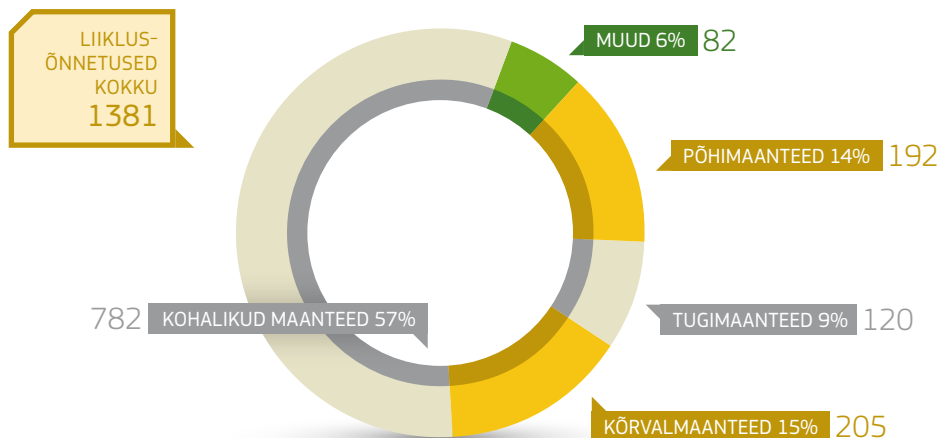
Olukorra muutus programmi rakendumisest alates ei ole olnud stabiilne. Programmi esimesel aastal vähenes hukkunute arv küll ligikaudu veerandi võrra ja järgneval paaril aastal suudeti saavutatud taset ka säilitada, kuid aastatel 2006-2007 kasvas liiklussurmade arv taas 200 piirimaile. Programmi esimeses etapis 2003-2007 jäid mitmed siis püstitatud eesmärgid täitmata.

Programmi teises etapis toimus 2008. aastal muutus paranemise suunas, kui liiklussurmade arv vähenes aastaga ligi kolmandiku võrra. Kümnenädi kõige edukamaks kujunes 2010. aasta, kui liiklusohvreid oli 79. Sedavõrd eduka tegevuse taga ei ole aga vaid liiklusohutusprogramm. Aastatel 2008-2010 vähenes nii õnnetuste kui neis kannatanute arv kogu Euroopas suuresti seoses ülemaailmse majanduskriisiga. Siiski ei saa alahinnata liiklusohutusprogrammi positiivset mõju – aastatel 2011-2012 ei

LIIKLUSÕNNETUSTES HUKKUNUD VÕRDLUSES LIIKLUSOHUTUSPROGRAMMI EESMÄRGIGA | SEISUGA 31.12.2013

TEEDEL TOIMUNUD LIIKLUSÕNNETUSED, NEIS HUKKUNUTE JA VIGASTATUTE ARV | 2012. AASTA

ole liikluses hukkunute arv Eestis võrreldes kriisiaastatega oluliselt tõusnud. Kui aastaid oli Eesti Euroopa Liidu riikide hulgas oma liiklusohutustaseme poolest koos Läti ja Leeduga viimaste hulgas, siis tänaseks on Eesti oma positsiooni parandanud ja jõudnud kindlalt Euroopa Liidu keskmisele tasemele.

Suurim oht on jalakäijatele

Põhiprobleemiks kujunes jalakäijate ohutus. Kui veel 2010. aastal kaotas liikluses elu 14 jalakäijat, siis 2012. aastal juba 30 – see oli 35% kõigist liiklussurmadest. Eriti tähelepanuväärne on olukorra muutus viimase kahe aasta jooksul. Kui 2011. aastal sagesid jalakäijate surmajuhtumid pigem linnaliikluses, siis 2012. aasta kasvatas jõudsalt just maanteedel hukkunud jalakäijate arvu ja seda mitte ainult pimedal ajal. Kuigi suurematel põhimaanteedel on liiklus muutunud taas elavamaks, registreeriti jalakäijate surmajuhtumeid varasemast sagedamini just väiksematel tugi- ja kõrvalmaanteedel, kus napib ka jalgratta- ja jalgteid.

Ligi 40% kõigist hukkunud jalakäijatest hukkus pimedal ajal liigeldes. Enimohustatud on kesikikka jõudnud liiklejad, kelle seas on ka helkuri kandmise harjumus väiksem.

Ühelt poolt inimeste üha suurenev huvi tervislike eluviiside vastu, teisalt arusaam, et jalgrattaga liiklemine on auto- või bussisõidust odavam, on oluliselt kasvatanud jalgratta kui sõiduki osatähtsust meie liikluspildis. Kui 2011. aasta tõi kaasa kiire jalgrattaõnnetuste arvu kasvu, siis 2012. aasta lõpuks on olukord mõnevõrra normaliseerunud ja õnnetuste arv on taandunud 2008-2009 aastate tasemele. Suurema ohtlikkusega paistab silma käitumine reguleerimata ristmikel ning jalgratturist piisava ohutu külgevahetuse mõõdamisel. Vajaka jääb jalgratturi ohutu sõiduoskustest vihmamärjal teel.

LIIKLUSOHUTUS

Varasemast ohutum aasta autojuhtidele

Raskete tagajärgedega ühesõidukiõnnetused hakkasid sagenema 2011. aasta oktoobrist. 2012. aasta esimeses pooles kaotas sellistes õnnetustes elu koguni 10 inimest, kui aasta varem oli neid kuus. Samas oli olukord aasta viimases kvartalis vastupidine – 2011. aasta 12 hukkunut kahanes 2012. aasta viimasel veerandil ühe hukkununi. Ka õnnetusi registreeriti aasta neljandas kvartalis poole vähem kui aasta varem. Nii vähenes tervikuna ühesõidukiõnnetuste arv aastaga 8%, neis hukkunute arv koguni 30%. Ühesõidukiõnnetuste peamised põhjused on reeglina vähene juhtumiskogemus ja joobes juhtimine. Üldise ühesõidukiõnnetuste arvu vähenemise taustal ei ole paranemist märgata Tallinnas, Tartus ega Narvas, kus noorte osakaal rahvastikust on suurem kui mujal vabariigis.

Mootorsõidukite omavaheliste kokkupõrgete arv on aasta vältel püsinud stabiilselt kõrge. Avariisus on vähenenud maakondades väljaspool suurlinna ja kasvanud Tallinnas, Tartus ja Narvas. Mõnevõrra vähem kui 2011. aastal registreeriti õnnetusi 2012. aasta esimeses kvartalis ja hukkunuid neljandas kvartalis. Tervikuna vähenes mootorsõidukite kokkupõrgete arv aastaga 4%, neis hukkunute arv 12%.

2012. aastal hukkus sõiduautos sõites liiklusõnnetustes kokku 42 (2011. aastal 56) ja sai vigastada 932 (2011. aastal 1006) inimest. Ligikaudsetel andmetel oli turvavöö kinnitamata 30% hukkunutel ning 10% vigasaanutel.

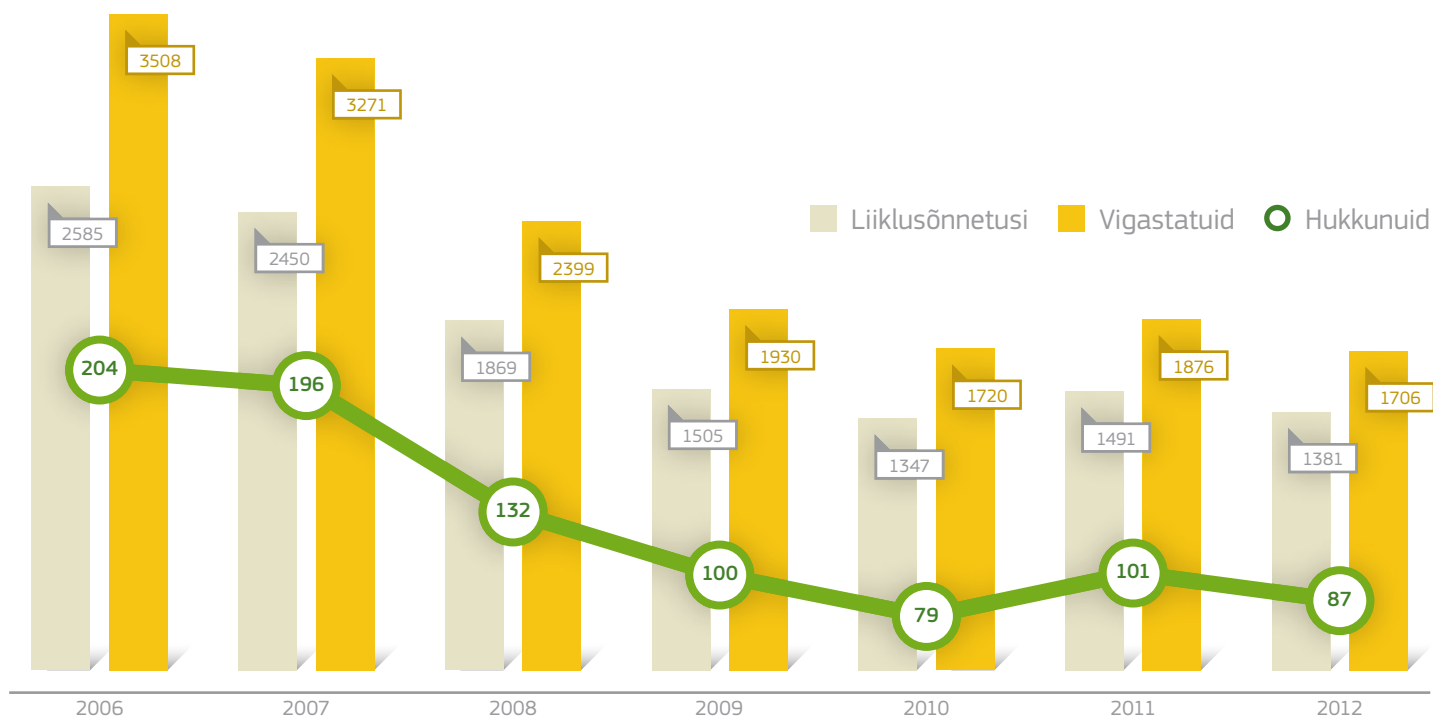
Joobes juhid

Alkoholijoobes mootorsõidukijuhtide osalusel (v.a alkoholi tarvitamise tunnustega

sõidukijuhid) toimus kokku 170 liiklusõnnetust, milles hukkus kaheksa ja sai vigastada 231 inimest. Aasta varem kogunes õnnetusi 180, hukkunuid 14 ja vigastatuid 257. Alates aastast 1990, kui sellist statistikat pidama hakati, ei ole registreeritud madalamaid näitajaid kui 2012. aastal. Samas kasvas nii õnnetuste kui hukkunute arv Harju maakonnas ja Lääne-Viru maakonnas. Õnnetusi oli varasemast rohkem Tallinnas, Tartus, Kohtla-Järvel, Järvamaal, Saaremaal, Valgamaal ja Võrumaal.

Kui lisada joobes mootorsõidukijuhtidele ka joobes jalgratturid, kogunes alkoholi liigtarbimise tagajärjel liikluses hukkunuid kokku kümme. Joobes mootorsõidukijuhi osalusel toimunud õnnetustes hukkus lisaks üks jalakäija ja üks jalgrattur ning kuus elu kaotanud sõitjat istus joobes juhiga samas sõidukis.

LIIKLUSÕNNETUSED | AASTAD 2006–2012

Noorim õnnetuse põhjustanud joobes juht oli 15aastane mopeediga sõitnud noormees, kes ka ise vigastada sai. Noorim purjus autojuht oli 16aastane mopeedijuhiluba omanud sõiduautojuht. Kokku oli joobes alaealisi mootorsõidukijuhtide hulgas neli.

Õnnetused maanteedel

Kuigi riigi tähtsamad põhimaanteed moodustavad vaid alla 3% kogu teedevõrgust, registreeriti neil ligi seitsmendik kõigist inimkannatanutega liiklusõnnetustest ja peaaegu kolmandik liiklusõnnetuste ohvritest.

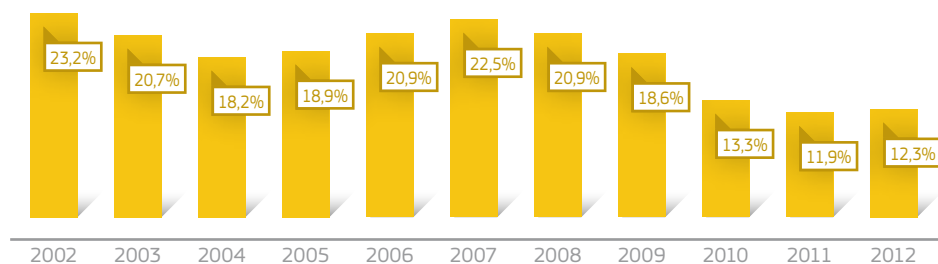
Põhimaanteedel registreeriti 2012. aasta jooksul kokku 192 inimkannatanuga liiklusõnnetust, milles hukkus 27 inimest. Aasta varem hukkus kokku 240 liiklusõnnetuses 33 inimest. Suurim muutus paremuse suunas oli Ääsmäe–Haapsalu–Rohuküla maantee, kus registreeriti kaheksa õnnetust vähem kui 2011. aastal ja ükski neist ei lõppenud fataalselt. Olukord paranes ka Tallinna ringteel, kus õnnetuste arv vähenes seitsme võrra. Ühtegi hukkunut ei registreeritud veel Pärnu–Rakvere teel, Risti–Virtsu–Kuressaare ega Tartu–Viljandi–Kilingi-Nõmme maanteel. Suurim oli avariilisus Tallinn–Paldiski maanteel. Arvestades liikluskõrget on seal liiklusõnnetusi läbisõidukilomeetri kohta ligi kaks korda rohkem ja teekilomeetri kohta 2,5 korda rohkem kui põhimaanteedel keskmiselt. Hukkunute rohkusega tõuseb esile Tallinna–Narva maantee Ida-Viru lõik ja Tallinna–Tartu–Võru–Luhamaa maantee Tartu maakonna lõik. Nende kahe teelõigu arvele langes kolmandik kõigist põhimaanteedel hukkunuist.

Rohkem kui koht mõjutab liiklusõnnetuse toimumist siiski liikleja ise, tema oskused, võimed, tervislik seisund. Aasta jooksul 87 liikluses hukkunut 51, ehk rõhuv enamuse sai liikluses surma otseselt enda eksimuse või hooletuse tagajärjel, kas ise liiklusreegleid rikkudes või teadlikult alkoholijoobes juhi autos sõites. ■

LIIKLUSÕNNETUSED MAAKONNITI JA SUUREMATES LINNADES | AASTAD 2010–2012

MAKONNAD, LINNAD	LIIKLUSÕNNETUSI			HUKKUNUID			VIGASTATUID		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Linnad, kokku	579	669	657	8	22	18	657	762	755
Tallinn	371	442	441	6	12	13	425	517	515
Tartu	118	119	143	0	4	0	130	133	159
Pärnu	55	62	33	1	2	2	64	61	35
Kohtla-Järve	12	14	10	1	2	0	12	18	10
Narva	23	32	30	0	2	3	26	33	36
Maakonnad, kokku	768	822	724	71	79	69	1063	1115	951
Harjumaa	136	163	167	16	16	13	182	206	214
Hiiumaa	7	13	4	1	4	0	6	16	4
Ida-Virumaa	60	56	49	9	10	10	80	72	75
Jõgevamaa	40	51	40	10	6	5	43	67	52
Järvamaa	47	54	46	7	5	3	66	67	76
Läänemaa	20	26	17	2	0	1	27	35	22
Lääne-Virumaa	77	74	70	4	3	8	97	96	83
Põlvamaa	41	35	41	2	3	2	63	56	50
Pärnumaa	58	63	44	2	4	7	98	80	54
Raplamaa	45	27	28	4	6	4	58	44	41
Saaremaa	27	36	34	0	3	1	34	50	37
Tartumaa	81	73	66	6	5	8	105	110	96
Valgamaa	31	35	34	4	3	2	46	60	37
Viljandimaa	50	59	46	2	6	1	84	84	67
Võrumaa	48	57	38	2	5	4	74	72	43
Kokku	1347	1491	1381	79	101	87	1720	1877	1706
Võrdlus eelmise aastaga	-10,5%	10,8%	-7,4%	-21,0%	27,8%	-13,9%	-10,9%	9,1%	-9,1%

JOOBES MOOTORSÕIDUKIJUHTIDE OSALUSEL TOIMUNUD LIIKLUSÕNNETUSTE OSATÄHTSUS | AASTAD 2002–2012

LIIKLUSOHUTUS

LIIKLUSÕNNETUSED, HUKKUNUD JA VIGASTATUD TEEDE JA ÕNNETUSLIIKIDE LÕIKES

	LIIKLUSÕNNETUSI				HUKKUNUID				VIGASTATUID			
	KOKKU	RIIGIMAANTEDEL	KOHALIKEL TEEDEL	MUJAL	KOKKU	RIIGIMAANTEDEL	KOHALIKEL TEEDEL	MUJAL	KOKKU	RIIGIMAANTEDEL	KOHALIKEL TEEDEL	MUJAL
Liiklusõnnetusi kokku	1381	521	782	78	87	65	22	0	1706	724	890	92
valge ajal	955	348	547	60	53	37	16	0	1168	486	609	73
pimedal ajal	426	173	235	18	34	28	6	0	538	238	281	19
Neist liikide lõikes												
Mootorsõiduki kokkupõrge liikuva mootorsõidukiga (va mopeed)	389	170	215	4	29	28	1	0	597	294	292	11
Mootorsõiduki kokkupõrge seisva sõidukiga	15	8	5	2	0	0	0	0	18	11	5	2
Kokkupõrge jalakäijaga	378	53	282	43	28	18	10	0	368	36	287	45
Ühesõidukiõnnetus	318	211	92	15	19	12	7	0	422	293	111	18
Jalgrattaõnnetused	142	36	98	8	8	6	2	0	138	30	99	9
Mopeediõnnetused	57	19	34	4	1	0	1	0	62	24	33	5
Muud liiki õnnetused	82	24	56	2	2	1	1	0	101	36	63	2

LIIKLUSÕNNETUSED SUHTARVUNA

AASTATEL 2002–2012

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Liiklusõnnetusi kokku	2164	1931	2244	2341	2585	2450	1869	1505	1347	1493	1381
2000=100%	100,0	89,2	103,7	108,2	119,5	113,2	86,4	69,5	62,2	69,0	63,8
10 000 auto kohta	44,5	36,9	39,9	40,0	39,6	40,3	29,2	23,9	21,1	22,4	20,8
100 000 elaniku kohta	159,6	142,9	166,5	174,1	192,6	182,7	139,4	112,3	100,1	111,4	103,1
Hukkunuid kokku	223	164	170	170	204	196	132	100	79	101	87
2000=100%	100,0	73,5	76,2	76,2	91,5	87,9	59,2	44,8	35,4	45,3	39,0
10 000 auto kohta	4,6	3,1	3,0	2,9	3,1	3,2	2,1	1,6	1,2	1,5	1,3
100 000 elaniku kohta	16,4	12,1	12,6	12,6	15,2	14,6	9,8	7,5	5,8	7,5	6,5
100 õnnetuse kohta	10,3	8,5	7,6	7,3	7,9	8,0	7,1	6,6	5,9	6,8	6,3
100 vigastatu kohta	7,8	6,5	5,9	5,6	5,8	6,0	5,5	5,2	4,6	5,4	5,1
Vigastatuid kokku	2868	2539	2875	3027	3508	3271	2398	1931	1720	1878	1706
2000=100%	100,0	88,5	100,2	105,5	122,3	114,1	83,6	67,3	60,0	65,5	59,5
Liiklusõnnetused joobes mootorsõidukijuhtide osalusel	503	400	409	442	541	552	391	280	179	180	170
2000=100%	100,0	79,5	81,3	87,9	107,6	109,7	77,7	55,7	35,6	35,8	33,8

LIIKLUSKASVATUS

Tänapäeval, kus infotulv on mõõtmatu ning generatsioonide piirid on hajumas, rakendatakse üha enam selliseid kasvatusmeetmeid, mis on keskendatud konkreetsete olukordadele selgitamisele.

See võimaldab õppijal läbielatu kaudu midagi kogeda, selle üle arutleda, mõistust pingutada ja teise inimese südameheadust tajuda. Laias ilmas juurutatakse edukalt kogemus-, elamus-, dialoogi-, seiklus-, draama- ning kunstipedagoogikat. Ka Maanteeameti liikluskasvatajad on nende arengutega kaasas käinud. Liiklusõppesse on liidetud aktiivõppemeetodeid, kus ärgitatakse õppijaid omavahelistesse dialoogidesse, rühmatöösse, tuuakse sisse elamus- ja kogemusõpet näiteks turvasimulatsioonide näol, samuti kaasatakse noori teatrifoorumitest. Isegi nukud ja noored teadlased on pandud liiklusalast õpetust jagama.

Üleriigilised tegevused

2012. aasta oli Maanteeameti liikluskasvatusalases töös ettevalmistav periood ühtsetele alustele üleminekuks. Aasta teisest poolest alustati eeltööd regioonipõhiste liikluskasvatusalaste tegevuste ühtlustamiseks rahvuslikus liiklusohutusprogrammis väljatoodud sihtrühmade lõikes.

Korraldati koolitusi põhikooli teise astme ning gümnaasiumiõpilastele. Riskikäitumist ennetavaid aktiivõppekoolitusi ja loenguid viisid läbi nii liikluskasvatajad kui ka vastava ettevalmistusega spetsialistid. Kokku toimus 71 koolitust 61 koolis ja 35 omavalitsuses, milles osales kokku 3293 gümnaasiumi- ja kutseõppeasutuse õpilast.

Regulaarselt toimusid üleriigilised pimedal ajal liiklemise ohutust käsitlevad koolitused põhikooli teise astme, valdavalt 4. klassi õpilastele. Praktilise koolituse helkuri kandmise vajalikkusest „Must Nukk“ läbis kokku 4268 last: põhja regioonis 1399, ida regioonis 1169, lääne

regioonis 1108 ja lõuna regioonis 592. Kokku toimus 166 koolitust 84 omavalitsusüksuse 151 koolis. Lisaks toimusid helkurikoolitused ka teistele sihtrühmadele. Näiteks lõuna regioonis viidi läbi 17 helkurikoolitust lasteaedades, kahes väikelastekodus ning hooldekandeaustuses, lääne regioonis viidi läbi helkurikoolitusi nii lasteaedades kui ka eakate ühendustes, ida regioonis viidi läbi 22 koolitust eakatele.

Maanteeameti liikluskasvatajad koostöös kohalike omavalitsustega viisid 12 maakonnas läbi 62 eakate liiklusalast täiendkoolitust, kokku 2578 eakale. Koolituste formaadid olid erinevad – loengud, praktilised täiendõpped (suunatud eakatele mootorisõiduki juhtidele) ning liiklusalased konverentsid. Põhja regiooni eakatele liiklejatele toimusid ohutuslased loengud 18 kohalikus omavalitsuses, mille käigus jagati ligi 1000 ohutusvesti. Ida regioonis toimus eakatele 23 liiklusloengut

TARTU LINNA NOORTEKESKUSTE
KORRALDATUD SUVETELGI LIIKLUSTELK

jalakäija ja jalgratturina liikluses ning pimedal ajal liiklemise ohutuse teemal.

Käivitus veebipõhisele kaardirakendusele tuginev projekt „Ohutu koolitee“. Projektis osalevate koolide loodusainete ja geograafia õpetajad ning 4. ja 7. klasside õpilased kaardistasid ainetundides liiklusohutlikud kohad ja piirkonnad nende kooli läheduses. 2012. aastal toimus 10 üleriigilist koolitust loodusainete ja põhikooli teise astme õpetajatele, kus osales kokku 135 õpetajat 71 koolist. Töö lastega toimus nendes koolides, kus õpetajad on vastava täiendkoolituse läbinud.

Väga olulise osa liikluskasvatavate tööst moodustab töö teiste asutuste ja organisatsioonidega. 2012. aastal toimusid näiteks

LIIKLUSKASVATUS

Päästeameti „Kaitse end ja aita teist“, Politsei „Väike Ellujääja“, „Vigurivänt“, Punase Risti teabepäevad, maakondlikud „Ohutuspäevad“ ja Kaitseliidu Perepäevad.

Regionaalsed tegevused

Põhja regiooni iseloomustas 2012. aastal koostöö ning kaasatus. Osaleti *Safe Community* töögruppis ning Harju ja Rapla maakonna ning linnaosade tervise-meeskondade traumaennetustöös.

Koostööprojektidena toimusid lastele ja õpilastele „Mini SOS“ üritused, liiklushommikud „Siia-sinna läbi linna“, „Haabersti liiklusäss“,

„Vigurvänt“, „Teeme head“ ning „KEAT“ laagrid. Jätakuvalt korraldati reguleerija esimese pädevusastme koolitusi lasterühma saatjatele ning infopäevi õpetajatele ja autokoolide juhatajatele. Gümnasistidele toimusid koolitused „Kaspari lugu“ Puuetega Inimeste Kojas, koolides ja noortekeskustes. Liiklusohutusstendiga osaleti messidel „Teeviit“ ning „Laps ja pere“ ning paljudel linnosade ja vallapäevadel.

Suurematest ettevõtmistest väärib esiletoomist koostöös Politsei- ja Piirivalveameti Põhja prefektuuri ja AHHA teaduskeskusega valminud põhikooli teisele astmele suunatud

liiklusetendus „Ettevaatust! Auto!“ ning koostöös harrastusteatriga „Kehra Nukk“ korraldatud koolieelikutele mõeldud nukunäidend „Kati ja Jeti liikluses“.

Kiivri kasutamise kampaania raames toimusid koostöös sotsiaaltöötajatega vähekindlustatud ja paljulapseliste peredele liiklusalased koolitused ning jagati lastele jalgratturi kiivreid.

Septembris eksponeeriti Eesti Vabaõhumuuseumi Kuie Koolis näitust „Liikluskasvatusest läbi aegade“. Põnevatest liiklusalastest tundi võttis osa ligi 850 last.

AHHA TEADUSTEATRI ETENDUS „ETTEVAATUST! AUTO!“

Koostöös erinevate ametkondadega korraldati Harju maakonna traumaprojekti raames konkurss „Turvaline Kool“. 2012. aasta lõpus toimus tänuüritus koostööpartneritele ja aktiivsetele õpetajatele.

Maanteeameti ida regioon jätkas eelnevatel aastatel edukaks osutunud projektide ja koolitustega. Jätkus vigursõiduelementide valmistamise projekt üldhariduskoolide jalgrattakoolituste läbiviimise toetamiseks. Kokku on kahe aasta jooksul nimetatud projektis osalenud 30 kooli. Esmakordselt alustati 13 lasteaiale suunatud koostööprojektiga „Liiklusvanker“, mille eesmärk oli rikastada võimalusi liikluskasvatuse teemade käsitlemiseks lasteaiaas.

2012. aasta põhitegevuseks olid koolitused riskirühmadele ning kooli- ja lasteaiaõpetajatele. Lasteasutuste õpetajatele toimusid jalgrattaga liiklemise, pimedas liiklemise ohutuse ja liikluskasvatuse õppemetoodika alased ning lasterühma saatja pädevusastme koolitused. Lisaks toimusid õppepäevad noortetubade juhtidele, autokoolide õpetajatele, omavalitsuste töötajatele, eakate klubide juhtidele ja eakatele.

Koostöös partneritega toimus kolm suuremat ohutuspäeva, neist kaks Lääne-Virumaal ja üks Järvamaal. Jätkus hea koostöö Politsei ja Piirivalveameti Ida prefektuuri, Ida Päästkeskuse, Lääne-Viru Maavalitsuse, Kaitseliidu Viru maleva ja Eesti Punasele Ristiga. Lääne-Virumaa traumanõukoguga on koostöö erinevate ennetustegevuste väljatöötamisel toimunud juba aastaid. Esmakordselt viidi Narvas läbi ohutuspäev lasteaedadele.

Erinevate liiklusohutuslaste õppestendide eksponeerimisega osaleti 21 linna- ja valla-päeval. Neist suurimad olid Rakvere Põhja-keskuse ja Järvamaa ohutuspäevad.

Lõuna regioonis on järjest arendatud koostööd erinevate sidusgruppidega, tuntav on kodanikualgatus ja liiklusohutuste teemade kaasatus omavalitsuse tegevustesse. Nii näiteks esitasid erinevad asutused ja organisatsioonid liikluskasvatuse projektikonkursile 11 projekti, millest seitset kaasrahastas Maanteeamet. Maanteeameti antud 4355 eurole lisandus projektitegevuse kaudu omavalitsuste, fondide, õppeasutuste ja teiste organisatsioonide antud 14 241 eurot. Lisaks regioonisisestele projektidele osalesid liikluskasvatuse spetsialistid kahes rahvusvahelises projektis koolitajate ja nõustajatena. Omavalitsuste avalikel üritustel, maakondlikel suurüritustel ja valdade/linnade ohutuspäevadel oli liikluskasvatuse tegevused ning teabepunktid väljas 52 korral.

Omamoodi suursündmuseks kujunes eakate ohutuskonverents „Väärikalt vananeda“. Konverents toimus Põlva kultuurikeskuses, kus oli tarkust ja enda ohutuse alast infot ammutamas üle 400 eaka kõigist Põlvamaa valdadest.

2012. aastal Maanteeameti lõuna regiooni liikluskasvatuse osakonna korraldatud sügis-konverentsi keskseks teemaks oli jalgrattur ning jalgratturi ohutus. Tartusse Dorpati Konverentsikeskusesse kogunes 27. septembril jalgrattahuvilisi Lõuna-Eestist, et arutleda koos jalgrattaga liiklemise kitsaskohtade ja turvalisema liikluskeskkonna loomise võimaluste üle. Pöörati ka tähelepanu jalgrattaga sõitmise kui tervisliku eluviisi väärtustamisele. Konverentsi üheks eesmärgiks oli aidata kaasa tõhusamale jalgratturite ettevalmistusele liikluses toimetulekuks – see tähendab eelkõige jalgratturikoolituste kättesaadavuse ja läbiviimise kvaliteedi parendamist.

Teiste riikide kogemuste ja heade näidete vahendamiseks esinesid 2012. aastal koostöömeeskonna abiga esmakordselt ka välislektorid. Saksamaal tegutseva projekteeri-

PÄRNU KORRALDATUD LIIKLUSTEEMALINE NOORTEFOORUM „MIDA NOORED TAHAVAD“

misbüroo juhina töötav Uwe Petry tutvustas jalgrattainfrastruktuuri loomise praktikaid oma kodumaal ning David Dansky tutvustas oma kodulinna Londoni kogemusi jalgrattasõidu propageerimisel ning jalgratturite koolitamisel ohutuma linnaliikluse heaks. Konverentsist võttis osa 46 spetsialisti riigiasutustest ja omavalitsustest, 29 pedagoogi üldhariduskoolidest ja autokoolidest, 10 rattaklubide esindajat ning 19 teist aktiivset kaasamõtlejat. Konverentsi järgselt korraldati koostöös Tartu linnaga õppepäev meie regiooni jalgratturite koolitajatele, kus David Dansky jagas oma kogemusi ja tutvustas õppemetoodikaid. Koolituspäeval osalesid lisaks lõuna regiooni koolitajatele ka teised liikluskasvatajad üle Eesti.

Väga edukaks kujunes lääne regiooni liikluskasvatajate ja TLÜ Haapsalu Kolledži poolt 16. märtsil Pärnus korraldatud liiklusteemaline noortefoorum „Mida noored tahavad“, kus osales ligi 80 inimest, kellest pooled olid gümnasistid nii Lääne-, Pärnu-

LIIKLUSKASVATUS

kui ka Viljandimaalt. Ülejäanud olid TLÜ Haapsalu Kolledži liiklusohutuse eriala üliõpilased ning noorsootöötajad, huvijuhid ja haridusvaldkonna spetsialistid maakondade haridusametitest. Foorumi laiem eesmärk oli tuua kokku nii koolinoored, otsustajad kui ka liiklusohutuse tudengid, et leida üheskoos lahendusi huvitavamaks ja tõhusamaks liikluskasvatuseks. Noortefoorum oli üles ehitatud töötubadena, lauajuhtideks oma ala spetsialistid nii Maanteeametist, TLÜ Haapsalu Kolledžist kui ka Politsei- ja Piirivalveameti Lääne prefektuurist. Foorumi lõpetas noorte endi korraldatud Teatrifoorum, kus mängiti läbi kohapeal sündinud liiklussituatsioon.

2012. aastal oli liikluses üheks oluliseks sihtgrupiks eakad. Aasta 2012 oli Euroopa aktiivseks vananemise ja põlvkondadevahelise solidaarsuse aasta. Selle eesmärgiks oli juhtida tähelepanu kiirelt vananevale Euroopa rahvastikule, edendada vanemate inimeste suhtes sõbralikku keskkonda ning leida uusi lahendusi ja ideid, kuidas vananemisega kaasneks omad võimalused. Liikluskasvatuse valdkonnas toimus Läänemaal konverents „Väärikalt liikluses“, millest võttis osa üle 60 eaka Haapsalust ning Lääne maakonnast. Konverentsil räägiti liiklusõnnetuste statistikast, õnnetuste põhjustest ning õpetati eakaid, kuidas toimida traumadega liiklusõnnetuse korral. Pärast

loenguid toimusid arutelud erinevates töötubades. Arutleda ja mõtteid vahetada sai alljärgnevatel teemadel: „Mina autoroolis“, „Mina jalgratturina“, „Mina kaasliiklejana“ ja „Mina liiklen ohutult“.

Liiklusohutuskampaaniad

Liiklusohutuskampaaniate läbiviimine koos liiklejate koolitamisega ja liiklusjärelvalvega võimaldab järjepideva ja süstemaatilise töö tulemusena saavutada paremaid liiklemise ohutust väärtustavaid hoiakuid ja alalhoidlikku liikluskäitumist. Üleriigiliste kampaaniate järgselt viiakse tavapäraselt läbi ka uuringud liiklejate hoiakute ja käitumise muutuste väljaselgitamiseks.

**NOORTELE RISKIKÄITUMISELE SUUNATUD
KOOLITUSPROJEKTI OHUTUSPÄEV
PÜHAJÄRVE PUHKEKESKUSES**

2012. aasta märtsis viidi nelja nädala jooksul läbi liiklusohutuskampaania turvavööde ja lapse turvavarustuse kasutamise suurendamiseks autosõidul. Kampaania infomaterjal oli suunatud lapse sõidutamisel kehtivate reeglite ning ohutusnõuete selgitamisele. Meediakampaania sõnum oli suunatud turvavöö kasutamisele auto tagaistmel. 2011. aastaga võrreldes suurenes turvavöö kasutamine auto tagaistmel täiskasvanud sõitjate seas 4%. Küsitlusuuringu tulemuste järgi (1000 vastajat elanike representatiivse jaotuse alusel) kinnitas turvavöö 94% juhtidest, 98% kõrvalistujatest ning 82% tagaistujatest. Turvavarustuse abil oli kinnitatud 98% lastest. Samasuguses suurusjärgus olid ka liiklejate käitumise vaatlusuuringu tulemused. Järgmiseks eesmärgiks on turvavöö kasutamises tagaistmel saavutada 90% tulemus.

2012. aasta aprilli- ja maikuu jooksul toimus liiklusohutuskampaania jalgratturikiivri kandmise suurendamiseks ja 2011. aastal jõustunud liiklusseaduses jalgratturile kehtestatud liiklusreeglite selgitamiseks. Lisaks meediakampaaniale koostati jalgratturitele jagamiseks 80 000 eestikeelset ning 22 000 venekeelset infovihikut „Veendu, et on ohutu!“ liiklusreeglite ja erinevates liiklusolukordades ohutu käitumise selgitamiseks. Raadioeetris oli samaaegselt autojuhtidele suunatud üleskutse kaherattalise sõidukiga liikleja märkamiseks ja temaga arvestamiseks. Kampaaniajärgselt läbiviidud küsitlusuuringu järgi kandis jalgrattaga sõites kiivrit 68% lastest ning 20% täiskasvanutest.

2012. aasta kolme suvekuu jooksul toimus liiklusohutuskampaania ja seda toetavate ürituste läbiviimine joobeseisundis sõiduki juhtimise vähendamiseks. Meediakampaania koostöös Kuku raadio „Selge grupijuht“ programmiga

viidi läbi juunikuus. Kaheksal suuremal suveüritusel jagati teavet joobes sõidukijuhtimise tagajärgedest ning võimaldati ürituste külastajatel kasutada tasuta alkomeetreid. Oma seisundi enne autorooli mineku kontrollimise teenust kasutas 4880 sõidukijuhti. 2012. aasta augustikuus läbiviidud mootorsõidukijuhtide küsitluse põhjal oli aasta jooksul üks või enam kordi sõidukit ebakaines seisundis juhtinud 20% vastanutest, mis jäi 2011. aastaga võrreldes samale tasemele. 2012. aasta liikluskäitumise monitooringu alusel on alkoholi mõju all liikluses osalevate juhtide osakaal 1,2%. Järgmiseks eesmärgiks on ebakaines seisundis liikluses osalevate sõidukijuhtide osakaalu vähendada alla 1% tasemele.

2012. aasta juuli- ja augustikuu kaheksa nädala jooksul toimus liiklusohutuskampaania suurimast lubatud sõidukiirusest kinnipidamiseks ja ohutu sõidukiiruse valikuks asulavälisel teel. Kampaaniajärgselt sõidukijuhtide seas läbi viidud uuringu kohaselt ületas suurimat lubatud sõidukiirust põhiteedel üle 5 km/h 46% autojuhtidest. Tugiteedel ja väiksematel asulavälistel teedel ületas piirkiirust üle 5 km/h 41% vastanutest. Lubatust enam kui 10 km/h sõitis 9% juhtidest. Võrreldes 2011. aastaga on suurimat lubatud sõidukiirust üle 5 km/h ületajate osakaal vähenenud ligi 4%. Viimase kolme aastase mõõteperioodi jooksul oli paranemist näitava trendi keskmine muutus 6%. Järgmiseks eesmärgiks on muuta hoiakuid piirkiiruse ületamise suhtes, liikuda reaalseste sõidukiiruste ühtlustamise suunas ning vähendada asulavälisel teel üle 5 km/h piirkiiruse ületajate osakaalu alla 40% tasemele.

2012. aasta septembrikuus toimus kolme nädala jooksul liiklusohutuskampaania ohutu sõidukiiruse valikuks asulas ning reguleerimata ülekäigurajal jalakäijate ohutuse suurendamiseks. Kampaania oli erinevaid sõnumeid ning meediakanaleid kasutades suunatud nii autojuhtidele kui jalakäijatele. Kampaania-

järgselt viidi küsitlusuuring läbi Tallinna ja Tartu liiklejate seas. Hinnanguliselt peatus jalakäijale tee andmiseks ülekäigurajal 70% juhtidest, jäädes selle näitajaga varasema aastaga võrreldes samale tasemele. Jalakäijate küsitluse põhjal oli tee andmine ülekäigurajal mõnevõrra halvenenud, mille saab siduda ülemäära suurte sõidukiirustega asulas – vaid 22% (2011. aastal 24%) sõidukijuhtidest väitis, et peab sõidukiiruse valikul kinni asulas kehtestatud suurimast lubatud sõidukiirusest. Siiski on vähenenud piirkiirust üle 5 km/h ületatavate sõidukijuhtide osakaal aasta jooksul 6% võrra ning kahe viimase aasta jooksul kokku 11% võrra, jäädes 2012. aastal 19% piiresse. Kuna jalakäijaõnnetuste tagajärgede raskusaste on otseselt seotud sõidukiirusega jalakäijate otsasõidu hetkel, siis suurimast lubatud sõidukiirusest kinnipidamise tagamine on jätkuvalt liiklusohutuse alase töö üheks põhiülesandeks.

2012. aasta novembri- ja detsembrikuus toimus viie nädala jooksul liiklusohutuskampaania

**TAGAISTMEL TURVAVÖÖ KINNITAMISE
KAMPAANIA PLAKAT.**

LIIKLUSKASVATUS

nia jalakäijahelkuri kandmise suurendamiseks. Kampaania raames jagati õpilaste ja eakate liiklejate koolituse ning liiklusjärelvalve käigus kokku 100 000 helkurit. 4000 helkurit, mis olid suunatud vähekindlustatud peredele, jagati Sotsiaalkindlustusameti büroode kaudu. Kuna 2012. aastal helkuri kasutamise alast uuringut ei toimunud, siis hinnangu helkuri kasutamisele saab anda tuginedes 2011. aasta tulemustele. Uuringu andmetel kandis helkurit reeglina 65% täiskasvanutest ning 86% lastest. Kampaania lähieesmärgiks on selgitada jätkuvalt jalakäijatele pimedal ajal liiklemise riske ning ohutut käitumist õnnetuse vältimiseks, samuti helkuri ja ohutusriietuse kandmise vajalikkust. Enim ohustatud ja seetõttu esmaseks sihtrühmaks on asulavälisel teel pimedal ajal liiklevad jalakäijad ja jalgratturid.

Liiklusohutusala päevakohast teavet edastasid iganädalaselt Kanal 2 liiklussaade „Rooli võim“, TV 3 liiklussaade „Stop“ ning ETV liiklussaade „Tänavaristlejad“. Liiklussaadete eesmärgiks oli teavitada liikluse hooajalistest eripäradest, selgitada oluliste liiklusreeglite sisu, põhjendada liiklusohutust enim mõjutavate käitumisjuhiste täitmise vajalikkust, samuti kajastada igapäevast liiklusohutusala tööd ning aktuaalseid päevaprobleeme. Oluline roll oli liiklussaadetel 2011. aasta 1. juulist jõustunud liiklusseaduse uute ja muutunud liiklusreeglite tutvustamisel ja nende sisu selgitamisel.

Liikluskasvatus on inim-, aja- ja ressursimahukas tegevus ning tihtipeale nõuab aja vaim, et kõik arvestataks välja rahas. Siinkohal tasub meenutada kadunud Eesti pedagoogi Voldemar Pinni ühes tema viimastes kirjatöodes öeldut: „Kasvatamine on kallim tegevus, millest tuhat korda kallim veel on kasvatamatus“. ■

TEAVE JALGRATTURITELE OHUTUST
KÄITUMISEST SÕIDUTEE ÜLETAMISEL JALG-
RATTA- JA JALGTEEDE ÄÄRSETEL PIILARITEL

TÄHTSÜNDMUSED

Märts

7. MÄRTSIL toimus pressibriifing „Suuremad teetööd 2012“.

7. MÄRTSIL andis Maanteeamet ASi Narva Bussiveod kasutusse kaheksa esimest saastekvootide eest riigile soetatud bussi. Ülejäänud 34 maakonna- ja linnaliini bussi anti Ida-Viru vedajate kasutusse märtsikuu jooksul ning reisijaid hakati nendega teenindama 1. aprillil.

19. MÄRTSIL tegid ajalehe Äripäev ajakirjanikud Maanteeameti parklas töölesaabuva Tamur Tsäkkoga videointervjuu. Samal päeval alustas Äripäev Maanteeameti lähetusi puudutavatele hiigelpäringute tulvaga, järgnevatel päevadel saabusid need kõigilt suurematelt väljaannetelt.

21. MÄRTSIL esitas peadirektor Tamur Tsätko majandus- ja kommunikatsiooniministrile lahkumisavalduse.

27. MÄRTSIL allkirjastasid Maanteeameti ja ühispakujate ASi Nordecon, ASi Järva Teed ja ASi EA Reng esindajad Tartu läänepoolse ümbersõidu neljanda ehitusala ehk Postimaja liiklussõlme ehituspingu.

28. MÄRTSIL nimetas majandus- ja kommunikatsiooniminister Juhan Parts Maanteeameti ajutiseks juhiks Erkki Raasukese.

30. MÄRTSIL kirjutasid Maanteeameti ja ASi Eesti Teed esindajad alla viie maakonna riigimaantee hooldelepingutele.

Aprill

8. APRILLIL lahkus Maanteeameti peadirektor Tamur Tsätko ametist.

9. APRILLIL asus Maanteeametit juhtima Erkki Raasuke.

30. APRILLIL toimus pressibriifing peadirektori kt Erkki Raasukesega.

Mai

6. MAIL algas liiklusohutuskampaania kahe rattaliste sõidukitega liiklejate ohutuse suurendamiseks.

18. MAIL alustas Maanteeamet mopeedide registreerimiselset ülevaatus suuremates maakonnakeskustes.

Juuni

13. JUUNIL toimus pressibriifing projekti „Tark Tee“ portaali tutvustamiseks.

27. JUUNIL jõudis Eesti Maanteeuseum konkursil „Eesti Ime 2012“ teisele kohale kogudes rahvahääletusel lõppvoorus 1033 häält. Finaalis tuli muuseumil alla vanduda tõelisele looduse imele ehk Tuhala nõiaakaevule, kolmandaks jäi Kaali järv Saaremaal.

Juuli

6. JUULIL allkirjastati Valgejõe-Rõmeda kahe viimase teelõigu rekonstrueerimisleping.

16. JUULIL algas liiklusohutuskampaania „Piirkiirusel on põhjus!“.

16. JUULIL asus Maanteeametit juhtima Aivo Adamson.

22. JUULIL alustasid Ida-Virumaal Tallinna-Narva maanteel tööd kiirukaamerad.

September

12. SEPTEMBRIL valmis teeinfo kaardirakendus Android-platvormile.

26. SEPTEMBRIL valminud uuringu järgi suhtumisest püsiühendusse ja praegusesse parvlaevateenusesse olid saarlased rahul parvlaevaühendusega Muhu ja mandri vahel, kuid pelgasid piletihinna tõusu. Samas oli toetus võimalikule silla rajamisele mõnevõrra langenud.

Oktoober

9. OKTOOBRI avatud Pärnu ümbersõidu I ja II etapiga liikluseks viidi lõpule ka kogu Pärnu ümbersõidu ehitus.

9. OKTOOBRI sõlmisid Maanteeamet ja AS Ramboll Eesti lepingu Tallinna-Pärnu maantee Ääsmäe-Kernu teelõigu 2+1 sõidurajaga tee uuringuks, et selgitada välja sobivaim lahendus teelõigu rekonstrueerimiseks.

11. OKTOOBRI toimus üle-eestiline sõidukitulede ja rehvide tasuta kontroll.

12. OKTOOBRI uuendasid Maanteeamet ja Politsei- ja Piirivalveamet koostöökokkulepet.

17. OKTOOBRI võttis Maanteeamet vastu Tartu-Räpina-Värskamaantee Tartu-Põvvatu teelõigu.

30. OKTOOBRI toimus pressibriifing „Liiklushommik“.

November

14. NOVEMBRIL avati pidulikult Võru- Räpina maantee 14,5 kilomeetrine rekonstrueeritud teelõik.

Väljaandja: Maanteeamet
Kujundus: Disainikorp, trükk: Ilotrükk

Tallinn 2013

MAANTEEAMET

Pärnu mnt. 463A • Tallinn 10916
Tel +372 611 9300 • Faks +372 611 9360
e-post: info@mnt.ee

www.mnt.ee